

új magyar szó

20 oldal

Ára: 1,5 lej

Országos közéleti napilap | Alapítva 1947-ben, Romániai Magyar Szó címmel

VII. évfolyam,
87. (1407.) szám**BNR- valutaárfolyamok**

1 euró	4,1065 ▼
1 amerikai dollár	2,7655 ▲
100 magyar forint	1,5493 ▼

Aktuális

2

Szigorú schengeni szorító

Románia és Bulgária schengeni csatlakozását támogatja Budapest – közölte Martonyi János magyar külügyminiszter tárgyalásain bolgár kollégájával, Nikolaj Mladenovval. Az olaszországi menekült-invázió miatt az Európai Unió hajlik a határellenőrzés időleges visszaállítására.

Aktuális

3

Három főtítkárhelyettest nevezett ki Kelemen Hunor

Hegedűs Csilla, Horváth Anna és Bodor László tölti be az elkövetkezőkben az RMDSZ főtítkárhelyettesi tisztségeit – jelentette be tegnap kolozsvári sajtóértekezletén Kelemen Hunor szövetségi elnök, aki a három tisztségviselőt Kovács Péter főtítkárra javaslatára nevezte ki.

Kultúra

6

Szent György napi „padlógáz”

Sűrűnek ígérkezik a hétvége Sepsiszentgyörgyön: a város központjában és a múzeumkertben állnak a színpadok, a sörsapokat felszerelték, és rengeteg a vendég a háromszéki városban. Az utcán hazai és külföldi sztárokkal találkozhatnak a járőrelők.

Vezércikk

3

Piros lap a felcsúti csatáznak

Ügyes – jellemezhetnénk pestiesen szólva Orbánék húzását, ám a sportnál maradván: nem fair play-díjas eljárás. Budapest hetekig hallgatott az oktatási-nevelési támogatások sorsáról, és közben azon ügyködött, miként zárhatná el a közvetve az RMDSZ-en keresztül áramló magyarországi pénzek csapjait. ▶

Cseke Péter Tamás

Gumicsizmás RMDSZ

Negyedmillió emberhez juttatják el a tegnap indított Erdélyi konzultáció kérdőíveit

Ministeri irodából a faluvégre. Kelemen Hunor szövetségi elnök szerint az Erdélyi konzultáció során „elviszik az emberekhez” az RMDSZ-t

Fotó: archív

„Figyelünk egymásra” mottóval egész Erdélyre kiterjedő felmérést indított tegnap az RMDSZ. Az Erdélyi konzultáció nevű közvélemény-kutatás során negyedmillió magyar emberhez szeretnének eljutni a következő két hónapban, hogy egy kérdőív segítségével megtudhassák, melyek a romániai magyarság problémái, a szövetséggel szembeni elvárásai. „Elvisszük az RMDSZ-t az emberekhez. Párbeszédet folytatunk velük, problémáik megoldására építjük stratégiánkat” – mondta kolozsvári sajtótájékoztatóján Kelemen Hunor szövetségi elnök. **3. oldal ▶**

Támogatási gyorstalpaló az RMPSZ-nek

Baloga-Tamás Erika,
Antal Erika, Sipos M. Zoltán

▶ Hivatalossá vált: az Iskola Alapítvány helyett idén a Romániai Magyar Pedagógus Szövetség (RMPSZ) bonyolíthatja a magyar kormány által „lőhalálában”, május 4-én meghirdetett Szülőföldön magyarul pályázatot. A Bethlen Gábor Alapkezelő Zrt. azután döntött így, hogy elterjedt a hír: várhatóan szeptemberig csúszik a magyar oktatási intézményekben tanuló diákok számára kiírt támogatás pályázatát. A legújabb döntés azonban lehetővé teszi, hogy két hónap késéssel mégis elinduljon a pályázat. **Folytatása a 7. oldalon ▶**

Bíróságon a „Tőkés-párt”

▶ „Külön köszöntjük körünkben az Új Magyar Szó főszerkesztőjét” – indította egy bukaresti szállodában tartott sajtótájékoztatóját az Erdélyi Magyar Néppárt „ideiglenes elnökeként” Toró

T. Tibor. A politikusi és sajtóberkekben csak Tőkés-pártnak nevezett alakulat bejegyzéséhez szükséges támogató aláírásokat tegnap nyújtották be a bukaresti törvényszéken. **3. oldal ▶**

Az EMNT-s Mátis Jenő az új pártot támogató aláírásokkal

Fotó: Tofán Levente

Képiró nem tartja magát bűnösnek

▶ Megkezdődött a háborús bűntett elkövetésével vádolt Képiró Sándor volt csendőr százados büntetőpere tegnap Budapesten. A vád szerint a volt csendőrtiszt 1942 januárjában részt vett a Magyarországhoz visszakerült Újvidéken az elsősorban a zsidók elleni vérengzésben. A magyar-argentin állampolgárságú Képiró nem érzi magát bűnösnek. A legkeresettebb náci bűnösök aktuális listáját a jeruzsálemi Simon Wiesenthal Központ állította össze, ezen szerepel a kilencvenhét esztendő Képiró Sándor. **2. és 4. oldal ▶**

Mai mellékletünk:
úmsz **színekép**

Röviden

Menesztik állásából Csibi Barnát

Fegyelmi bizottsági döntés alapján menesztik adóhivatali állásából Csibi Barnát, aki március közepén Csíkszereda központjában szimbolikusan „felakasztotta” Avram Iancut. „Szabályzat szerint jártunk el. Értesítettük arról, hogy a fegyelmi bizottság 'ítélkezik' ügyében. A hivatalos levelet átvette, de a tárgyaláson nem jelent meg” – ecsetelte a döntés hátterét tegnap Sorin Blejnar, az Országos Adó- és Pénzügyi Hatóság (ANAF) elnöke. A Székely Gárda alapítója a Hargita megyei adóhivatal alkalmazottjaként dolgozott, innen helyezték át hat hónapra a Fehér megyei Abrudbányára, miután március 14-én egy Avram Iancut ábrázoló szalmabábút „ítélt halálra” és akasztott fel Csíkszeredában. Csibi nem jelentkezett új munkahelyén, ehelyett pihenőszabadságra ment. Ezt követően Sorin Blejnar ANAF-elnök rendelete nyomán Csibit Bukarestbe helyezték, azonban ott sem jelentkezett. Az ANAF szóvivője a múlt héten közölte: Csibinek április 20-án kellett volna jelentkeznie bukaresti munkahelyén, de ezt nem tette meg, ezért az intézmény fegyelmi bizottsága vizsgálatot indított ellene.

Adót csalt Vadim?

Hamis nyilatkozattétellel és adócsalással vádolja Corneliu Vadim Tudort (*képin-kön*) az Országos Feddhetetlenségi Ügy-nökség (ANI). A hivatalos vádirat szerint a nagy-romániás EP-képviselő nem tüntetett fel vagyonbevallásában egy 150 ezer

eurót kitevő osztalékot, illetve arról is hallgatott, hogy 12 ezer euró lenne a bankszámláján. Az ANI feljelentette a szélsőjobboldali politikust a főügyészre és az adóhivatalnál.

Baconschi „elsőrangú” panaszt vár Moszkvától

„A román külügyminisztérium nem kapott hivatalos állásfoglalást Oroszországtól az amerikai rakétavédelmi rendszer egyes elemeinek Romániába való telepítése ügyében” – jelentette ki tegnap Teodor Baconschi román külügyminiszter. A román diplomácia vezetője elmondta, orosz kollégája részéről nem érkezett semmilyen reakció, eddig „másodrangú üzenethordozók” hallatták hangjukat ebben a kérdésben. Baconschi reménytelül fejezte ki, hogy Moszkva építő jelleggel viszonyul és vesz részt majd az amerikai védelmi rendszer megépítésében. Románia és az Egyesült Államok a héten állapodott meg arról, hogy a dél-romániai Deveselu légi bázison helyeznek el 24 darab, ballisztikus rakéták semlegesítésére alkalmas elfogórakétát.

Olasz vendégek Markónál

Markó Béla miniszterelnök-helyettes tegnap hivatalában fogadta Stefano Stefanit, az olasz Képviselőház külügyi bizottságának elnökét. A vendéglátó köszönetét fejezte ki, hogy Olaszország támogatta és támogatja Romániát az Európai Unióban, beleértve a schengeni övezethez való csatlakozást. Stefano Stefani tolmácsolta országa háláját az észak-afrikai emigránsok kérdésében Olaszország irányába tanúsított pozitív viszonyulása, valamint segítő szándéka kapcsán.

Szigorú schengeni szorító

Gy. Z.

A Románia és Bulgária schengeni csatlakozásával kapcsolatos teendőkről, a nyugat-balkáni fejleményekről és az arab országokban végbemenő változásokról folytatott megbeszéléseket Martonyi János külügyminiszter bolgár kollégájával, Nikolaj Mladenovval. Martonyi a tegnapi szófiai találkozón biztosította vendéglátóját – megemlítve a romániai igényeket is – Magyarország támogatásáról.

A schengeni rendszer az elmúlt hetekben egyre nagyobb hullámköröket rajzol az egész Európai Unión belül. A francia rendőrség tegnap Olaszországból érkezett mintegy negyven tunéziai bevándorlót vett őrizetbe egy nizzai hajléktalanszállón. Két nappal korábban ugyanitt 72 tunéziai állítottak elő a hatóságok. A tegnapi akcióban összesen másfélszáz rendőr, csendőr és kutyákkal kísért pénzügyőr vett részt. A tunéziaiakat egy fogdába szállították, ahol helyzetüket egyesével vizsgálják meg. Azokat, akiknek nincsenek rendben a papírjaik, visszaküldik Ventimigliába, abba az olasz határvárosba, ahol átlépték a francia határt.

A France 2 közszolgálati televízió helyszíni beszámolója szerint a rendőrség azokat a tunéziaiakat is előállítja, akik az olasz hatóságok által kiállított schengeni vízummal rendelkeznek. A migrán-

sok a televízióban elmondták: francia rendőrök futószalagon hallgatják ki őket, s a személyi papírok érvényességén kívül azt is ellenőrzik, hogy rendelkeznek-e megélhetési forrással, franciaországi tartózkodásuknak van-e pontos célja, illetve mennyi ideig terveznek Franciaországban maradni. Ezt követően vagy elengedik, vagy kiutasítják őket.

Az Európai Bizottság egyre jobban hajlik afelé, hogy a schengeni megállapodást a részes országok módosítsák, s ezzel a határellenőrzés időleges visszaállítását

különleges körülmények esetén megkönnyítsék. A tagországok tanácsának magyar elnöksége erre úgy reagált: bízik abban, hogy a tagállamok együttműködésével feloldhatók a feszültségek, miközben az uniós vívmányok sem sérülnek.

Cecilia Malmström belügyi biztos Brüsszelben elmondta: az elképzelések szerint csakis abban az esetben volna a határellenőrzés visszaállítható, ha az övezet külső határainak egy részére kivételesen nagy bevándorlási nyomás nehezedne. Ez a megkötés

tökéletesen illik a Lampedusa szigetén keresztül Olaszországra, s így az egész unióra nehezedő nyomásra.

Malmström asszony azt is hangsúlyozta: egyértelmű, hogy az EU-nak szilárd, közös menekültügyi és bevándorlási politikára van szüksége. „E szükséglet az elmúlt hónapokban Észak-Afrikában lezajlott történelmi események tükrében még egyértelműbbé vált” – hangsúlyozta, és hozzátette: az EU-nak teljesítenie kell azt az ígéretét, hogy menedéket nyújt a védelemre szorulóknak. ◀

Alkalmi jelenet a kiefersfeldeni német-osztrák autópálya-határon. A jövőben egyre gyakoribb lesz az ellenőrzés

„Óvatosan a génmódosítással”

ÚMSZ

Elfogadta eheti ülésén a kormány a biológiai biztonságot célzó Cartagena Jegyzőkönyv felelősségről és jogorvoslatról szóló nagoya–kuala lumpuri kiegészítő jegyzőkönyve szövegének aláírását elfogadó emlékeztetőt. Borbély László környezetvédelmi és erdőgazdálkodási miniszter május 11-én Románia nevében aláírja a kiegészítő jegyzőkönyvet az ENSZ Fenntartható Fejlesztési Bizottságának (CSD19) New York-i ülésén. A jegyzőkönyv azt kéri az aláíró államoktól, hogy nagyobb felelősséggel járjanak el annak a nemzetközi jogi keretnek a kidolgozásakor, amely a génmódosított növények országhatárokon átnyúló szállításából eredő környezeti károk felelősségét és a környezetre gyakorolt ellentmondásos hatásokat megítélését szabályozza. A cél a génmódosított növények területén olyan szabályozás és eljárásrend kidolgozása, amely figyelembe veszi annak kockázatát, hogy ezek a növények veszélyesek lehetnek az emberi egészségre, ugyanakkor hozzájárul a biológiai sokszínűség megőrzéséhez és fenntartható használatához. Ez a jegyzőkönyv az első olyan sokoldalú egyezmény, amely bevezeti és meghatározza a „biodiverzitást ért kár” fogalmát. Ez a biológiai sokféleség megőrzésére és fenntartható használatára gyakorolt ellentétes hatással írható le, figyelembe véve az emberi egészségre gyakorolt hatást is. ◀

Képiró Sándor: nem tartom magam bűnösnek!

ÚMSZ/MTI

Megkezdődött a háborús bűntett elkövetésével vádolt Képiró Sándor volt csendőr százados büntetőpere tegnap Budapesten. A büntetőügyet a bíróság a büntetőeljárás törvény általános szabályai szerint, nem pedig katonai eljárásban tárgyalja.

A tárgyaláson részt vesz Vladimir Vukcevic, a háborús bűnök kivizsgálásáért felelős szerb különleges ügyész, valamint a szerb nagykövetség által delegált személyek, de jelen van Efraim Zuroff, a jeruzsálemi Simon Wiesenthal Központ igazgatója is. Zuroff ellen hamis vád gyanújával Zétényi Zsolt, Képiró védője feljelentést tett, első fokon azonban a bíróság a héten felmentő ítéletet hozott.

A magyar fővárosban tegnap elkezdődött tárgyalás iránt nagy az érdeklődés, a magyar mellett a külföldi sajtó is képviselti magát. A per kezdete előtt a botjába kapaszkodó, nehezen mozgó 97 éves férfit a tárgyalóterem hátsó bejáratából kísérték terembe, miközben egy nő „Gyilkosok! 97 éves öregember gyilkosai!” feliratú táblát tartott fel. A megjelentek közül valaki hangosan Biszku Bélát, az 1956. évi forradalom utáni magyar belügyminisztert hiányolta.

Az ügyész által ismertett vád szerint Képiró Sándor 1942 januárjában csendőr főhadnagyként részt vett a Magyarországhoz visszakertült Újvidéken az első sorban a zsidók elleni vérengzés-

ben. A közzétett szerint ezzel a magatartásával Képiró Sándor közreműködött emberek törtvénytelen kivégzésében, emiatt az ügyészség háborús bűntett elkövetésével vádolja Képirót.

A vádlott a tárgyaláson kifejtette: nem érzi magát bűnösnek. A vádirat ismertetése után a magyar–argentín állampolgársággal rendelkező Képiró Sándor elmondta: 1939-ben lépett be a csendőrség állományába hadnagyként. Újvidékre 1942. január 21-én érkezett a makói százzal. A háború után Ausztriában élt, majd Argentínában telepedett le, és 1996 májusában tért vissza Magyarországra. Arra hivatkozott: ő a foglalkozásánál, végzettségénél fogva tisztességes ember. Mint fogalmazott: az eljárás, amelyet ellene folytatnak, hazugságokon alapszik. Azt is elmondta, hogy egy újvidéki szálló tulajdonosa és családja neki köszönheti az életét, mert egy honvéd zászlós a Duna-partra akarta őket vinni, ahol kivégezték volna a családot.

A tárgyalás végén a bíró megkérdezte: hogyan lehet az, hogy Képiró a szálló tulajdonosának elhurcolásába bele tudott avatkozni, mások ügyébe viszont nem. A volt csendőrszázados erre nem tudott választ adni, mert – mint kifejtette – „már nem emlékszik erre”. A budapesti nyilvános tárgyaláson több mint ötven hallgató vett részt, köztük Képiró Sándor lánya is. A büntetőper ma újabb tárgyalási fordulóval folytatódik. ◀

Az-Zavahiri lehetett a besúgó

Hírösszefoglaló

Barack Obama amerikai elnök úgy döntött, hogy nem hozza nyilvánosságra az Oszama bin Laden al-Kaida-vezér holttestéről készült felvételeket. A hírt a CBS amerikai televízió jelentette be, amelynek *60 Minutes* című vasárnapi műsora számára adott interjút Barack Obama szerdán. Az elnök azzal indokolta a döntését, hogy az elrémisztő fotók erőszakra ösztönöznének, és nem használnának az amerikai nemzeti érdekeknek. Obama szerette volna elkerülni, hogy a fotók az al-Kaida nemzetközi terrorista hálózat propagandaeszközévé váljanak, és véleménye szerint a Fehér Háznak sincs szüksége arra, hogy trófeaként mutogassa. Az amerikai vezetés véleménye megoszlik: míg Leon Panetta, a CIA igazgatója (leendő védelmi miniszter) a publikálás mellett érvelt, jelenleg még hivatalban lévő elődje, Robert Gates, továbbá Hillary Clinton külügyminiszter elutasította. A híradások szerint a terrorista vezetővel egy fej- és egy mellkasi lövés végzett. Jay Carney, a Fehér Ház szóvivője kedden „elborzasztónak” nevezte a halott bin Laden arcáról készült felvételeket. Az al-Kaida egyiptomi tagjai – élükön a terrorhálózat második számú emberével, Ajman az-Zavahirival – vezették az amerikaiakat bin Laden nyomára, mert nézeteltérés támadt a két legfőbb vezető között – állította tegnap az *al-Vatan* című szaúdi lap „a terrorizmus ügyét ismerő forrásra” hivatkozva. ◀

„Gumicsizmás” RMDSZ

ÚMSZ

► Negyedmillió magyar embert keresnek fel a következő két hónapban az RMDSZ helyi szervezeteinek munkatársai és önkéntesei azzal a céllal, hogy megtudják: melyek a romániai magyarság gondjai, prioritásai, a szövetséggel szembeni elvárásait. Kelemen Hunor szövetségi elnök és Kovács Péter főtítkárnak tegnap tájékoztatása szerint a „Figyelünk egymásra” mottóval indított, Erdélyi Konzultáció nevű kérdőíves felmérés célja a válaszokra való felkészülés, „valós kapcsolatok kiépítése” az erdélyi magyarokkal.

„Mi azt mondtuk, hogy emberközeli RMDSZ-t építünk, elviszük a szövetséget az emberekhez. Ez a szövetség minden romániai magyar emberé, az ő döntésük következtében létezik és fog létezni a következő évtizedekben is. Valós párbeszédet folytatunk a magyar emberekkel, és problémáik megoldására építjük távlati politikai stratégiánkat” – fogalmazott kolozsvári sajtótájékoztatóján a szövetségi elnök. Mint mondta, az Erdélyi Konzultáció során a felkérésre szívesen részt vesznek a helyi szervezetek vezetői. „Az RMDSZ-nek mindemellett másfél éves nehézkormányzás után és egy évvel a választások előtt, pontosan kell látnia, mit gondol a közösségünk a saját jövőjéről, a szövetségről és annak munkájáról” – fejtette ki a politikus.

▲ Az újságírókkal konzultálnak. Kelemen Hunor elnök és Kovács Péter főtítkárnak a kolozsvári sajtótájékoztatón. Fotó: Sipos M. Zoltán

A felmérés nyolc kérdésre keresi a választ. Elsőként arra, hogy mennyire elégedettek az életkörülményeikkel, majd meg kell jelölniük azt a két legfontosabb problémát, amelyet meggyőződésük szerint településük polgármesterének meg kellene oldania. A válaszadóknak lehetőségük nyílik arra is, hogy a szövetség munkáját értékeljék: előbb véleményt kell mondaniuk arról, hogy mivel kellene foglalkoznia az RMDSZ-nek országos szinten, majd elmondhatják, hogy milyen mértékben elégedettek a szövetség tevékenységével. A felmérésben részt vevők megjelölhetik azt a politikai szervezetet, amelynek bizalmat szavaznak az önkormányzati választásokon, végül pedig megfogalmazhatják üze-

netüket, gondolataikat az RMDSZ vezetőinek.

A felmérés technikai részleteiről szólva Kelemen elmondta, hogy az adatlappal a helyi szervezetek képviselői és önkéntesek fogják felkeresni az erdélyi magyarokat. „Az adatokat a nyár folyamán fogjuk feldolgozni, minek eredményeként településszintű, pontos problématerképpel fogunk rendelkezni” – fogalmazott Kelemen.

Kovács Péter főtítkárnak tájékoztatása szerint az Erdélyi Konzultáció szervezése három szinten történik: a Főtítkárságon zajlik a központi koordináció, ezt követi a megyei és a helyi szint. Elmondta, Erdély területéről közel 1000 személy fog részt venni a program lebonyolításában. „Elsősorban az önkormányzati képviselőket fog-

juk bevonni, hiszen ez a program az önkormányzati választásokra való felkészülés része, célunk egy problématerkép megrajzolása. Az önkormányzati képviselőink kell legyenek azok, akik ezeket a problémákat elsőként beazonosítják, és megpróbálják orvosolni helyi szinten, mellettük számíthatunk az irodai alkalmazottakra, az önkéntesekre is.”

Kovács bejelentette: a Főtítkárság stratégiai partnerséget alakított ki a Magyar Ifjúsági Értekezlettel (MIÉRT). Mint mondta, szükség van arra a lendületre, amelyet a MIÉRT és közel 300 tagszervezete egy ilyen konzultációs folyamatba be tud hozni.

A főtítkárnak konkrét számadatokkal is szolgált: 250 ezer űrlapot, 120 ezer szórólapot és 10 ezer plakátot nyomtattak ki. ◀

Három főtítkárhelyettest nevezett ki Kelemen Hunor

ÚMSZ

► Hegedűs Csilla, Horváth Anna és Bodor László tölti be az elkövetkezőkben az RMDSZ főtítkárhelyettesi tisztségeit – jelentette be tegnap kolozsvári sajtótájékoztatóján Kelemen Hunor szövetségi elnök, aki a három tisztségviselőt Kovács Péter főtítkárnak javaslatára nevezte ki. A döntést a június végén ülésező Szövetségi Képviselők Tanácsának (SZKT) kell megerősítenie.

Kelemen Hunor elmondta, Hegedűs Csilla a kulturális főtítkárhelyettesi tisztséggel járó feladatokat látja el. „Kiváló műemlékvédő szakember, a kulturális kérdések jó ismerője, aki egyben miniszteri tanácsos a művelődési tárcánál” – fogalmazott a Szövetség elnöke. Az önkormányzati kérdésekért fog felelni főtítkárhely-

ettesként Horváth Anna, aki államtitkárként is az önkormányzatokkal foglalkozott éveken keresztül, ismeri az önkormányzatok tevékenységét, tájékoztatott Kelemen Hunor. A Programiroda vezetője és az ifjúsági kérdésekért felelős főtítkárhelyettes Bodor László, a Magyar Ifjúsági Értekezlet elnöke.

„Még két főtítkárhelyettest kell kinevezni az elkövetkező hetekben: az oktatási kérdésekért, illetve a társadalomszervezésért felelős tisztségviselőket. Mindkét tisztségre több javaslat van, az elkövetkező napokban ki fogjuk választani azokat a jelölteket, akik véleményünk szerint a legalkalmasabbak e tisztségekkel járó feladatok ellátására. A júniusi SZKT-n teljes csapatra fogunk szavazást kérni” – összegzett Kelemen Hunor. ◀

Hegedűs Csilla, Horváth Anna és Bodor László

Bíróságon a „Tőkés-párt”

Salamon Márton László

► Egy csomagtartónyai aláírást vitt magával tegnap Bukarestbe Toró T. Tibor, az Erdélyi Magyar Nemzeti Tanács (EMNT) ügyvezető elnöke – negyedmagával. Az Erdélyi Magyar Néppárt létrehozásához szükséges aláírásokat szállító gépkocsiba Torón kívül „befért még” Gergely Balázs is Közép-Erdély, Papp Előd Székelyföld, valamint Zatykó Gyula Partium képviselőiben. A politikusi és sajtóberkekben csak „Tőkés-pártnak” nevezett alakulat kezdeményezői tegnap nyújtották be a fővárosi törvényszéken a párt jogi bejegyzéséhez szükséges támogató aláírásokat.

Az Erdélyi Magyar Néppárt „ideiglenes elnökeként” Toró a hivatalos aktus előtt sajtótájékoztatót tartott a magyar sajtó képviselői számára egy bukaresti szállodában. A volt RMDSZ-es képviselő felidézte: az EMNT Országos küldöttgyűlése tavaly december 4-én döntött arról, hogy szükség van egy modern európai néppártra, amely az erdélyi magyarság autonómiatörekvéseit a pártpolitika szintjén is megjeleníti. A küldöttgyűlés akkor a választmányra bízta, hogy jelölje ki azokat a személyeket, akik felügyelik majd az Erdélyi Magyar Néppárt bejegyzési folyamatát. Januárban meg is alakult egy kilenc tagú testület, ennek négy tagja vitte el Bukarestbe az összegyűlt aláírásokat: Toró, Gergely, Papp és Zatykó.

Toró kifejtette, a párttörvény szerint egy párt bejegyzéséhez összesen legalább 25 ezer támogató aláírást kell begyűjteni az ország legalább 18 megyéjéből és Bukarestből. Mint elmondta, az aláírási folyamat februárban kezdődött, és két hónapot tartott. Közölte: „túlteljesítették a tervet”, minthogy önkénteseik 29 268 támogató aláírást gyűjtöttek össze. Az ÚMSZ felvetésére Toró hangsúlyozta: az aláírások hitelesek, az pedig, hogy RMDSZ-tagok is támogatták az új párt létrehozását, szerinte nem rejti magában az illető aláírások semmissé nyilvánításának és a bejegyzés elutasításának veszélyét, „már csak azért sem, mert az RMDSZ nem párt”. Kérdésünk elől, miszerint mennyire szándékoznak pártszékházakként használni az EMNT által a honosítási tájékoztatást véget értetett demokrácia-központokat, kitért. „Erről korai még beszélni. Mindenesetre az Erdélyi Magyar Néppárt legfőbb szövetségese az Erdélyi Magyar Nemzeti Tanács, amely létrehozta ezeket a demokrácia-központokat” – vonakodott a választástól Toró. A politikus leszögezte, az új párt bejegyzési kérvényében megadott központi székház Kolozsváron van, „és nem azonos az EMNT székházával”. Lapunk korábbi, hasonló kérdésére még úgy nyilatkozott, bizonyos helyeken nem kizárt, hogy egyazon irodában működnek majd ezek az intézmények. ◀

Piros lap a felcsúti csatárnak

Cseke Péter Tamás

Az RMDSZ vezetői ezekben a napokban tehetetlenül veszik tudomásul, hogy Orbán Viktorék sorra megfosztják közvetítői szerepüktől az érdekvédelmi szövetséghez közeli szervezeteket a magyarországi pénzforrások és kedvezmények romániai szétosztásában. A magyar kormány előbb a Progress Alapítványtól vette el a magyar-igazolmányokkal kapcsolatos – mára már inkább szimbolikus jelentőségű – ügyintézési jogosultságot, majd az Iskola Alapítvánnyal bontottak szerződést, és ruházták át az oktatási-nevelési támogatás megpályáztatásának jogát a pedagógusszövetségre. Az RMDSZ-es tehetetlenség oka, hogy a bukaresti kormánykoalíció tagjaként megakadályozhatná ugyan Budapest lépéseit, ám – a magyar miniszterelnök kedvenc sportjátékában használt hasonlattal élve – lesre futna, ha ezt megtenné.

Kelemen Hunorék már többször hangoztattak kifogása az, hogy a két alapítvány jogosultságait korábbi román–magyar kormányközi egyezsége rögzítik. A 2003-as Medgyessy–Nastase-megállapodás például az Iskola Alapítványt nevezi meg az oktatási-nevelési támogatási programot lebonyolító szervezetként. Így a pedagógusszövetség csak úgy veheti át az alapítvány szerepét, ha ebbe a román kormány is beleegyezik. Budapesti illetékesek úgy fogalmaztak, ezt a kérdést „diplomáciai úton” rendezik majd Bukaresttel. Em korántsem biztos, hogy Orbán Viktor és Traian Băsescu immár hagyományosan jó barátságára számítanak, amél is inkább, mert nem valószínű, hogy a román államfő feláldozná a barátság oltárán a kormánykoalíciót. Inkább abban bíznak, hogy az Kelemen Hunorék nem merik megvetozni az kormányközi egyezés módosítását, mert beláthatatlan időre leállítanák az oktatási-nevelési támogatások folyósítását. Százhatvan ezer erdélyi magyar család maradna juttatás nélkül – a Fidesz pedig az RMDSZ-re mutogatna.

Ügyes – jellemezhetnének pestiesen szólva Orbán Viktorék húzását, ám a sportnál maradván: nem fair play-díjas az eljárás. Budapest ugyanis hetekig hallgatott az oktatási-nevelési támogatások sorsáról, és közben azon ügyködött, miként zárhatná el a közvetve az RMDSZ-en keresztül áramló magyarországi pénzek csapjait, és hogyan nyithatná meg ezeket a csapokat a bejegyzés alatt álló, mindenben Fidesz-partner politikai szervezet számára. Senki sem akadályozta meg a magyar miniszterelnököt, hogy egy éve tartó mandátuma alatt beszélgetésre hívja az RMDSZ vezetőit, és – az erdélyi magyar közvélemény előtt is – legalább nyilvánvalóvá tegye szándékait. Orbán Viktorék ehelyett egy labda nélkül maradt játékos hátulról a gyepre tepertek. Ezért még a Felcsút FC meccsein is piros lap jár.

Román lapszemle

A bukaresti törvényszék hivatalosan is csődeljárást indított az Academia Cațavencu ellen. A satirikus lapot végrehajtók veszik át és árverezik el annak ingóságait. (Evenimentul zilei) ► A kolozsvári Napolact tejfeldolgozó cég március 32-i szavattossági joghurtot dobott piacra. (Evenimentul zilei) ► Német kutatók kifejlesztettek egy olyan csomagolóanyagot, amely elszíneződéssel jelzi, ha a bele csomagolt hús, illetve hal megromlott. (Adevărul) ► Naponta 15 millió eurónyi uniós pénzt kellene elköltenie Romániának, ahhoz, hogy a 2013-ig rendelkezésre álló keretet „felélje”. (Adevărul) ► A Vanity Fair azt állítja: a királyi esküvő háttérben, az örömanya, Carole Middleton ravaszága áll, aki mindent elkövetett annak érdekében, hogy Vilmos herceg szeme megakadjon nagyobbik lányán. (România liberă)

Ridzi-ügy: végkifejlet előtt?

Talán öregkoráig elkíséri a 2009. évi, számára balul elsült costinești-i Ifjúsági Nap emléke Monica Iacob-Ridzit.

A volt miniszterasszony ellen a korrupcióelleni ügyészek befejezték a kivizsgálást, és a dossziét átadták a Legfelsőbb Igazságügyi és Semmítőszéknek.

Bogdán Tibor

► A Demokrata-Liberális Párt egykori tárcavezetője két évvel ezelőtt jókora összeggel terhelte meg minisztériuma költségvetését a május 2-i costinești-i Ifjúsági Nap megrendezése ürügyén.

Vádak, vádlottak

Emiatt később felmerült annak az alapos gyanúja, hogy a pénz jelentős részét saját pártja számára játszotta át. A túlköltekezés nyilvánvaló: a fellépők számára elkészített színpad 75 ezer euróba került, holott közönséges deszkából ácsolt emelvényről van szó csupán, amelynek kiadásai semmiképpen sem haladhatták volna meg a 3000 eurót. Maga az Artisan cég korábban, a Zdob és Zdub együttes valamint Alex fellépése alkalmával például világitással és

hangosítással együtt összesen 8000 eurót fizetett a színpadért. A tárcavezető állítása szerint a vendégművészeket 40 ezer euróval honorálták, ami nagyjából ötszöröse az átlagos romániai díjazásnak.

Az okozott kárt közel hárommillió lejre becsülik, Ridzi asszony pedig több volt munkatársát is magával rántotta: az ügyben tizenegy büntetés – egykori minisztériumi tanácsosok, beszerzési igazgatók, társult cégvezetők – ellen is eljárás indult. Így a miniszterasszony mellett a törvény előtt kell majd elszámolnia tetteivel többek között a tárca gazdasági főosztálya vezérigazgatójának, Paul Diaconunak, ifjúsági program-főigazgatójának, Claudia Radunak, beszerzési igazgatósága igazgatójának és tanácsosának, Dan Petre Troiának illetve

Marius Mihai Mărcuțanának, valamint költségvetési-könyvelési igazgatósága igazgatójának, Octavian Petru Dragomirnak, továbbá az Artisan Consulting Kft., és a Mark Kft. reklámügynökség, néhány munkatársának. A konkrét vádpontok: közérdekelt károsító szolgálati visszaélés, korrupciót elleplezni szándékozó okirathamisítás, csalás, a könyvelési törvény megsértése.

Az ügyészek kiderítették, hogy az ifjúságiügyi miniszter felkérésére tanácsosa, Ioana Vârsta három változatban készítette el a costinești-i ünnepség költségvetését, 300 ezer, 400 ezer és 500 ezer eurós kerettel. A tanácsos volt aztán, aki ismertette az említett két cég képviselőivel, a minisztérium közfelvásárlási szándékát „reklám, kommunikáció és eseményszervezés területén”, értésükre adva egyben főnöke nevében

azt is, hogy a győztes kijelölésénél előnyben részesülnek.

Pártfogó honatyák, keménykedő politikusok

A Demokrata-Liberális Párt, akárcsak korrupcióval gyanúsított többi tisztségviselője ügyében hosszú idei igyekezett elsimítani a történeteket, egyebek között „humanitárius okokra”, Ridzi egészségi állapotára hivatkozva. Pártja parlamenti honatyái felleptek a korrupcióelleni ügyészekkel szemben, elutasították a vizsgálódás kiterjesztésére vonatkozó kérelmüket, és nem szavazták meg azt sem, hogy átvizsgálják minisztériumi számítógépet, amelyből egyébként korábban megpróbálta kitörölni a rá nézve terhelő adatokat. A demokrata liberálisok annak ellenére szavaztak így, hogy mind Emil Boc miniszterelnök, mind pedig Traian Băsescu államfő a voksolás előtt nyilvánosan is hangsúlyozta a korrupció elleni határozott fellépés szükségességét. A történetek után a kormányfő és az államelnök egyaránt csalódottan

nyilatkozott. Az államfő egyenesen úgy vélte, hogy a Ridzi-ügy nemcsak a fő kormánypártnak, de Romániának is sokat ártott, a parlamenti szavazat pedig a minisztert azonos kategóriába helyezte Adrian Năstase volt kormányfővel. A Cotroceni-palota lakója még azzal is megfenyegette a pártfogása alatt álló pártot, hogy leveszi róla a kezét.

Igaz, az ellenzéki tömörülések de több politikai elemző is úgy vélte, csupán megajtszásról van szó, a demokrata-liberális politikus volta-képpen „főnökei” védelmét élvezte.

A makacs miniszter

A szaporodó vádak és a gyarapodó bizonyítékok ellenére Ridzi asszony mindvégig ártatlannak mondta magát, az ellenzék politikai indíttatású rágalmairól beszélt. Az ellenzék, de a sajtó és a civil társadalom jelentős részét is felháborító voksot az egykori tárcavezető viszont „igazságosnak” nevezte, amely megvédte őt „az ügyészek visszaéléseitől”. Monica Iacob-Ridzi

egészségi állapotára hivatkozva próbálta meglágyítani ellenfeleit, egy időre még egy bécsi kórházba is bevonult. Bár hírek szerint egyébként súlyosan beteg, csontvelő-átültetésre van szüksége, egészségi állapota, legalább is a külső szemlélő számára jónak tűnik.

Korábban magát az államfőt is felhasználta volna az ügyészi kivizsgálás megghiúsítása érdekében: azzal igyekezett rávenni minisztériumi munkatársait arra, hogy segítsenek neki eltussolni az ügyet, és ne tegyenek ellene terhelő vallomást, hogy „Zeusz” – vagyis maga Traian Băsescu – lép majd fel az érdekében, hiszen köztudomású, hogy Ridzi asszony az államfő kisebbik lánya, Elena jó barátja, aki sokat segített neki európai parlamenti képviselő mandátumának megszerzésében.

Jóllehet pártjának több hangadó politikusa is szükségesnek tartotta a tárcavezető lemondását tisztségéből, Ridzi hosszú ideig nem volt erre hajlandó, és kinkeserve sen kikényszerített távozásával is áldozatnak nevezte magát. ◀

Bíróság előtt az utolsó magyar háborús bűnös

Sárga Dávid-csillagot viselő fiatalemberek is megjelentek a nézők padsoaraiban tegnap az utolsó magyar háborús bűnösnek tartott Képiró Sándor tárgyalásán Budapesten. A bíró eltávolította őket.

Gy. Z.

► A jeruzsálemi Simon Wiesenthal Központ állította össze a legkeresettebb náci háborús bűnösök aktuális listáját, ezen szerepel a kilencvenhét esztendőes Képiró Sándor, aki ártatlannak vallja magát. A tárgyaláson a szabadlábban lévő vádlottat egy rokona segíti abban, hogy megértse, mi is hangzik el. A férfi hallása ugyanis már annyira rossz, hogy szinte egy szót sem ért abból, amit a bíró mond. Képiró kijelentte: tudja, hol van, és hogy miért van itt – hazugság, koholmány alapján, ártatlanul. Szerinte rendben van az egészségi állapota, de nagyon ideges a sok hazugság miatt.

Csendőrök Újvidéken

A vád szerint Képiró Sándor 1942 januárjában a Magyar Királyi Csendőrség V. szegedi csendőrkerületének makói tanszázadánál szolgált főhadnagyi rendfokozattal. Ebben az időben a Magyarországhoz visszacsatolt Bácskában megszaporodott partizántámadások miatt a Magyar Királyi Honvédség vezérkari főnöke 1942. január 15-án elrendelte Újvidék

városának teljes átvizsgálását, a végrehajtással az V. hadtest parancsnokságát bízta meg. A razziaiban részt vevő rendőrökből, csendőrökből és honvédekből kutató, gyűjtő és kíséző járőröket hoztak létre, egy ilyen csoport parancsnoka volt Képiró Sándor csendőr százados is.

A vád szerint 1942. január 23-án a Képiró által irányított járőrök közül ismeretlen indoklatlanul lelőttek négy embert: egy házaspárt, valamint egy nőt és egy férfit. A vádlott utasítására az egyik kutató járőre őrizetbe vette M. Mihályt és M. Sámuel, akiről a környékbeli lakosok azt állították, hogy a magyar csapatok 1941. áprilisi bevonulásakor fegyverrel támadtak a honvédekre. Az őrizetbe vett két férfit az igazoló bizottsághoz kísérték, és később több száz emberrel együtt kivégezték őket.

Argentín menedék

Efraim Zuroff, a zsidókat üldöző nácik felkutatásával foglalkozó jeruzsálemi Simon Wiesenthal Központ igazgatója a hét elején közleményben üdvözölte, hogy Budapesten háborús bűntett elkövetése miatt vádat emeltek Képiró Sándor volt

Képiró Sándor. A nyalka csendőrfőhadnagy és a háborús bűnös

csendőr százados ellen. Efraim Zuroff volt az, aki 2006-ban felhívta a magyar hatóságok figyelmét arra, hogy Képirót az 1942. januári újvidéki vérengzés egyik végrehajtójaként tartják számon, és jelenleg Budapesten él. „A Képiró elleni vádemelés erőteljes üzenet arról, hogy az idő múlása nem csökkentheti a gyilkosok bűneit, és az idős kor nem lehet mentség azok számára, akik szörnyű bűnöket követtek el. Az utóbbi több mint négy évben ezt a hírt vártam, és most már végre láthatjuk a fényt az alagút végén” – áll Efraim Zuroff Jeruzsálemben kiadott közleményében.

Képiróról tudni kell, hogy a háború után évtizedekig Argentínában élt, és már maga ez a tény is árulkodó lehet, hiszen köztudomású,

hogy a második világháború után nagyon sok háborús bűnösnek adott menedéket ez a dél-amerikai ország, talán elegendő arra utalnunk, hogy itt fogták el a hírhedt Adolf Eichmann, aki eredetileg Nürnbergben lett volna a helye. Képiró 1996-ban tért vissza Magyarországra.

Belgrád és a kiadatás

A magyar hatóságok sokáig nem léptek, a Wiesenthal Központ ezért a szerbeket kérte, hogy vizsgálják ki az ügyet, a szerbek pedig kezdeményezték a férfi kiadatását. (A világháború után Belgrád kezdeményezte Horthy Miklós kormányzó és Szombathelyi Ferenc kiadatását is – előbbiét a győztes nagyhatalmak hozzájárulásával megta-

gadták, utóbbit viszont kiadták, és az ellene lefolytatott per végén ki is végezték.) Hibásak a magyarok a Képiró-ügyben – nyilatkozta a náci-vadászként hírnevet szerzett Efraim Zuroff –, már rég bíróság elé kellett volna állítani. Lehetőleg Magyarországon – vélekedett akkoriban. Azt is mondta ugyanakkor, ha már így alakult, akkor nincs semmi probléma azzal, ha ott ítélik el Képirót, ahol elkövette a bűnöket. A magyar társadalomnak azonban nagyon fontos lett volna itthon tárgyalni az ügyét – vélekedett Efraim Zuroff.

Képiró ügyvédje, Zétényi Zsolt (a rendszerváltás utáni parlamentben az ügynevezett Zétényi-Takács kárpótlási törvény egyik kidolgozója) nem tart a szerb kéréstől, mert úgyfele ártat-

lan, ezért nem is folyik eljárás Képiró Sándor ellen, és ebből eredően kizártnak tartja, hogy egy kiadatási indítványnak alapja volna. Ilyen körülmények között nincs is lehetőség magyar állampolgár kiadatására – tette hozzá az ügy akkori állásánál az ügyvéd. Zétényi Zsolt ügy fogalmazott: az követ el bűncselekményt, aki Képirót vádolja, és hogy a vádaskodás miatt már strasbourgi bírósághoz is fordultak.

És a magyarok?

Bruno Vekarity, a háborús bűnösök ügyében illetékes belgrádi ügyész szóvivője úgy nyilatkozott, hogy Belgrád nagyon korrekt viszonyt ápol a hivatalos Budapesttel, az ottani igazságszolgáltatási szervekkel. „Képirónak szembeülnie kell az igazsággal. Nekünk nem célunk, hogy konfrontációra kerüljön sor köztünk és a hivatalos Budapest között. Csupán azt szeretnénk, hogy közösen oldjuk meg ezt a II. világháborúból itt maradt ügyet” – nyilatkozta a Magyar Rádiónak a szerb ügyész.

Ugyanakkor természetesen felmerül, hogy a második világháború után a szerb partizánok vajdasági magyarok tizezreit gyilkolták le ártatlanul. Bruno Vekarity erre a kérdésre nem tudott válaszolni. „A mi ügyességünk egyelőre a Zuroff úrtól kapott anyaggal és a nemzeti archívumokból beérkezett forrásokkal rendelkezik” – tért ki a kérdés elől. ◀

Lap-top

A nap címe. Arestocrația, Academia Cațavencu.

Magyarzat. Az 'aristocrația' és az 'aresta', letartóztatni szavakból képzett lefordíthatatlan szójáték – ez az élclap címlapképének felirata, amelyen az angol csúcscsüvő szereplőit a hazai nagypolitika szereplőivel helyettesítették. (Vilmos szerepében Traján, a Kate-ében Nuți, amolyan Ilus.) Apródok, testvérek, korszorúslányok – szép kis família.

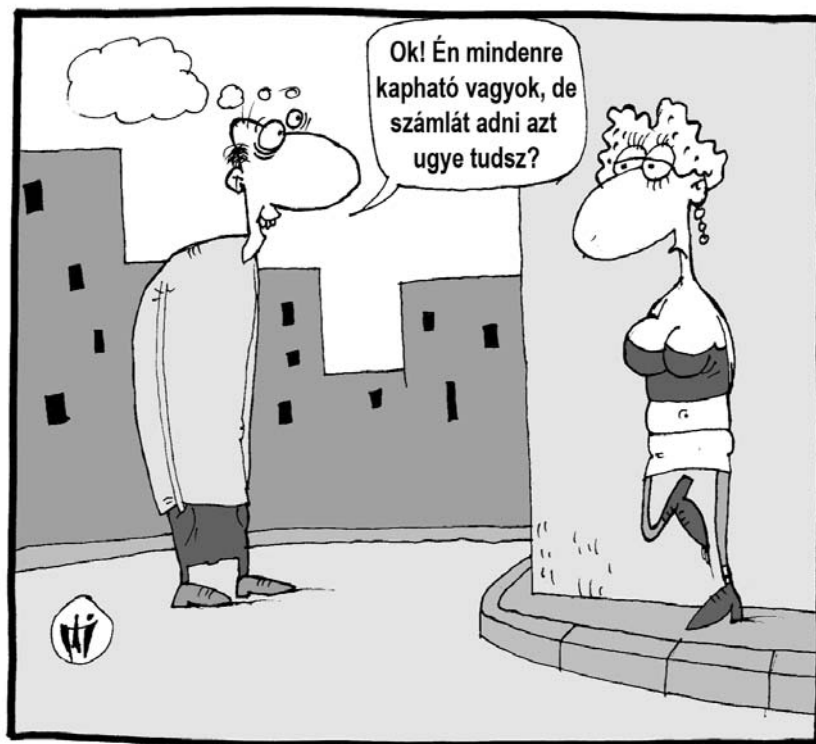
Szegény bunkó hősök. A példa történetesen buzáui, de érvényes a fővárosra is, sőt... Arról van szó, amit az *Adevărul* riportjának a címe így fogalmaz meg: „Egymást lőtték halomra, mint a hülyék, ez volt a forradalom”. 1989 decemberében a „kötelességüket teljesítő” szegény begazolt bakák, a „terroristákkal” való összecsapásokban tulajdonképpen „saját társaikat lőtték le félreértések vagy éppen tragikomikus helyzetek nyomán”. Az ismeretlen katonákat más ismeretlen katonák szokták megölni.

Dollárvetés. Mondtuk már, hogy Lelia Munteanu zseniális? (Simona Tache is az, valamikor az volt Tia Șerbănescu is...) A *caracali nyolcadik csoda* című írásában – hol máshol? a *Gândulban!* – írja Lelia: „A többi hét csodát tudják (a temető a Feltámadás utcában, a börtön a Szabadság utcában stb.) A nyolcadik most megy végbe, az amerikaiak a szemünk előtt számszámra vetik a dollárt. Betakarításkor a Caracal környéki parasztok rakétavédelmi pajzsot fognak aratni. Onnan tudják meg, hogy beérett, hogy Boc miniszterelnök eljön elválni a szalagot. (...) A tengerészgyalogosok megunva a kiképzést, lazítani a falusi bogdába járnak majd egy féldecire, többre. Tehát fogyasztanak. Hogyan is tanította Udrea asszony? Hogy aki fogyaszt, az fizet, a pénze jólétet hoz, a jólét optimizmust, az optimizmus pedig megnyilvánul. Számunkra ezek a tengerészgyalogosok olyanok, mint a külföldi turisták. Növelik a pibet. Külön előny az, hogy nem futnak át a magyarokhoz vagy a bolgárokhoz, az amerikaiak itt maradnak tartani a pajzsot. Amíg a pajzs áll, fittyet hányunk a NATO-ra is.” Bizony.

Minden napra egy mondás

„Nehéz felismerni, hogy ki úszik együtt önként az árral.” Stanislaw Jerzy Lec

A törvény az törvény

Horváth István

Túlönérezet

SZELLEMLIDÉZÉS

Nagyméltóságod szereti a hazát a maga módja szerint (tízezer jóllakott, húsz millió éhes idealistával), mi a magunk módja szerint (minden becsületes munkát gond nélkül, elégedett élet illet meg). De me-rem állítani, hogy ha elfogadjuk azt a naív föltevést, hogy: ha Petőfi még közöttünk volna és hogy ha a lángos nem bombaszt, közelebb mernék állni Petőfihez, aki a Még kér a nép kezdetű verset írta, mint a Kegyelmes Úr!

Bocsásson meg Nagyméltóságod, hogy válaszolni merem. Későn teszem, mert ide az élet háta megé még a Nagyméltóságod véleményei is csak későn jutnak el. A Kegyelmes Úr újabbban oly bőven termő lírai itéleteiből mintha a Vilmos császár kissé hiú, a túlönérezettől peckes bajusza kunkorodna ki. És válasza éppen az kényszerített, hogy a Kegyelmes Úr e tiszteletreméltó uralkodó „fiatalságával” svungolgtat be olyan területekre, hol teljesen tájékozatlan lévén, nagy károkat okozhat. Hogy Rippl-Rónainak neki méltóztatott botránkozni, még nem nagy baj. Mert - és itt megint bocsánatot kérek - Tisza István is nagyon kicsi ahhoz, hogy Rippl-Rónait csak egy hajszállal is kisebb művésszé bunkózza. De nekem, szegény tanárkának, talán elég a Kegyelmes Úrnak egy ilyen lírai fricskája, hogy egész életemben vérezzek az orrom tőle. Ilyen tartós kellemetlenséget pedig azért, hogy nemes célért bátor voltam, igazán nem érdelek meg. Székelyudvarhely, 1911. ápr. 14.

Nagyméltóságod tisztelője, Szabó Dezső áll. főreálisk. tanár.

Szabó Dezső: Válasz, Nagyméltóságú gróf Tisza István volt miniszterelnök, nagybirtokos úrnak, Nyugat, 1911, 9. szám

Kettős

Látva a Csibi Barna-ügy negatív következményeit, ami a jelek szerint évekre visszavetheti az erdélyi magyar-román, immár majdnem normális együttélést, napok óta azon rágódom: mi lett volna a hatás, ha a Iancut akasztó gatyafit megzavarja és felpofozza arra járó két markos székely legény? Szerintem az ezt követő reagálás a mostaninak akár fordítottja is lehetett volna, és a románok netán azt mondták volna: ni, milyen rendes emberek ezek a székelyek, megvédték a móc királyt! Sajnos, ez nem következett be, pedig a felvételek szerint volt néhány szemtanúja az esetnek, ám senki sem avatkozott közbe. Csak találgatni lehet, miért nem. Ahogy önmagunkat ismerem, többen azt gondolhatták: fenébe is, ők több magyar hőst meggyaláztak, mi csak visszaadunk a kölcsönből! S ezzel akaratlanul is összekacsintunk Csibivel, jóllehet tudva tudjuk, hogy az ily módon gerjedő román-bosszu nekünk százszor többet fog ártani. Mások alighanem azért maradtak közömbösek, mert azt gondolhatták, ha beavatkoznak, akkor „rossz magyarnak” tartja őket a szeredai utca embere. Pedig éppen semlegességükkel váltak azzá, mert szándékuk ellenére is bátorították az emlékműveink szétverésére mindig ürügyet kereső román szélsőjobbot.

Mint lapunk is megírta, több más (például nagyváradi, aradi) magyar vonatkozású tábla és szobor megrongálása mellett az is a Csibi-„bravúr” hatása, hogy Marosvásárhelyen a városi tanács kedvező határozata ellenére sem kapja vissza egyelőre régi nevét a volt Kossuth, ma Călărașilor utca. A probléma lehetséges megoldási módjairól beszélgetve, Kerekes Károly parlamenti képviselő (lásd legutóbbi *Kisebbségben* mellékletünket!) a mérsékelt Ziarul de Mureș vásárhelyi újságot idézi: „A lap szerint jó lenne mind a két közösségnek megszívlelni más országok példáját, és a Călărașilor-Kossuth, illetve Kossuth-Călărașilor nevet adni a vitatott utcának. A német-francia megbékélés eredményeként Strasbourgban az egyik utca így viselheti a Franz-Josef-Strasse és a Le Republique boulevard kettős nevet”.

Szép, de még mennyire szép! Ám az sem kevésbé szép, hogy immár évek óta vannak erre hazai példák is! Igaz, Marosvásárhelytől ugyancsak nyugatabbra, Szatmárnémetiben, ahol mostanában lehetőleg egyik közösség sem törekedik a kizárólagos-

Sike Lajos

ságra. Itt az egyik vegyes iskolát hivatalosan Bălcescu-Petőfinek hívják, a város legszebb parkjának tanácsai döntéssel megerősített neve pedig Grădina Romei-Kossuth-kert! S nem dőlt össze a világ, sőt! A Kossuth-kert még szebb és hozzánk közelebb álló lett, mert egy ideje márványtáblával megjelölt Széchenyi emlékfá is zöldül benne!

A látványkedvelő

Kohn és Grün találkozik Moszkvában a Vörös téren. Kohn: Láttad Lenint? Grün: Majd bolond leszek órákig sorba állni. Kohn: Ó, hát ez roppant egyszerű: adj az őrnék öt dollárt, és soron kívül beenged. Másnap. Kohn: Na, láttad Lenint? Grün: Láttam. Kohn: Adtál az őrnék öt dollárt, és soron kívül beengedted? Grün: Nem. Tíz dollárt adtam, és kihozta... Ritka az ilyen zsúfolt hétféle, több évtizedes tapasztalataim mutatják, hogy karácsonykor, húsvétkor és más pirosbetűs egyházi-világi ünnepeken szűkszavúvá válnak a nagy nemzetközi hírűgnökségek. Miért lett volna másként ezúttal is? Húsvét, majd május elseje (generális kitolás-ként idén persze vasárnap), megtöltjük a hasunkat füstölt-főtt sonkával, keménytojással, tárkonyos bárányleves-sel, báránysülttel, ülünk a tévé előtt, sörözgetünk, oszt jónapot!

Gyulay Zoltán

Hát kérem szépen, nem. Előbb elveszi a nőt, akibe évek óta szerelmes a brit „másodtrónörökös”, aztán a közvetlen

utód rekordgyorsasággal boldoggá avatja II. János Pál pápát, este a lobonchájú törtető Éva kiejti a *Való Világ*ból kihívóját, az egzotikus szépségű „rosszkislányt”, Anikót – ehhez képest már túlzás is, hogy Pakisztánban amerikai kommandósok fejlődéssel megölik és a holttestet azonosítása után ismeretlen helyen „hullámsírba” süllyeszti a világ első számú közlelenségét, Oszama bin Ladent, New York önjelölt architektort, aki megszervezte, hogy a Világkereskedelmi Központ ikertornyai helyett a Ground Zero éktelenkedjék Manhattan déli csücskén. Ha meg akarnám ismétetni a cinikus hangokat, azt írnám: ezentúl nemcsak a lengyel pápa boldog, hanem Bush exelnök is.

Engedtesék meg inkább, hogy romantikus lelkivilágomnak megfelelően az esküvőről értekezsek: én is egy voltam (félíg-meddig persze hivatalból) a két-két és félmilliárd emberből, aki a tévéjére szegezte tekintetét, nehogy egyetlen pillanatot is elmulasztson. Több dolog is munkált bennem – túl azon, amit a német a „szemtanú” megne-

vezésére alkalmazva „Schaulustige”-ként („látványkedvelőként”) jellemez, legyen szó örömteli vagy hátborzongató eseményről. Elsősorban is Londont egyszerűen imádom. De mitől is volna amúgy ez az „évszázad esküvője” – most, a huszonegyedik század elején? Még hátra van nyolcvankilenc esztendő. Emberi számítások szerint Vilmosnak és Katalinnak nemcsak a gyermeke, hanem unokája is sorra kerülhet – hátha az a nász még az övékét is fölülmúlja? Akkor mi lesz?

A másik, hogy egyre inkább öregecskedve, vénülő szememmel mindinkább a fiatal lányok felé nyitok (azért még távol az igazi pedofiliától), s ritkaság, ezért üde látvány csinos, szép brit nőt látni. Itt és most győnom nektek, testvéreim, hogy Diana az első perctől nem tetszett nekem (akkor már inkább rokonszenveztem a tapsifüles Károlyllyal). Mintha szemébe lett volna írva a walesi hercegnőnek az a könnyes lányregényekbe illő tragikus sors, amely végül sajátja lett. Amin nem enyhít, hogy Dianát megalázták a szüzességi vizsgálattal –

ilyesmi Katalin-Kate esetében szóba sem jöhetett: nyolcadik esztendeje él együtt hercegével. Visszatetsző volt számomra a sok „Schaulustige”, aki azért imádkozott Dianához a halála után, hogy az égből vigyázza a gyermekét. Néhai barátom mondta: „Miért éppen ő? Szentek ezrei vannak évszázadok óta erre etablirova...” Az esküvői menetet nézve a Westminster-apátságból a Buckingham palotába, eszembe jutott egy londoni emlékem. Színházi előadáson (Webber: *Starlight Express*) ismerős magyarokkal találkoztam, mondják, nézzem meg a Towerben a koronázási ékszereket. Eltitkoltam, hogy nem egyszer láttam már. Másnap kószálni indultam a városban; a Whitehallon hatalmas tömeg: a királynő és családja vonult át a parlamentbe, aznap volt II. Erzsébet trónbeszéde. Egy bobby – látván, hogy videóznak – szól: várjak húsz percet, a menet jön visszafelé. Így történt: egy külön hintóban szembejöttök velem a koronázási ékszerek. Este persze ismét a magyar házaspárral futok össze egy fogadáson. Kérdik: megnézted a Towerben a koronázási ékszereket? Mire én: Nem. Nekem a királynő kihozta.

Röviden

Teljessé vált
a Cannes-i program

Teljessé vált szerdán a *The Artist* című filmmel a 64. cannes-i filmfesztivál versenyprogramja – jelentették be tegnap a szervezők. Az is ismertté vált, hogy Vezér Éva, a Magyar Filmunió elnöke tagja lesz az elsőfilmek szekciójában ítélkező szűrőnek. A dél-franciaországi seregszemlén húsz film száll versenybe a legjobbnak járó Arany Pálmáért, utolsó-nak Michel Hazanavicius rendező *The Artist* című fekete-fehér munkáját válogatták be a programba. A május 11-én kezdődő fesztiválon így négy francia mű indul az Arany Pálma-díjért, de versenyben lesznek Pedro Almodóvar, Aki Kaurismäki, Nanni Moretti és Lars von Trier filmjei is. A fesztivál május 22-én ér véget, a seregszemlén két magyar alkotást láthatnak az érdeklődők.

Hetvenöt éve
született Lázár Ervin

Ma lenne 75 éves Lázár Ervin Kossuth-díjas író, Berzsián, Dideki, Dömdödöm, Mikkamakka, Ló Szerafin és számos más, méltán népszerű mesealak megálmodója. Budapesten született, de szülőföldjének a Tolna megyei Alsórácegrespusztát tekintette, ahol családja 1938 és 1951 között lakott. Első meseregényét, *A kisfiú meg az oroszlánokat* a Móra Könyvkiadó jelentette meg.

Szent György napi padlógáz

Kovács Zsolt

► Sűrűnek ígérkezik a hétvége Sepsiszentgyörgyön: a város központjában és a múzeumkertben már állnak a színpadok, a sörcsapokat felszerelték, és rengeteg vendég lepte el a háromszéki megyeszékhelyet. Nem ritka, hogy az utcán hazai és külföldi sztárokkal találkoznak a járókelők.

A Szent György napok szervezői százezer emberre számítanak a rendezvényen, amely közel 300 program-pontot: koncerteket, előadásokat, kiállításokat, játékokat, sporteseményeket, gasztronómiai rekordokat kínál. Az ünneplést a szervezők szerint csak a kedvezőtlen időjárás ronthatja el. A tegnap nulladik napot szerveztek: a Szabadság téren felállított színpadon a 13 tagú LGT emlékszenek és Somló Tamás az LGT alapító tagja közös koncerten eleve-nítette fel a legendás együttes legismertebb dalait. Emellett teltház előtt zajlott a legtöbb kulturális program is: Miklósa Erika világhírű operabéna koncertjére alig fértek be az emberek a Krisztus Király templomba, Fábray Sándor humorestjére pedig állójeget is árusítottak.

Közös „sátorozás”

A múlt évi sikerre alapozva a sepsiszentgyörgyi magyar és román fiatalok kö-

zös sátrat állítanak a városnapokon. Idén a Park vendéglő parkolója lesz a fiatalok találkozóhelye, amely ma délutántól várja az érdeklődőket, különféle szakmai programokkal, kézműves foglalkozásokkal, műveltségi vetélkedőkkel, gazdasági fórummal, csocsóversennyel, humoristák előadásaival, társasjátéksarokkal, kiállításokkal, ugyanakkor aerobic- és táncbemutatókra is lehet számítani. Emellett az érdeklődők itt találkozhatnak, dedikálhatnak, közös képet készíthetnek a hétvégén fellépő sztárokkal. Esténként pedig a szórakozás a főszerep: ma karaoke party lesz, holnap pedig a gyergyószent-

miklósi HotSnowStorm és a magyarországi Láma Dalai koncertjére kerül sor, vasárnap pedig a Pannónia Singers lép színpadra. A szervezők emellett a legkisebbekre is gondoltak, a sátor keretén belül gyermekmegőrző fog működni, ahol az önkéntesek játékokkal és érdekes foglalkozásokkal várják a gyerekeket.

Sztárdömping

Ma este 20.40-kor a Szabadság téren felállított színpadon Patai Anna, Giorgio és Kökény Attila, az ötödik *Megastár* előadói indítják a fellépők sorát, majd C. C. Catch diszkóénekesnő és a Takáts Tamás Blues Band

koncertje következik. A Szent György téri színpadon délután Zsók Levente és Badár Sándor stand-up comedyt nézhetik meg az érdeklődők, majd az Equinox és a Mercedes Band koncertje következik, amit a Kiss Forever Band fellépése követ. Az estét Ganxsta Zolee és a Kartel koncertje zárja.

Sztárfellépőkből azonban szombaton és vasárnap sem lesz hiány, hiszen Sepsiszentgyörgyön koncertezik többek között az angol Smokie, Hobo és bandája, nagy Ferő és a Beatrice, Keresztes Ildikó, Mircea Baniciu, Pannonia Allstar Ska Orchestra, a TNT és a Shukar Fúvószenekar Zece Prájiniből. Ígéretesnek mu-

tatkozik a nagyszínpadok mellett a Székely Nemzeti Múzeum kertjében berendezett kultúrkert, vagy a Rock Stage is.

Gasztronómiai
rekordok

Diószegi László sepsiszentgyörgyi pékmester saját zsebből mintegy 25 ezer lejtel támogatja és cége alkalmazottaival elkészíti az 55 kilogrammosra tervezett legnagyobb székely krumpilis házikenyeret és az 550 kilós gyümölcsostortát. A vállalkozó szerint megfelelő készlet hiányában a kenyeret felszeleni több órába telne, így az ósri verziót választják: törni fogják, így lehet majd megkóstolni. Az 550 kilós torta elkészítési folyamata követhető lesz a Lábás Ház mellett felállított sátorban. A cukrászok 2200 tojást, 200 liter tejszínt, és 100 kiló friss gyümölcsöt használnak a cukrászcsodához, amely természetesen tartósító- és térfogatnövelő szerek nélkül készült majd el. A tortát vasárnap 16 órától szeltek fel a Lábás Ház előtt, és 1 lejtel árusítanak majd egy szeletet. Ez egy szimbolikus összeg, amelyet jótékonsági célra használnak fel: az összeg egyik felét Gyurka Csabának ajándékozzák, aki veseátültetésre gyűjt, a másik felét pedig az autista gyerekek megsegítésére szánják. ◀

A zsúfolt hétvége helyszíneit hajnalban készítik elő a háromszéki megyeszékhelyen. Fotó: Henning János

Halasztódik a vásárhelyi
a Sütő-szobor felállítása

Antal Erika

► Valószínűleg az idén nem állítják fel Sütő András szobrát – fejtette ki tegnap lapunknak Csegzi Sándor. A Sütő András szoborbizottság elnökeként nyilatkozó marosvásárhelyi alpolgármester szerint inkább várni kell a szobor felállítására, ami méltó az öt éve elhunyt író emlékéhez, minthogy elcsúszhat a szobor felállítás.

Nagy Pál, a Sütő András Baráti Társaság elnöke a kérdés kapcsán ÚMSZ-nek elmondta, a bizottság a napokban összeült, és úgy döntött, a beküldött pályamunkákon még némi változtatást kér a művészeketől. „Egyik pályázat sem felelt meg tökéletesen azoknak a kívánalmaknak, amelyet a bizottság elvárt. Ezért úgy döntöttünk, időt hagyunk még a szobrászoknak, hogy további változtatásokat végezzenek a makettek egészen augusztus 1-ig” – számolt be a helyzetről Nagy Pál. Mint elmondta, annak idején hat szobrásznak küldték el a pályázati felkérést, de közülük csak hárman válaszoltak érdemben: Hunyadi László és Kiss Levente marosvásárhelyi, illetve Györfi Sándor karagaci szobrászművész. A bizottság tagjai – Csegzi Sándor alpolgármester, elnök, Demeter József lelkész, Bocskey Vince, Gyarmathy János és Kolozi Tibor szoborbizottság elnökeként nyilatkozó marosvásárhelyi alpolgármester szerint inkább várni kell a szobor felállítására, ami méltó az öt éve elhunyt író emlékéhez, minthogy elcsúszhat a szobor felállítás.

ly, illetve Györfi Sándor karagaci szobrászművész. A bizottság tagjai – Csegzi Sándor alpolgármester, elnök, Demeter József lelkész, Bocskey Vince, Gyarmathy János és Kolozi Tibor szoborbizottság elnökeként nyilatkozó marosvásárhelyi alpolgármester szerint inkább várni kell a szobor felállítására, ami méltó az öt éve elhunyt író emlékéhez, minthogy elcsúszhat a szobor felállítás.

Varadinum, huszadszorra

Totka László

► „Az idén huszadik alkalommal rendezi meg Nagyváradon a Festum Varadinumot május 15-e és 22-e között a Varadinum Kulturális Alapítvány, civil szervezetek és a történelmi egyházak közös szervezésében” – jelentette be tegnapi sajtótájékoztatóján Biró Rozália a Varadinum Kulturális Alapítvány kuratóriumának elnöke. Az alpolgármester elmondta, a rendezvénysorozat kerek évfordulója alkalmából a Nagyvárad Színház színpadán emléklappal díjazták a nagyváradai magyar közössé-

gért kiemelkedő szolgálatot végző magánszemélyeket és civil szervezeteket.

Biró Rozália szerint az idei fesztivál az *Önálló magyar kultúrát! Teljes körű anyanyelvi oktatást! Önálló magyar színházat! Erőteljes civil szerveződéssel!* „négyes felkiáltás” mottójával kerül megrendezésre. „Ezek olyan égető szükségleteket jelölnek amelyek nélkül nem tudunk élni, alkudni ezekből pedig nem lehet” – fogalmazott az előjáró.

A május 15-én kezdődő Varadinum 56 rendezvényből áll majd össze. Az ünnepség keretein belül egy kisebb színházi évadra is

kerül a Szigligeti társulat közreműködésében, így minden nap lesz majd egy előadás, tájékoztattak a szervezők. Az idén is sor kerül majd a tradicionális Varadinum-eseményekre, mint amilyen az *Apáról fitúra* – hagyományos mesterségek bemutatója, az Ady Endre Gimnázium történelmi vetélkedője vagy az iskolapanapok.

Az ünnepségsorozat fővédnökei Kelemen Hunor, Románia kulturális és örökségvédelmi minisztere, valamint Halász János, a magyarországi Nemzeti Erőforrás Minisztériumának parlamenti államtitkára. ◀

Filmszemle-rajt Budapesten

Hírösszefoglaló

► Összesen tizenegy alkotás szerepel a tegnapi Budapesten kezdődött 42. Magyar Filmszemle játékfilm versenyében, a Cserhalmi György színész vezette zsűri többek között olyan filmekből válogathat, mint Rudolf Péter *Üvegtigris 3*, Kocsis Ágnes külföldön nagy sikereket elért *Pál Adrienn*, valamint Mundruczó Kornél *Szelíd teremtés* – A

Frankenstein-terv című munkája. A május 8-ig tartó mustrára 28 játékfilmet neveztek, ebből válogatták ki azt a 11 alkotást, amely versenyben van a legjobb filmnek járó Arany Orsó-díjért.

A tévéfilmek közül 13 alkotás került versenybe. A kisjátékfilmek mezőnyében 26 alkotás szerepel, közte a Berlinale versenyébe is meghívott Erdő és Till Attila Cannes-ba várt *Csicska* című filmje is. A Filmszemle teg-

napi nyitóestjén életműdíjjal tüntették ki Bara Margit színésznőt. A 82 éves Kossuth-díjas művésznő az 1950-60-as évek egyik legnagyobb magyar filmszillaga volt, de már jó ideje visszavonult. Bara Margit Kolozsváron született 1928. június 21-én. Középkorában – anyja ellenállásával dacolva – statisztának jelentkezett a Kolozsvári Magyar Színházba, ahol 1945-től tíz éven át játszott. ◀

Trés Courts
– Csíkban is

Baloga-Tamás Erika

► Két kontinens 22 országában kerül sor idén a 13 Trés Courts – Nagyon rövid filmek fesztiváljára május 6-a és 8-a között. A háromnapos rendezvény Romániában mintegy 25 helyszínen zajlik, Hargita megyéből két város Székelyudvarhely és Csíkszereda csatlakozik a Francia Kulturális Központ által szervezett rövid filmeket bemutató helyszínekhez. Székelyudvarhely immár negyedik alkalommal ad helyet a rendezvénynek, Csíkszereda azonban először társul az egy időben zajló és azonos program szerint összeállított nemzetközi vetítési programhoz. „A maximum három perces filmeket Udvarhelyen délutánonként hat órától a Városi Könyvtár látvány- és hangzóanyag terében, este kilenc órától pedig szabadtéri körülmények között, egyik városi kávéház erkélyén berendezett ideiglenes szabadtéri moziban lehet megtekinteni” – számolt be lapunknak Szabó Károly a szervező székelyudvarhelyi Városi Könyvtár vezetője. Csíkszeredában a Csíki Székely Múzeum galériájában lesznek a vetítések. ◀

SZOMBAT
2011. május 7.

A nap filmjei

DUNA TV, 22.00
El Greco

El Greco a XVI. század gyermeke volt, a szabadságot és a szerelmet keresve eljutott a krétai és velencei udvarból Toledóba, Spanyolországba. Itt szembe találta magát legnagyobb ellenfelével, a Szent Inkvizícióval. Soha nem hátrált meg kora hatalmaival vívott harcában. El Greco története a nem mindennapi hősiesség, az árulás, a szerelem, az emberi erő és az alkotói öntudatának elbeszélése.

m2, 23.20
Az utca embere

A baj azzal kezdődik, hogy Ann Mitchellt, a csinos újságíró nőt kirúgás fenyegeti, mert a lap új vezetése szenzációkat akar. Ann kétségbeesésében kitalál nekik egy sztorit: levelet jelent meg egy munkanélküli nevében, aki közli, hogy a társadalmi igazságtalanságok elleni tiltakozásul öngyilkosságot fog elkövetni. A cikk olyan sikert arat, hogy a közönséget követeli a folytatást.

TV2, 0.10
Ellenség a kapuknál

Mialatt a német és az orosz hadsereg tízezerrel küldi katonáit egymás ellen és a világ rettegve várja a sztálingrádi csata kimenetelét, az ünnepelt orosz mesterlövész, Vaszilij Zajcev csendben cserkészi be ellenségeit. A szerény Vaszilij csak egy átlagember, aki különleges ügyességgel végzi feladatát. Danyilov, a szovjet politikai tiszt felismeri a mesterlövészben rejlő propagandaértéket.

BUKARESTI RÁDIÓ

magyar nyelven a regionális stúdiók középhullámú adásában
15.00 Híradó
15.10 Hétvégi magazin

MAROSVÁSÁRHELYI RÁDIÓ

8.00 Jó reggelt, Erdély!
Híradás, Telefonsajátjáték, Nyelvőr, Világjárók
10.05 Térerő
14.00 Híradás, Aranyszalagtár, Alternatívzene
16.00 Híradó
Aranyemberek, Versműsor, Komolyzene, Gramofon, Bóvít nem tartunk

KOLOZSVÁRI RÁDIÓ

2.00 Éjszakai váltás
8.00 Hírek, műsorism., sport
8.15 Hangoló
9.15 Cifra palota
9.55 Hírek, műsorism.
15.00 Slágerlista
16.00 Hírek, műsorism.
16.10 Láthatár
16.40 Havi agytakarítás, Zenenegyed
17.30 Sorsok az operaszínpadon
17.55 Hírek, műsorism.

DUNA TV

7.20 Élő egyház (ism.)
7.50 Arcélek (ism.)
8.05 Hol volt, hol nem volt... (ism.)
8.25 Illemerke
8.40 Cimbora
9.15 A mesemondó
9.40 Babar:
A győzelem ünnepe
11.05 Az autózás legendái
11.35 Divathét
12.00 Carlo és vendégei
12.45 Híradó
13.05 Isten kezében
13.35 EtnoKlub
14.30 Dakari (am. kaland sor.)
15.25 "...filléres emlékeim..."
16.15 Hétköznapok, ünnepnapok Magyarlufakán
16.40 Bajnokok Gálája, Látványtánc Show
17.35 Napok, évek, századok
18.25 Lyukasóra
19.00 Híradó
19.35 Mese
20.00 Dunaszínház
20.05 A tanítónő (magyar f., 1988)
22.00 El Greco (görög-sp. életr. drám., 2007)
23.55 Dunasport
0.15 Végzetes buli (kan. filmdráma, 2008)
1.50 Felelet az életnek (ism.)
2.20 Lyukasóra (ism.)

TVR 1

7.10 Az ember és az idő (dok.f.)
8.30 A románok hagyatéka
9.00 Disney klub
9.30 Babamágia
10.00 Hannah Montana (am. sor.)
10.35 A gyerekek televíziója
12.00 Pro Patria
12.30 Az én Európám
13.00 Határok nélkül
14.00 Hírek, időjárásjelentés
14.30 Disney klub
15.00 Egyszer az életben - szórakoztató műsor
16.55 A Delta emberei
17.10 Egyszer volt, hol nem volt
18.45 TeleEnciclopedia
19.45 Sport
20.00 Hírek, időjárásjelentés
21.00 Nostalgikus évek - szórakoztató műsor, 1. rész
21.55 Ovidiu Rom kampány
22.00 Nostalgikus évek - szórakoztató műsor, 2. rész
23.00 Profesionisták
0.10 Sukiyaki Western Django (japán western, 2007)
1.55 A Delta emberei
2.00 Népi hagyaték (ism.)
3.05 Hírek (ism.)

VIASAT 3

9.00 X-Men Animated
10.00 Segítség, szülő vagyok!
10.55 Trendközvetlen
11.25 Veronica Mars (sorozat)
12.20 Szerelem nyílása (sorozat)
13.10 Zsírégetők
14.05 Smallville (sorozat)
15.00 Columbo: Negatív reakciók (am. krimi)
16.55 Beugró Plusz
18.00 Jimmy Hollywood (am. vígj.)
20.10 Repülő, vonatok, autók (am. vígj.)
22.00 Esküdt el-lenségek (sorozat)
23.00 Éden Hotel

m1

6.45 Hajnali gondolatok
6.50 Ma Reggel
10.00 Delta
10.30 Marco és Gina
10.50 A bűvös körhinta
11.15 Lülü, a teknőc (rajzf. sor.)
11.40 Derek, a fenegyerek (sor.)
12.00 Sandokan (rajzf. sor.)
12.30 Most a Buda!
13.01 Hírek
13.05 Sztársáv
14.00 AutóVízio
14.30 Mozdulj!
15.00 Kul-túra 2011
15.30 Magyarország
16.00 Szellem a palackból...
16.30 Aranymetszés
17.25 Magyarország története
17.55 Hogy volt!?
19.35 Együtt a család (francia sor.)
20.30 Híradó
20.55 Sporthírek
21.05 SzerencseSzombat Luxor, Ötösötlött és Joker
22.05 Gorbacsov 80 éves - Jótékonysági gála Londonban
23.40 Hírek
23.45 Sporthírek
23.50 40 év blues
1.10 Koncertek az A38 hajón
2.55 Semmittevők (am. burleszk, 1921)

TVR 2

7.00 Teleshopping
8.00 Iszlám építézet
8.30 Szentek és mesterségek
9.00 Légy formába!
9.30 Autó mánia
10.00 Aeroshow
10.30 Túlélő a városi dzsungelben (ism.)
11.00 Szabad a szembejövő sáv
12.00 IT Zon@
12.30 Ízletes Románia
13.00 Testvérség a borban
13.35 Figyelem, énekelünk!
15.10 Bobby, a hűséges terrier (angol filmdráma, 2005)
17.00 Hírek
17.30 Cirque du Soleil
18.25 Adio
18.30 Román útlevél
19.30 A végéig nevetünk
19.55 Adio
20.10 Fiukról és lányokról (angol vígjáték, 2009)
21.40 Adio
21.45 Lehet, hogy nem tudtad
22.00 Hírek, időjárásjelentés
23.00 Gitárok ideje
0.00 Hotel Babylon (angol sor.)
1.00 Csavargó halász (ism.)
1.35 Rendőrök kamerával (ism.)
2.25 Fiukról és lányokról (ism.)

SPORT.RO

7.00 Sport.ro Hírek
11.00 Külön kiadás
13.00 Sport.ro Hírek
14.00 Labdarúgás: Steaua-Barcelona
17.00 Mitica ligája (live)
18.00 Sport.ro Hírek (live)
19.00 Mitica ligája (live)
20.15 Ne kezdj ki Seagal-al!
21.00 Sport.ro Hírek (live)
22.00 Wrestling
23.00 BoxBuster: Sebastian Sylvestre - Daniel Geale
1.00 Poker European Open
3.00 Sport.ro Hírek

m2

6.50 Ma Reggel
10.00 Hogy volt!?
11.35 Annyi arc ismerős...
12.30 Natúra
12.55 Napló
13.01 Együtt
13.25 Öt perc próza
13.35 Arcok a médiában
14.25 Megismerni és megvédeni
15.00 A kor szelleme (dokumentumf.)
15.50 A szerelem diadala (olasz sor.)
17.25 Két zsarú egy pár (olasz krimisor.)
18.25 Rocklexikon
19.15 A Tenkes kapitánya (magyar ifjúsági kalandf. sorozat)
20.05 Esti mese
20.20 A kiscsaci kalandjai
20.30 Liszt Ferenc (sor.)
21.00 Híradó este
21.25 Sporthírek
21.30 A calabriai fiú (olasz-francia filmdráma, 1987)
23.20 Az utca embere (am. vígj., 1941)
1.25 A nyomozónő (olasz drámasorozat)
2.20 Szélesvászon
2.45 A szerelem diadala (olasz sor.)
4.20 Két zsarú egy pár (olasz krimisor.)

PRO TV

5.30 Happy Hour - szórakoztató műsor (ism.)
6.30 Star Wars: A klónok háborúja (amerikai animációs sorozat)
7.00 Pro Tv hírek, sport
10.00 Mi történik doktor úr? (ism.)
10.30 Egy lépéssel előbbre (román sorozat)
12.00 Pro Motor - autós magazin (ism.)
13.00 Pro Tv hírek, sport, időjárásjelentés
13.05 A pletykafészek (amerikai filmsorozat)
14.00 Érted táncolok - verseny show
Ştefan Bănică és Iulia Vântur műsora
19.00 Pro Tv hírek, sport, időjárásjelentés
20.30 A Főnix útja (amerikai akcióf., 2004)
Sz.: Dennis Quaid, Hugh Laurie
23.00 Ong-bak - A thai bokszt harcosa (thai-földi akciófilm, 2003)
1.15 A Főnix útja (amerikai akcióf., 2004 (ism.)
3.30 Pro Motor - autós magazin (ism.)

ACASĂ

8.30 Analia másik arca (sorozat)
10.00 A libák nem mennek a mennybe (sorozat)
13.00 Lázadó szerelem (sorozat)
14.00 Csak a szerelem (sorozat)
16.30 Igaz történetek
17.30 Az ígéret (sorozat)
18.30 Bella Calamidades (sorozat)
19.30 Teresa (sorozat)
20.30 Testvérek (amerikai filmdráma, 2009)
22.45 Ördögi kör (sorozat)
0.45 Csak a szerelem (sorozat)
2.45 Igaz történetek

RTL KLUB

8.00 Kölyökklub
Lisa, Éliás, a kis mentőhajó, Stuart Little kisegér, Szilveszter és Csőrike kalandjai, Hupikék törpikék, Lassie és a mentőcsapat
11.00 Pókember (anim. sor.)
11.25 Autómánia
11.55 Női kézilabda NB I - Bajnoki döntő 1. mérkőzés (élő)
Közben: RTL-hírek
13.40 Forma-1 (élő) - Török Nagydíj, Isztambul
15.25 Sue Thomas - FBI (am. sor.)
16.35 Őslények kalandorai (angol kaland sor.)
17.40 Kőkemény igazság (am. vígj., 1995)
19.30 RTL Klub Híradó
20.00 Fókusz Plusz
20.30 ValóVilág - Összefoglaló (élő)
Utána: RTL-hírek
21.30 Csillag születik - Az első középöntő (élő)
Utána: RTL-hírek
0.05 Végső állomás (am. horror, 2000)
2.00 Hülyeség nem akadály (am.-auszt. vígj. sor.)

ANTENA 1

4.30 Közvetlen hozzáférés - Simona Gheorghe műsora (ism.)
7.00 Híradó, Sport, Időjárásjelentés
9.00 Micsoda csapat (amerikai vígjáték, 1992)
11.30 A igazság lovagjai (kanadai-amerikai fantasztikus kalandfilm, 2009)
13.00 Híradó, Sport, Időjárásjelentés
14.00 Sky Kids - Az ég lovagjai (amerikai kalandfilm, 2008)
16.00 Híradó, Sport, Időjárásjelentés
17.00 Három férfi és egy bébi (amerikai vígjáték, 1987)
19.00 Híradó, Sport, Időjárásjelentés
20.20 A fenébe is - szórakoztató műsor
21.45 James Bond: A holnap markában (amerikai akciófilm, 1997)
Sz.: Pierce Brosnan, Jonathan Pryce
0.15 Utolsó vérig (amerikai akcióf., 1993)
2.00 Micsoda csapat (amerikai vígjáték, 1992) (ism.)

FILM+

8.05 Televíziós vásárlás
11.10 A Kincses sziget gyermekei (új-zélandi kalandfilm)
13.05 T31 - A Csontváz-sziget (német-dél-afrikai kalandfilm)
14.50 Piedone, a zsarú (olasz-NSZK vígjáték)
16.50 Hold (angol sci-fi)
18.40 Fél lábbal a Paradicsomban (olasz vígjáték)
20.35 Ami sok, az sok (amerikai vígjáték)
22.30 Tűz a víz alá (amerikai vígjáték)
0.15 Alvilági játékok (amerikai thriller)

TV2 TV 2

7.00 Teleki Sámuel útján
7.25 Tv2 matiné
Benne: Őslények országa, Fifi virágoskertje, Roary, a versenyautó, Eperke legújabb kalandjai
11.30 Született képek (rajzf. sor.)
12.00 A világ 50 év múlva (dok. sor.)
12.55 Bajnokok Ligája magazin
13.25 Két TestŐr
13.55 Babavilág
14.25 Szobaszervíz - A trend
14.55 Sliders (am. sor.)
15.50 Az Ügynökség (kan.-am. sor.)
16.45 Rúzs és New York (am. sor.)
17.40 Bűbájós boszorkák (am. sor.)
18.35 Vásvott szülők (am. vígj. sor.)
19.30 Tények
20.00 Magellán
20.35 Csupasz pisztoly 2 1/2 (am. vígj., 1991)
22.20 Rajtaütés (arubai-hongk.-am. akcióf., 1998)
Közben: Kenósorsolás
0.10 Ellenség a kapuknál (am.-angol-ír háborús f. dráma, 2001)
2.25 EZO.TV

PRIMA TV

7.00 Kandikamera
7.30 Teleshopping
8.00 Ebenezer (kanadai western, 1997) (ism.)
10.00 Teleshopping
10.30 Autóforum
11.00 Stílustitkok - life style magazin
11.30 Sport, diéta és egy sztár
12.00 Az otthon
13.00 Focus Monden (ism.)
13.30 Talajfogás (amerikai vígjáték, 2006) (ism.)
15.30 A skorpió megszedítése - reality show (ism.)
16.30 Anyacsere - reality show (ism.)
18.00 Hírek
19.00 Sport
19.30 A cseresznye a tortán - reality show
20.30 A Karib-tenger kalózái 2. - Holtak kincse (amerikai kalandfilm, 2006)
Sz.: Johnny Depp, Orlando Bloom
23.30 Az ördög naplója (kanadai filmdráma, 2007)
1.30 Hírek, időjárásjelentés (ism.)
2.30 Az ördög naplója (kanadai filmdráma, 2007) (ism.)

KANAL D

8.30 Lányok, meglepetés
9.00 Harc a konyhában
10.30 Mondvacsinált cowboy (amerikai western, 1958)
12.30 Hírek
13.30 Rock 'n' Roll liceik (román film)
15.15 A sors kezében (sorozat)
16.45 Szerelem.ro (ismétlés)
18.00 D-Paparazzi (ismétlés)
18.45 A nap híre
19.00 Kanal-D Hírek
19.45 Menyet anyának 5 - reality show
0.00 Razortooth (amerikai horror, 2006)

HÍR TV

8.00 Híradó
8.30 Soroló
9.05 Széles út
Motoros életmód-magazin
9.30 BBC Reporters
10.05 Felfedező
10.30 BBC Click
A BBC informatikai magazinja
11.05 Különkiadás
A kultúra kiadásaiban
13.00 Déli híradó
13.35 Hungarorama
14.05 Paletta válogatás
14.30 GyógyHír (ism.)
Egészségügyi magazin
15.05 Garázs
15.30 Ingatlanpiac
16.00 Híradó
16.30 Ősök tere (ism.)
17.05 Értékmentés más-ként (ism.)
17.30 Európai híradó (ism.)
18.00 Híradó
18.30 Célpont (ism.)
19.05 Sziluet
20.00 Híradó
20.30 BBC Hard Talk (ism.)
21.05 Civil kaszinó (ism.)
22.00 Híradó 21
22.30 Riasztás (ism.)
A rendkívüli események másorára
23.05 Vetítő (ism.)
Válogatás magyar dokumentumfilmekből
0.05 BBC Click (ism.)
0.30 Felfedező (ism.)

DISCOVERY

6.30 Szétepitők
7.00 Hogyan csinálják?
Luxushajó, Műhold, Függetlenség
8.00 Vad-házasság - Louisiana
9.00 A túlélés törvényei
10.00 Állítólág... - Mondások
11.00 Piszkos munkák
12.00 A sörfőzés mesterei
13.00 Halálos fogás - Hosszú, álmatlan éjszakák
14.00 Mocsári favágók - Késésben
15.00 Hogyan készült
16.00 Állítólág... - Önvédelmi fegyver
17.00 A túlélés törvényei
18.00 Motorkerékpár-építő VB
19.00 Csúcsmotorok - Honda
20.00 Piszkos munkák
21.00 A túlélés törvényei - Észak-Afrika
22.00 Édesvízi szörnyek
23.00 Titkok a fekete dobozból - Űtközések
0.00 Piszkos munkák Peter Schmeichellel - Dánia
1.00 Rács mögött külföldön - Pokol a Paradicsomban
2.00 Verminators - Egy irtó jó csapat

ETV

7.30 Több szem közt ism.
8.30 Kultúrcsepp
9.00 Híradó ism.
9.30 Hitélet ism.
10.00 Erdélyi Kávéház, ism.
10.30 Zene
16.00 Hitélet ism.
16.30 Piacér ism.
17.00 Kultúrcsepp ism.
17.30 Több szem közt ism.
18.00 Hitélet ism.
18.30 Híradó ism.
19.00 Erdélyi Kávéház, ism.
19.30 Híradó
20.00 Piacér
21.00 Több szem közt ism.
21.30 Híradó
22.00 Kultúrcsepp
22.30 Híradó

VASÁRNAS

2011. május 8.

A nap filmjei

Pro Tv, 16.00

Wild Wild West - Vadiúj Vadnyugat

A büszke déliek visszavágására készülnek az elvesztett polgárháború után. Hadseregük nem lévén új és minden eddig-inél hatékonyabb harci eszköz kifejlesztésén és Grant elnök meggyilkolásán dolgoznak. Vezérik a szenális és bosszúhős háborús veterán, Arliss Loveless. Az agytröszt parancsára elrabolják az Államok legnagyobb tudósait.

TV2, 21.05

Doktor Szösz

Elle, a gimi legszökebb és legcserfesebb nője rájön, hogy a szöke bombázók élete sem könnyű. A szerelme elhagyja, mert politikusi pályára készül, és komoly joghallgató csak komoly barátnővel mutatkozhat. Elle elhatározza, hogy bosszút áll. Felvételzik Amerika legnevesebb jogi egyetemére, hogy megmutassa, mit tud. Igaz, a rózsaszín micsapái kissé megzavarják a tekintélyes intézményt.

m2, 22.25

6:3 avagy, játszd újra Tutti

Az évszázad mérkőzése: az angol-magyar 1953. november 25-én délután negyed négykor kezdődött. Hónapok óta erre várt az ország. Mindenhol a készülékek köré gyülekeztek az emberek, ott is kitétek rádiót, ahol egyébként nem volt szokás az ilyesmi. Hiszen az Aranycsapat lépett pályára, az otthonukban addig veretlen angolok ellen.

BUKARESTI RÁDIÓ

magyar nyelven a regionális stúdiók középhullámú adásában
10.00 Egyházi műsor

MAROSVÁSÁRHELYI RÁDIÓ

10.00 Híradás, Ultrarövid ráadás
11.00 Híradás, Gyermekek műsor
12.00 Híradás
12.05 Újévi ígértetés, Délkör
13.00 Híradás
13.05 Szól a nóta
14.00 Itthon, Erdélyben - faluműsor
15.00 Zeneszövegek
16.00 Híradó
16.10 Zeneszövegek
17.00 Vasárnapra válogattuk

KOLOZSVÁRI RÁDIÓ

2.00 Éjszakai váltás
14.00 Hírek
14.10 Nóták
14.30 Dalposta
15.30 Vidékről vidékre
16.30 Népzene
17.00 Hírek
17.03 Aranyhangok
17.25 Rádióistentisztelet római katolikus
17.55 Hírek, adászárás

DUNA TV

5.40 Mária országa (dokumentumf.)
6.30 Gazdakör (ism.)
Magazinműsor gazdálkodóknak
7.20 Különvélemény
8.10 Élő egyház
Vallási híradó
8.35 Cimborák (ism.)
9.05 Kolumbusz Kristóf (sor.)
9.30 Szimba, az orosz-lánkirály
10.00 Kicsi
10.15 Dávid és Kamilla (dokumentumf.)
11.00 Európa-nap 2011
12.45 Híradó
13.05 Európa-nap 2011
19.00 Híradó
19.35 Mese
20.00 Kikötő - Extra
20.45 Heti Hírmondó
21.30 Klubszoba
22.25 Yvonne, burgundi hercegnő
0.50 Lélek Boulevard
1.20 Dunasport
1.35 Koncertek az A38 hajón
2.05 Kikötő - Extra (ism.)
2.45 Heti Hírmondó (ism.)
3.25 Klubszoba (ism.)
4.20 Csellengők
4.40 Még mindig ültetek fákat... (dokumentumf.)
Mátis István evangélikus lelkész portréja

TVR 1

6.15 Teleshopping
7.00 Disney Klub
7.30 A hit világa
8.20 Zarándokhelyek
8.30 A hit világa
9.30 Ahogy elő van írva
10.00 Népi hagyományok
11.00 A falu élete
11.50 Mezőgazdasági percek
12.00 A falu élete
13.00 Utolsó kiadás
14.00 Hírek, időjárásjelentés
14.30 Disney Klub
15.00 TVR 55
16.00 Danut S.R.L. (live)
- szórakoztató műsor 1-2. rész
18.00 50 perc Plesuval és Liceanuval
19.00 Jókér, Lottó 5 /40, Lottó 6/49 és Noroc sorsolás
19.40 Sport
20.00 Hírek, időjárásjelentés
21.10 Leningrad (orosz-angol háborús film-dráma, 2009)
23.00 100%-ban garantált
0.00 Egy könyv egy hétre
0.15 Nosztalgikus évek - szórakoztató műsor (ism.)
2.05 50 perc Plesuval és Liceanuval (ism.)
2.55 Sport (ism.)

VIASAT 3

8.55 Meztelenül is szép vagyok! 11.00 Gigamad
11.30 Jól nézek ki! 12.30 Jól nézek ki! 12.30 A Nagy Ó
13.30 A nagy házalakítás
14.25 Columbo: Hajnali derengés (amerikai krimi, 1974)
16.20 Az alku (amerikai romantikus dráma, 1998)
18.30 Értelem és érzelem (am.-angol rom. film, 1995)
21.00 Vészhelyzet (amerikai sorozat)
22.00 Miami trauma (amerikai sorozat)
23.00 Éden Hotel

m1

6.45 Hajnali gondolatok
6.50 Ma Reggel
10.00 Engedjétek hozzám
10.05 Így szól az Úr!
10.15 Katolikus krónika
10.40 Útmutató
11.05 Amikor gyermek voltam
11.20 A sokszínű vallás
11.30 Evangélikus magazin
11.55 Református ifjúsági műsor
12.05 Útmutató
12.30 Mai hitvallások
13.01 Hírek
13.10 Telesport - Sport 7
14.05 Út Londonba
14.35 Csendül a nóta
15.05 Fogadóóra
15.35 Az Ushuaia expedíció (term. sor.)
16.25 Méretes tündér (portréf.)
17.25 Hogy volt!?
19.05 Anno
19.35 Együtt a család (francia sor.)
20.30 Híradó este
20.55 Sport hírek
21.05 A karvaly csendje (francia-belga sor.)
22.05 Az Este - Vasárnap
23.00 24 (am. sor.)
23.50 Panoráma
0.20 Hírek
0.35 Aranykorszak
1.30 Koncertek az A38 hajón

TVR 2

8.00 Román útleveg (ism.)
9.00 Boldogulj egyedül!
9.30 Minden pénzt megér
10.00 Hobby, szokások (ism.)
11.00 Csavargó halász
11.30 Motomágia (ism.)
12.00 UEFA Champions League Magazin
12.30 Jamie belevág (ism. sor.)
13.00 BBC koncert
14.00 Dobro urban (kulturális magazin)
14.30 Szuper elektronikus eszközök
15.10 Romantikus komédia (amerikai vígjáték, 1983)
17.00 Hírek, időjárásjelentés
17.30 Balkáni szokások
18.30 Kaland és természet
19.00 Top cut
19.30 Nagy lábón - kulturális magazin
19.55 Adio
20.10 Fiukról és lányokról (angol vígjáték sorozat)
22.00 Hírek
23.00 AG Weinberger zenei műsora
0.00 Dobro urban (ism.)
0.30 Ízletes Románia (ism.)
1.00 Szuper elektronikus eszközök (ism.)

SPORT.RO

9.10 ProMotor 10.00 Sport.ro Hírek 10.30 Ploiesti-i harcosok 11.00 Külön kiadás 12.00 Kutya Bajnokok Ligája 13.00 Sport.ro Hírek 14.00 Europa League 15.05 Fogadás a félelemmel 16.00 Mitica ligája (live) 18.00 Sport.ro Hírek (live) 19.00 Mitica ligája (live) 20.30 A fény harcosai 21.00 Bulgaria derby: Levski - Litex mérkőzés (live) 23.00 Sport.ro Hírek

m2

6.50 Ma Reggel
10.00 Magyar népmesék
10.05 Rejtélyek
Tesz-Vesz városban
10.30 Inami
10.50 Kristályküldetés
11.15 Balett
ABC Henriettel
11.25 Az Ezeregy éjszaka meséi (am. kalandf.)
13.05 "Így szól az Úr!"
13.15 Katolikus krónika
13.40 Útmutató
14.05 Amikor gyermek voltam
14.20 A sokszínű vallás
14.30 Evangélikus magazin
14.55 Református ifjúsági műsor
15.05 Útmutató
15.30 Néprajzi értékeink
15.40 Zegzugos történetek
16.05 Don Matteo (sor.)
17.00 A falu jegyzője (sor.)
19.15 Pillér
20.10 Esti mese
20.30 Telesport
21.00 Híradó este
21.25 Sport hírek
21.30 Rocklexikon
22.25 6:3 avagy, játszd újra Tutti (magyar vígj.)
23.55 Telesport (ism.)
0.45 Annyi arc ismerős...
1.35 Mégis bízom az emberben

PRO TV

6.30 Star Wars: A klónok háborúja (anim. sor.)
7.00 Pro Tv hírek, sport, időjárás
10.00 20 év után - talk show
11.00 Benjamin közlegény (amerikai vígjáték, 1980)
13.00 Pro Tv hírek, sport, időjárásjelentés
13.05 Apro Tv - szórakoztató műsor
14.00 Witless Protection (amerikai vígjáték, 2008)
16.00 Wild Wild West - Vadiúj Vadnyugat (am. akció-vígj., 1999)
18.00 Románia szeretlek! - kulturális magazin
19.00 Hétfégi Pro Tv hírek, időjárásjelentés
20.45 Land of Jokes - szórakoztató műsor
21.45 Román komédia társaság - szórakoztató műsor
22.45 A kör (am. horror, 2002)
1.30 Apro Tv (ism.)
2.30 Románia szeretlek! - kulturális magazin (ism.)
3.30 A kör (am. horror, 2002) (ism.)

ACASĂ

8.30 Analia másik arca (sorozat) 10.00 A libák nem mennek a mennybe (sorozat) 13.00 Lázadó szerelem (sorozat) 14.00 Csak a szerelem (sorozat) 16.30 Mesés hölgyek 17.30 Az igéret (sorozat) 18.30 Bella Calamidades (spanyol-am. sorozat) 19.30 Teresa (sorozat) 20.30 Minden végzet nehéző (amerikai romantikus vígjáték, 2003) 23.15 Meséljünk! 0.15 Csak a szerelem (sorozat)

RTL KLUB

8.00 Kölyökklub
Benne: Lisa, Éliás, a kis mentőhajó, Stuart Little kisegér, Szilveszter és Csöröke kalandjai, Hupikék törpikék, Lassie és a mentőcsapat, Garfield és barátai
11.00 Pókember (anim. sor.)
11.25 Trendmánia
12.00 Törzsutas
12.30 Budapest Bank Kézilabda Liga
14.20 A sokszínű vallás
14.30 Evangélikus magazin
14.55 Református ifjúsági műsor
15.05 Útmutató
15.30 Néprajzi értékeink
15.40 Zegzugos történetek
16.05 Don Matteo (sor.)
17.15 Míg a halál el nem választ (am. vígj. sor.)
17.45 Karantén (am. akcióf., 1999)
19.30 RTL Klub Híradó
20.00 Valóvilág - Finálé 2011 (élő)
23.50 Heti hetes Utána. RTL-hírek
1.00 Portré
1.40 Kemény zsaruk (sor.)
2.30 Hülyeség nem akadály (sor.)

ANTENA 1

4.00 Utolsó vérig (amerikai akcióf., 1993)
5.30 A simlis és a szende (amerikai sorozat)
7.00 Híradó, Sport, időjárásjelentés (live)
9.00 Sky Kids - Az ég lovagjai (amerikai kalandfilm, 2008) (ism.)
11.00 Hajsza az elveszett aranyért (amerikai kalandfilm, 1997)
13.00 Híradó, sport, időjárásjelentés (live)
14.00 Bukaresti buletin (román film, 2007)
16.00 SuperBingo Metropolis (verseny show) (live)
19.00 Híradó, sport, időjárásjelentés
20.20 Csillagháló - szórakoztató műsor
21.45 A fenébe is - szórakoztató műsor
23.00 A hét kard legendája (dél-koreai-hongkongi-kínai akciófilm, 2005)
2.15 Híradó, sport, időjárásjelentés (ism.)
3.00 Bukaresti buletin (román film, 2007) (ism.)

FILM+

8.05 Televíziós vásárlás 11.10 Nauszika - A szél harcosai (animációs film) 13.25 Tűz a víz alá (amerikai vígjáték) 15.15 Ami sok, az sok (amerikai vígjáték) 17.10 A pokoli torony balekjai (francia vígjáték) 18.50 Airport '79 - Concorde (am. katasztrófa film) 21.00 Fúj szárazra, édes! (am.-angol-német vígjáték) 22.40 Kill Bill (am. akciófilm) 0.45 Azumi (japán akciófilm, 2003)

TV2

6.45 Reggeli gondolatok
7.15 Teleki Sámuel útján
7.45 Tv2 matiné
Benne: Csudalények, Őslények országa, Fifi virágoskertje, Roary, a versenyautó
11.30 Nagy Vagy!
12.25 Stahl konyhája
12.55 Kalandjártat
Az útitárs
Kandász Andrea
13.25 Talpig nő (magazinműsor)
13.55 Borkultusz
14.25 A Nagy Duett - Összefoglaló
15.25 Monk - Flúgos nyomozó (am. krimisor.)
16.25 Bűbájós boszorkák (am. sor.)
17.25 Airport '75 (am. katasztrófa f., 1974)
19.30 Tények
20.00 Napló
21.05 Doktor Szösz (amerikai vígjáték, 2001)
23.00 Knight Rider (am. sor.)
Közben: Kenósorsolás
23.55 Ray (amerikai zenés dráma, 2004)
2.25 EZO.TV
Jósok, látók, médiumok!
2.55 Napló (ism.)
3.20 Napló Extra (ism.)
3.45 Animációs filmek

PRIMA TV

7.00 Egy kapcsolatot szabályai (amerikai sorozat)
8.00 Focus Monden (ism.)
9.30 Ház, építés, design - szórakoztató műsor
10.30 Fejten a nagyvilág
11.00 Levintza bemutatja
11.30 Tanulj, álmodj, szeress! (life style magazin)
12.30 Timon és Pumbaa (rajzfilm sorozat)
13.00 Miss vidéki lány - reality show
15.00 Idősek és nyugtalanok - reality show (ism.)
15.30 Kötelkedők Krónikája
18.00 Hírek, időjárásjelentés
19.00 Sport
19.30 A cseresznye a tortán - reality show
20.30 Anyacsere - reality show
22.00 Titkos szerelmek (román telenovella)
23.30 Sophie választása (amerikai film-dráma, 1982)
2.30 Hírek, időjárásjelentés (ism.)
3.30 Sophie választása (amerikai film-dráma, 1982) (ism.)

KANAL D

9.00 Padureanca (Az erdei lány) (román film-dráma) 11.00 Nem ér a nevem (sorozat) 11.30 Reaper - Démonirtók (sorozat) 12.30 Hírek 13.30 Célpontban 15.15 A sors kezében (sorozat) 16.45 Ha ügyes vagy pénzt nyerhetsz 17.45 Ez Románia! 18.45 A nap híre 19.00 Hírek 19.45 D-Paparazzi 20.30 Szemek az árnyékból 22.00 Gátlástalanul (amerikai akciófilm, 1998)

HÍR TV

8.00 Híradó
8.30 Soroló
9.05 Iskolapélda (ism.)
9.30 Európai híradó (ism.)
10.05 Péntek 8 (ism.)
Mondatvadászat
11.05 Célpont (ism.)
Oknyomozó riportműsor
11.30 Napról napra
Belpolitikai összefoglaló
Hűsbavágó kérdések, civil válaszok
13.00 Déli híradó
13.30 Közvetlen ajánlat
14.05 Különkiadás (ism.)
A kultúra külön kiadásában
16.00 Híradó
Friss napi információk
16.30 Széles út (ism.)
Motoros életmód-magazin
17.05 Garázs (ism.)
Ahonnan az autózás indul
17.30 GyógyHír
Egészségügyi magazin
18.00 Híradó
18.30 Hírvilág (am. sor.)
19.05 Keresztmetszet
20.00 Híradó
20.30 Napról napra (ism.)
21.05 Kontraszt
22.00 Híradó 21
22.30 Értéktelenség másként (ism.)
23.05 Vetítő
0.05 Kontraszt (ism.)

DISCOVERY

7.00 Hogyan csinálják?
8.00 Túlélőpár-baj - Vihar után
9.00 A túlélés törvényei
10.00 Amcsi motorok - Police motor
11.00 Ötödik sebesség
12.00 Chop Shop - A londoni műhely
- Angry Frog
13.00 Autókereskedők - Subaru Impreza WRX
14.00 Motorkerékpár-építő VB - Mike Metzger és Larry Linkogle
15.00 Csúcsmotorok - Honda
16.00 Állítólóg... - Motormitosz
17.00 A túlélés törvényei
18.00 Édesvízi szörnyek - Alaskai szörny
19.00 Piszkos munkák Peter Schmeichellel - Franciaország
20.00 Mit nekem egy monstrum!
21.00 Halálos fogás - Vég nélkül
22.00 A tenger gladiátorai
23.00 Stan Lee bemutatja: szupermenek a valóságban
0.00 Megrázó történetek
1.00 Katona dolog
2.00 Chris Ryan bemutatja

ETV

7.00 Híradó ism. 8.30 Híradó ism. 9.00 Híradó ism. 9.30 Többszemközt ism. 10.00 Híradó ism. 10.30 Népzene 16.00 Piactér ism. 16.30 Többszemközt ism. 17.00 Híradó ism. 17.30 Erdélyi Kávéház, ism. 18.00 Piactér ism. 18.30 Híradó ism. 19.00 Kultúrcepp ism. 19.30 Híradó 20.00 Többszemközt ism. 21.00 Piactér ism. 21.30 Híradó 22.00 Erdélyi Kávéház 22.30 Híradó

HÉTFŐ
2011. május 9.

A nap filmjei

DUNA TV, 22.00
Tarasz Bulba

A tizenhatodik századi kozák parancsnok, Tarasz Bulba katonáival a törökök által fenyegetett lengyel csapatok segítségére siet, de cserébe a lengyelek árulással fizetnek. A nyílt háború az elkövetkező években törékeny békévé szelődül. Tarasz Bulba két fia, Andrej és Osztap időközben férfivá érnek, és apjuk Kijevbe küldi őket tanulni, hogy kellően felkészüljenek a lengyelek elleni lázadásra.

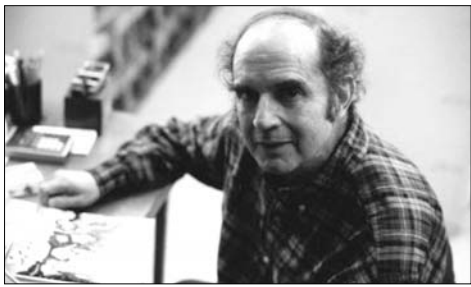
m1, 22.40
Őfelsége pincére voltam

Jan Ditë-t 14 év és 9 hónap után kiengedik a börtönből és egy olyan elhagyott faluba küldik, ahonnan a II. világháború után kitelepítették a német nyelvű lakosságot. Ditë megismerkedik szomszédaival, egy idős professzorral és annak aszisztensnőjével. Az idősödő férfit elvarázsolja a lány szépsége, és eszébe jut saját fiatalsága, szerelmei és az is, hogy hogyan lett utcai árusból a legszebb prágai étterem pincére.

Prima TV, 23.30
Sikersztori

Harvey Pekar változást akar az életében, zajos eseményeket. Az adminisztrátor, aki életét olvasással, írással és dzsesszlemez hallgatásával tölti egy nap megismerkedik egy másik generációval. A képregényeket rajzoló Robert Crumbbal való találkozás arra ösztönzi, hogy maga is megpróbálkozzon a műfajjal. A megszokott szuperhősök helyett azonban egyszerű, hétköznapi embereket állít a középpontba.

BUKARESTI RÁDIÓ

magyar nyelven a regionális stúdiók középhullámú adásában
15.00 Híradó, kommentár
15.20 Magyar zenei lexikon
15.30 Kulturális mozaik

MAROSVÁSÁRHELYI RÁDIÓ

11.00 Hírnegyedóra, Sport, Rádióújság - Hasznos tudnivalók
12.00 Híradás
12.10 Művelődési hírek
12.35 Kispad - sportműsor
13.05 Zenés üzenetek
14.00 Délutáni váltás
Zenedoboz, Kalendárium
16.00 Híradás, Sport, Rádióújság
17.00 Híradás, Figyelő, Törvénytár
17.55 A nap hírei röviden

KOLOZSVÁRI RÁDIÓ

2.00 Éjszakai váltás
8.00 Hírek, sport
8.10 Hangoló
9.50 Hírek, műsorism.
15.00 Slágeróra
16.00 Hírek
16.15 Hétköznapi igazsága
17.00 Nap-óra
17.30 Zene, zene, zenelánc
17.55 Hírek, műsorism.

DUNA TV

6.15 Dunasport (ism.)
6.30 Gazdakör
Magazinműsor gazdálkodóknak
7.00 Reggel a Dunán
10.00 Család-barát
11.00 Divathét (ism.)
11.30 Daktari (amerikai kaland sor.)
12.30 Kíváncsgosár
15.00 Híradó
15.20 Madártávlatból
15.50 Lyukasóra (ism.)
16.20 Kézművek
17.00 A nap lovagjai
16.30 Idegenek az üvegházban
17.30 Heuréka! Megtaláltam!
18.05 Doc Martin (ang. sor.)
19.00 Híradó
19.35 Mese
20.00 Térkép
Integrációs magazin
20.40 Kikötő - Friss
21.00 Híradó
21.05 Esti sport
21.10 Váltó
21.20 Közbeszéd
22.00 Tarasz Bulba (orosz akcióf., 2009)
0.10 Sportaréna
0.55 Drót (amerikai sor.)
1.55 Kikötő - Friss (ism.)
2.15 Közbeszéd (ism.)
2.45 Sportaréna (ism.)
3.25 Megyejáró
3.40 A bioszínház (portréf.)

TVR 1

6.55 Románia himnusa
7.00 Reggeli híradó
9.00 Szerelmi bizonyíték (brazil sor.)
10.00 Danutz SRL (ism.)
12.00 TVR 55
12.40 A királyi ház titkai (dél-koreai sor.)
14.00 Hírek, időjárásjelentés
14.45 Curier TV
15.15 Teleshopping
15.30 Krónika - magyar nyelvű műsor
17.00 A megfelelő pár
18.00 Hírek, időjárásjelentés
18.25 A királyi ház titkai (dél-koreai sorozat)
19.45 Sport
20.00 Hírek, időjárásjelentés
21.00 Prim Plan (talk show) (live)
22.00 Mad Men - Reklámőrültek (amerikai sorozat)
22.55 A Delta emberei
23.00 Visszajátszás
1.00 La vie en rose (life-style magazin) (ism.)
2.00 Prim Plan (talk show) (ism.)
2.50 Az én Európám (ism.)
3.15 Sport (ism.)
3.30 Hírek, időjárásjelentés (ism.)

VIASAT 3

10.05 A narancsvidek (sorozat) 11.05 Az alku (am. rom. dráma) 13.10 Amerikai csillagai 14.55 Dawson és a haverok (sorozat) 15.55 A médium (sorozat) 16.50 Gyilkos számok (sorozat) 17.45 CSI (ism.) 18.40 A dadus (sorozat) 19.10 Amerikai mesterszakkács 20.05 Christine kalandjai (sorozat) 20.30 Két pasi (sorozat) 21.25 CSI (sorozat) 22.25 Éden Hotel 23.25 Szex és New York (sorozat)

m1

6.20 Hajnali gondolatok
6.23 Kárpát Expressz
6.50 Ma Reggel
10.00 Az Este (ism.) - Vasárnap
10.55 Nappali
11.55 Parlamenti Napló
13.01 Híradó délben
13.30 Kárpát Expressz
14.00 Átjáró
13.30 Roma Magazin
15.00 Domovina
15.30 Mindentudás Egyeteme
16.25 Kastélyok és kúriák (magyar sor.)
17.30 Híradó
17.41 Körzeti híradó
17.55 Teadélután
18.30 India - Álomok útján (braz.-ind. sor.)
19.20 A királyi ház titkai (dél-kor. sor.)
20.30 Híradó este
20.55 Sport hírek
21.05 Kétfény Bűnügyi magazin Egyeteme
22.05 Az Este
22.40 Őfelsége pincére voltam (cseh-szlovák rom. vígj., 2006)
0.40 Urbanisták - Meggyesi Tamás
1.05 Hírek
1.10 Sport hírek
1.20 Telesport (ism.)
1.50 Ma Reggel (ism.)
Közéleti műsor

TVR 2

5.00 Hírek (ism.)
6.00 Hobby, szokások (ism.)
7.00 Teleshopping
8.10 DP 2 tonomat - szórakoztató műsor
10.00 Bűvölet (olasz sorozat)
11.00 Vallomások (ism.)
12.00 Hírek, időjárásjelentés
12.30 Biznisz óra (ism.)
13.30 Jamie konyhája
14.00 Miért ABC
14.35 Együtt Európába
15.30 Boldogulj egyedül!
16.00 Bűvölet (olasz sorozat)
17.00 Hírek
17.30 Vallomások
18.30 Paula nyara (német sorozat)
18.55 Adio
19.00 Biznisz óra
20.00 Qian király (kínai kaland sor.)
21.00 Késhegyen - informatív műsor
22.00 Hírek, sport, időjárásjelentés
23.00 Aeroshow
23.35 Titkos Szolgálat - MI5 (angol thrillersor.)
0.35 Qian király (kínai kaland sor.) (isméltés)
1.30 Lehet, hogy nem tudtad (ism.)
1.35 Vallomások (ism.)

SPORT.RO

7.00 Hírek 10.00 Pontos sportidő (live) 12.00 Hírek (live) 13.00 Sport.ro Hírek 13.10 Külön kiadás 14.10 Pontos sportidő (live) 15.10 Külön kiadás 16.00 Sport.ro Hírek 16.30 Pontos sportidő (live) 18.00 Sport.ro Hírek (live) 19.05 Információk (live) 20.00 Pontos sportidő (live) 20.05 Információk (live) 21.00 Sport.ro Hírek (live) 22.00 Gigászok harca

m2

6.20 Hajnali gondolatok
6.23 Kárpát Expressz
6.50 Ma Reggel
10.00 Körzeti magazin
10.50 Együtt
11.40 Körzeti magazin - Miskolc
12.30 "...hol élsz Te?"
13.01 Híradó délben
13.15 Sport hírek
13.30 Kárpát Expressz
13.55 Napló
14.00 Közvetítés a parlament üléséről
17.30 Bűvölet (olasz sor.)
17.55 Magyar rock
18.55 Átjáró
19.20 Esti mese
19.45 Robbie, a foka (német sor.)
20.30 Barangolások öt kontinensen - Lengyel irány
21.00 Híradó este
21.25 Sport hírek
21.35 Mindentudás Egyeteme
22.25 A Silla királyság ékköve (dél-kor. sor.)
23.25 Záróra
0.15 India - Álomok útján (sor.)
1.00 A királyi ház titkai (dél-kor. sor.)
2.05 Ezek a mai fiatalok! (olasz f., 2002)
3.35 Magyar rock
4.30 Magyar évszázadok

PRO TV

7.00 Pro Tv hírek, Könyvbemutató, Mi történik doktor úr?
10.00 Wild Wild West - Vadiúj Vadnyugat (amerikai akció-vígjáték) (isméltés)
12.00 Fiatal és nyugtalan (amerikai sorozat) (isméltés)
13.00 Pro Tv hírek, sport, időjárásjelentés
14.00 Románia szeretlek (ism.)
15.00 Román Komédia Társaság (ism.)
16.00 Fiatal és nyugtalan (amerikai sorozat)
17.00 Pro Tv hírek, sport, időjárásjelentés
17.45 Happy Hour - szórakoztató műsor
19.00 Pro Tv hírek, sport, időjárásjelentés
20.30 Fortress 2.: Pokoli úr (amerikai-luxemburgi akciófilm, 1999)
22.15 Az örökség (román vígjáték sorozat)
23.30 Pro Tv hírek, sport, időjárásjelentés
0.00 A mentalista (amerikai krimisorozat)
1.00 Fortress 2.: Pokoli úr (ism.)

ACASĂ

8.30 Otthoni receptek
10.00 Csak a szerelem (román sorozat) 12.45 Mese hölgyek (sorozat) 14.15 Clase 406 (sorozat) 15.30 Esmeralda (sorozat) 16.30 Igaz történetek 17.30 Az igéret (török sorozat) 18.30 Bella Calamidades (sorozat) 19.30 Teresa (sorozat) 20.30 Szerelmek és tisztesség (sorozat) 21.30 Eliza nyomában (sorozat) 22.30 Éjszakai történetek 23.30 Örödi kör (sorozat)

RTL KLUB

6.30 Top Shop
7.00 Fókusz Plusz Magazin (ism.)
7.25 Fókusz Reggel
Közszolgálati magazin
7.55 Reggeli magazinműsor
10.05 Te vagy az életem (arg. sor.)
11.05 Top Shop
13.00 RTL Klub Híradó
13.20 Asztro Show
14.30 Fél kettő Magazin a legjobb történetekkel
15.15 A szerelem rabjai (arg. sor.)
17.20 Mindörökké szerelem (mex. sor.)
18.20 Ezel - Bosszú mindhalálíg (török sor.)
19.30 RTL Klub Híradó
20.05 ValóVilág - A Szemebítés (élő)
21.10 Fókusz Közszolgálati magazin
21.45 Barátok közt (magyar sorozat)
22.25 Dr. Csont (amerikai krimisorozat)
23.25 Showder Klub Vidám show-műsor Utána: RTL-hírek
0.40 Poker After Dark 2009
1.35 Gyilkos elmék (am.-kan. krimisor.)
2.30 Reflektor - Sztármagazin

ANTENA 1

6.00 Híradó, Sport
8.00 Reggeli matiné
- Razvan és Dani szórakoztató műsora
10.00 Sajtószemle
Mircea Badea-val
11.10 Air America (amerikai-német kaland sor.) (ism.)
12.10 Az elveszett ereklyék fosztogatói (amerikai-francia-német kaland sorozat)
13.00 Híradó, Sport
14.00 Mr. Bean (angol vígjáték sorozat)
14.30 Csillagháló
16.00 Híradó, Sport
17.00 Közvetlen hozzáférés - Simona Gheorge műsora
19.00 Híradó, Sport, időjárásjelentés
20.00 Liga 1: "U" Craiova - FC Dinamo labdarúgó mérkőzés (live)
22.00 Vad nárcisz (román telenovella)
23.00 Híradó, Sport
23.45 Bűnös show - Dan capatos szórakoztató műsora
1.00 Különleges ügyosztály (Esküdt ellenségek: Meggyalázott áldozatok) (amerikai krimisorozat)

FILM+

8.05 Televíziós vásárlás
11.10 Egy baleset anatómiája (kanadai akciófilm)
12.55 Airport '79 - Concorde (amerikai film)
15.05 A Midsomer gyilkosságok (krimisorozat)
17.10 Nullpont (kanadai sci-fi)
18.50 Gyilkos fulánk (amerikai-kanadai katasztrófa film)
20.25 Pusztító sziget (kanadai akcióthriller)
22.10 Halálra jelölve (amerikai akciófilm)
23.55 Az utolsó seiff (amerikai akciófilm)

TV2 TV 2

7.00 Magellán (ism.)
7.25 Tények Reggel
8.00 Mokka
10.00 Mokka habbal
10.30 Stahl konyhája
10.50 Babapercek
11.00 Teleshop
12.25 Seherezáde (ism.)
13.10 Smokey és a Bandita 2. (am. akció-vígj., 1980)
15.00 EZO.TV
16.05 Edina és Joshi
16.10 Update Konyha (főzőshow)
16.15 Marina (mexikói-amerikai sor.)
17.20 Seherezáde (török drámasorozat)
19.30 Tények Hírműsor
20.20 Aktív
21.15 Jóban Rosszban (magyar sor.)
22.25 NCIS (am. krimisor.)
23.25 NCIS: Los Angeles (amerikai krimisor.)
Közben: Kenőrsorolás
0.20 Aktív
0.25 Elit egység (kanadai sorozat)
1.25 Tények Este
1.55 EZO.TV
Jósok, látók, médiumok!
2.25 Terror a yachton (A rémület tengere) (amerikai filmdráma, 1994)
4.20 Magellán (ism.)

PRIMA TV

6.00 A cseresznye a tortán
7.00 Maradj mellettem (német romantikus film)
9.00 Teleshopping
9.30 Jugaru tréfái
10.00 Clejani-i szerelem
11.15 Ismerkedj, álmodj, szeress! (ism.)
12.30 Teleshopping
13.00 Timon és Pumbaa (am. rajzf.)
13.30 Teleshopping
14.00 Szívek találkozása (indiai sor.)
15.00 Flash Gordon (amerikai akció sorozat)
16.00 A cseresznye a tortán
17.00 Lököttek (román sorozat)
18.00 Hírek, időjárásjelentés
19.00 Sport
19.30 Titkos szerelmek (telenovella)
20.30 Szerepcsere (amerikai vígjáték, 1983)
22.15 Lököttek (román sor.)
23.00 Mondenii - szórakoztató műsor
23.30 Sikersztori (amerikai vígjáték, 2003)
1.30 Hírek (ism.)
2.30 Maradj mellettem (német romantikus film) (ism.)

KANAL D

7.30 Reggeli kávé 10.00 Menyet anyának 5 - reality show 12.30 Kanal-D Hírek 13.15 Légy az enyém 15.00 Teleshopping 15.15 A sors kezében (török sorozat) 16.45 Célpontban 18.45 A nap híre 19.00 Kanal-D Hírek 20.00 Célpontban 20.30 Szerelmek és büntetés (török film) 22.30 Szemek az árnyékban - reality show 0.00 Édes, drága titkaink (amerikai sorozat)

HÍR TV

7.00 Széles út (ism.)
Motoros életmód-magazin
7.30 Soroló (ism.)
A vidék magazinja
8.00 Híradó
9.05 Kontraszt (ism.)
10.05 Napról napra (ism.)
10.30 BBC Hard Talk (ism.)
11.00 Híradó
11.30 Európai híradó (ism.)
12.05 Ingatlanpiac (ism.)
12.30 Hírvilág (ism.)
13.00 Déli híradó
13.35 Hungarorama
14.05 Soroló (ism.)
14.30 Garázs (ism.)
15.05 Civil kaszinó (ism.)
16.00 Híradó (ism.)
Friss napi információk
16.30 BBC Click (ism.)
A BBC informatikai magazinja
17.05 Célpont (ism.)
Oknyomozó riportműsor
17.30 Paletta
18.00 Híradó
18.30 Panaszkönyv
19.05 Vonalban
20.00 Híradó
Friss napi információk
21.05 Rájátszás
22.00 Híradó
22.35 Lapzárta
Vitaműsor újságírókkal
23.00 Híradó
23.30 Pálya
0.05 Rájátszás

DISCOVERY

7.00 Ötödik sebesség
8.00 Autókereskedők - BMW M3
9.00 Halálos fogás - Homárhálaszok: Macska-egér játék
10.00 Piszkos munkák - Sóbányász
11.00 Szétépítők - Ablak a világra
12.00 Amcsi motorok - Mikey/Vinnie motorja
13.00 Autókereskedők
14.00 Állítólag... - Abroszkárosz
15.00 Piszkos munkák - Borász
16.00 Hogyan készült? - Mikrofonok
17.00 Amcsi motorok
18.00 Autókereskedők - Lotus Elan
19.00 A túlélés törvényei
20.00 Állítólag... - Mini mítoszok
21.00 Szétépítők
21.30 Hogyan készült? 22.30 Stan Lee bemutatja: szupermenek a valóságban
23.30 Csendes szörnyetegek
0.30 Autókereskedők - Lotus Elan
1.30 Ross Kemp
- Gengszterbandák nyomában
2.30 Szétépítők
3.00 Állítólag... - Mini mítoszok

ETV

9.00 Kultúrcsepp ism.
16.00 Délutáni Híradó
16.15 Kultúrcsepp 16.35 Kárpát Expressz 17.00 Átjáró 17.30 Délutáni Híradó 17.40 Izelítő 14.45 Kalendárium 17.50 Egészséges percek 17.55 Könyvajánló 18.00 Reggeli terefe 18.30 Híradó 19.00 Piacter 19.30 Híradó 20.00 Lakatos Iván: A vízsepp kivája a követ 21.00 Piacter ism. 21.30 Híradó 22.00 Átjáró 22.30 Híradó

Május 6., péntek

Az év 18. hete és 126. napja, hátravan 239 nap

Ma **Ivett** (Yvette), **Frida** és **Judit** napja van. Az Ivett női név az Yvonne francia kicsinyítőképzős alakjából önállósult. A Frida germán eredetű női név, jelentése: béke, védelem. A Judit héber eredetű, jelentése: Júdeából való nő, zsidó nő. Holnap a **Gizella**, **Gusztáv** és **Bendegúz** nevűek ünnepelnek. Vasárnap a **Mihály** és **Győző** nevéket köszöntjük.

Évforduló

Május 6-án:
 • 1615 – Bethlen Gábor erdélyi fejedelem és II. Mátyás német-római császár megkötik a nagyszombati békét.
 • 1635 – Pázmány Péter esztergomi érsek megalapítja a Nagyszombati Érseki Egyetemet.
 • 1840 – Az első bélyeg kiadása Angliában.
Május 7-én:
 • 1918 – A bukaresti békeszerződés: Románia különbékét köt a központi hatalmakkal (Németországgal és az Osztrák-Magyar Monarchiával). Gazdasága német-osztrák-magyar ellenőrzés alá kerül, hadseregét le kell(ene) szerelnie, Dobruzdát elveszti, de megtartja a Szovjet-Oroszországtól megszerzett Besszarábiát.

• 1946 – A négy nagyhatalom párizsi külügyminiszteri értekezlete kimondja Magyarország 1938-as határainak visszaállítását.
Május 8-án:
 • 1930 – A Hlinka-vezette Szlovák Néppárt a prágai parlamentben másodszer nyújtja be a szlovák autonómia tervezetét.

Vicc

– Szomszéd, használhatnám a fűnyíró gépét?
 – Igen, hogyné, csak ne vigye ki a kapun.

Recept

Wellness-saláta

Hozzávalók: 250 g endívia-saláta, 1 doboz tonhal, 4-5 szál spárga, vegyes csíra, 40 g sajt. **Az öntethez:** ½ grépfrút leve, 1 kk. mustár, 1 kk. méz, 3-4 ek. olívaolaj, 1 bagett, fűszeres vajkrém.
Elkészítése: A vajkrémhez keverjük össze ízlés szerint vajat, grillfűszervajport, egy kk. facsart citromlevet és egy kk. mustárt. A salátát moszuk meg. A spárgát főzzük puhára, majd vágjuk fel nagyobb darabokra, és keverjük az endíviasalátához. Locsoljuk meg az öntettel. Ehhez keverjük össze a mustárt a mézzel, a grépfrút levéllel, majd az olívaolajjal. Szórjuk meg a tonhaldarabkákkal, sajttal és a búza- vagy rettek-csírával. Tálaljunk hozzá pirított, fűszeres vajas bagettet.

A hatos lottó nyerőszámai:
 11, 35, 4, 39, 40, 38.

Horoszkóp

KOS (III. 21.–IV. 20.)
 Néhány változást akar eltervezni az életében, ami gyökeresen megváltoztatja eddigi életét. Több dolgot át kell értékelnie.
BIKA (IV. 21.–V. 20.)
 Őn most vágyik társaságba, szeret szórakozni. Kap is elég meghívást, azt sem tudja, hogy melyiket fogadja el, s melyikről mondjon le.
IKREK (V. 21.–VI. 21.)
 Új ismeretségeket köt, s ez által sok élettapasztalatot is szerez. A jelenlegi bolygóközi tranzitban könnyen szerelembe eshet, vagy elmélyülhet jelenlegi kapcsolata.
RÁK (VI. 22.–VII. 22.)
 A Nap és a Plútó trigonja fokozza a szenvedélyt. Ne féljen a csalódásoktól. Párja ön mellett áll a válságos időszakokban is.
OROSZLÁN (VII. 23.–VII. 23.)
 Május a szerelemé. Felszigázza az ellenkező neműek érdeklődését. Most az ujjja köré csavarhat bárkit, azt is, akiről álmodni sem mert.
SZŰZ (VIII. 24.–IX. 23.)
 Nem jellemző a jegy szülöttjére az érzelmi túlfűtöttség, de most ég a vágytól, hogy szeressék. Egészen odavan, ha zajlik ön körül az élet.

MÉRLEG (IX. 24.–X. 22.)
 Új szakmai kihívás várja. Nemcsak hogy meg tud birkózni a feladatokkal, de olyan új észrevételei is lesznek, amelyek hasznosak lehetnek a munkaközösség számára.
SKORPIÓ (X. 23.–XI. 22.)
 Kiváló memóriával van megáldva, ezért könnyen tanul, de a változásokat nem szereti. Májusban családás éri a szerelemben, erre készüljön fel.
NYILAS (XI. 23.–XII. 21.)
 Ha megbízzák valamivel, gyorsan és ügyesen végzi el. Mivel anyagi gyarapodása kizárólag az ön szorgalmától függ, ezért nincs oka az aggodalomra.
BAK (XII. 22.–I. 20.)
 Egyik barátja kemény megpróbáltatásokon megy át. Lehet, hogy nem bír segíteni, de legalább hallgassa meg. Hadd beszélje ki magát.
VIZÖNTÓ (I. 21.–II. 19.)
 A mai napon szórakoztató eseményekben van része, még az olyanokon is, amelyek szakmai jellegűek. Ön a mókamester, és mindenki remekül érzi magát.
HALAK (II. 20.–III. 20.)
 Egy ismerősével nagyon bizalmas viszonyba kerülnek. Kiderül, hogy ízlésükben, szokásaikban is sok a közös vonás.

Ma

A következő napok időjárása

Szombat: 15°C, 16°C (Bukarest)
 Vasárnap: 16°C, 13°C (Bukarest)

Nyugaton napos, míg keleten gyakran felhős, csapadékos időjárásra van kilátás.
 Nyugaton derült idő várható, keleten változóan felhős, szeles, néhol záporokkal.

Jelleg	Délutáni hőmérséklet	Holnap hajnali hőmérséklet
Arad	16°C	6°C
Brassó	11°C	2°C
Bukarest	17°C	3°C
Csikszereda	11°C	2°C
Kolozsvár	12°C	5°C
Marosvásárhely	13°C	3°C
Nagyvárád	15°C	6°C
Szatmárnémeti	15°C	2°C
Temesvár	15°C	6°C

Készült: Magyarországon az Országos Meteorológiai Szolgálatnál

A délnyugati országrészben többnyire derült időre számíthatunk, míg másutt gonolyfelhőzet zavarja meg időnként a napsütést. Északkeleten záporok alakulhatnak ki és az északnyugati szelet erős lökések kísérik.

Baljós előjelek

Horváth István

***	DOBOZ RÉSZE	BÍBORVÖRÖS VIRÁGÚ NÖVÉN	LORD (RÖV.)	BASSZUS (RÖV.)	YOKO ...; JOHN LENNON ÖZVEGYE	ZENEI HANGSOR	HARCI VÉSZJEL	OLASZ FORMA-1-ES PÁLYA	EFOGLAL MAGÁNAK
MEGSZAKAD									
THE ...; VÉGE A FILMNEK				NŐI NÉV					
ÜRES A DÍVÁNYI			NEM REST	DON QUIJOTE ... MANCHA					
ÉVRŐL ...; FOKOZATOSAN			DARABOKRA MÉR		BÍBOR SZÍNŰ	FIATALABB FIVER			
ÉVEKET ELTÖLTÖ						MÉHEK CSAPATA			
***	SZAMÁR					GYENGE TALAJ			UGYAN MÁR!
HÁRMAS BETŰNK	KONYHA-FŐNÖK			MÁRTÁS, É, ÖNTET					... IS ÚT, ... IS ÚT
RÖNKÖT HASÍT				LENS HATÁRAII					
HIRTELEN EGY ELESÉ KIÁLT					EZ ÉVI				
					A DRINA MEDREI				

új magyar szó

Szerkesztőség és kiadó:
 013 701 Bukarest, P-ja Presei Libere nr. 1, corp B, etaj III, cam. 342-353 Telefon: 031/405-4088, Fax: 021/317-8847, E-mail: office@maszol.ro

Mb. felelős szerkesztő:
 Salamon Márton László

Vezető szerkesztő:
 Cseke Péter Tamás

Vezető publicista:
 Ágoston Hugó

Főmunkatársak:
 Ady András, Bíró Béla, Krebsz János, Gyulay Zoltán, Sebestyén Mihály, Székedi Ferenc, Székely Ervin

Szerkesztők:
 Moldován Árpád Zsolt (Aktuális)
 Bogdán Tibor (Hátér)
 Baló Levente (Kultúra)
 Szakács Zsuzsanna (Gazdaság)
 Turós-Jakab László (Sport)
 Farkas István (Média)
 Orosz Anna (Életmód)
 Szonda Szabolcs (Színkép)

Olvasószervező:
 Osváth Annamária

Tudósítók:
 Antal Erika – 0740-106684 (Marosvásárhely), Sipos M. Zoltán – 0788-715876 (Kolozsvár), Totka László – 0788-715848 (Nagyvárád), Baloga-Tamás Erika – 0746-375775 (Székelyudvarhely), Kovács Zsolt – 0788-715766 (Sepsiszentgyörgy), Mayla Júlia – 0745-682401 (Beszterce), Sike Lajos – 0788-715687 (Szatmárnémeti), Tamás András – 0744-781709 (Nagyenyed)

Fotóriporter, képszerkesztő:
 Tofán Levente

Grafikus:
 Horváth István

Tördelőszerkesztők:
 Lőrincz Imola, Szabó Ildikó Erzsébet

Kiadja a Scripta Kiadó Rt.

Terjesztési menedzser:
 Béres Attila – 0788-318353

Területi megbízottak:
 Baricz István – 0788-488739
 Keresztes Csaba – 0746-100830 (Gyergyó), Tósa András – 0788-715481 (Kolozs, Szilágy)

Logtanácsos:
 Czédly József

Hirdetési ajánlat a honlapon és a szerkesztőségben. Előfizethető a Román Postánál (katalógusszám: 19302), közvetlenül a szerkesztőség-nél és előfizetés-szervezőinknél. Magánterjesztők forgalmazzák.

Előfizetési díjak:
 1 hónapra 15 lej,
 3 hónapra 38 lej,
 6 hónapra 75 lej,
 12 hónapra 148 lej

Nyomda: Garamond (Kolozsvár)

ISSN 1841-5520

Az Új Magyar Szó bármely részének másolásával kapcsolatos minden jog fenntartva. Értesítéseket átvenni csak az Új Magyar Szóra való hi- vatkozással lehet. A szerkesztőség fenntartja magának a jogot, hogy a beküldött leveleket rövidítve, illetve szerkesztve közzölje.

Lapunk megjelenését támogatja a

COMMUNITAS ALAPÍTVÁNY
 Alapította az RMDSZ

agnus
 RADIO 88.3 FM
 naponta 03-08 és 12-15,
 csütörtökön 19-23 óra között
 a világhálón:
 www.agnusradio.ro

Sláger Rádió
 fm 105.9

F95 FM SICULUS Rádió

95.1 fm Paprika Rádió
 Fülön csíp.

94.0 FM PROFI RÁDIÓ
 A ZENE ÁRÁD BELŐLE

KOLOZSVÁRI RÁDIÓ
 FM 95,6
 www.radiocluj.ro

MÉDIAPARTNEREK

Ezüstérem-közelben az SZKC

Röviden

Liga-2, 25. forduló

Kézilabda

Turós-Jakab László

Három alapember, Rusia, Bărză és Dimache hiányában is nyerni tudott a Székelyudvarhelyi KC férfi kézilabdacsapata a Nemzeti Liga szerda esti 23. fordulójában: Vlad Caba tanítványai 23-21-re verték Nagybányán a kiesés elkerüléséért küzdő Minaur HC-t. Az udvarhelyiek szinte végig vezettek, a 46. percben már 19-14-re is, s mégis 19-19-cel vágtak neki a hajrának. Az utolsó hat percben Mihălceának volt leginkább helyén a szíve, elsősorban az ő triplájának köszönhetően gyűjtötte be az SZKC a rendkívül fontos két pontot. A 23 gólon Mihălcea (7, 3x7m), Ferencz (4), Răpăciugă (4), Stoilov (3), Kuzmanoski (3), Frătilă és Tălas osztozott.

Közben a listavezető HCM Konstanca 39-29-re verte ha-

Az udvarhelyi kézisek (vörös mez) 23-21-re verték Nagybányán a kiesés elkerüléséért küzdő Minaur HC-t

zai pályán a Bucovina Suceava együttesét, így a 35 pontos udvarhelyiek három hossz előnnyel várják az utolsó három fordulót. A bajnoki cím szinte biztosan a tengerpartra jut, a bronzéremért a Suceava (32 pont),

az UCM HC Krassó-Szőrény (31), a Kolozsvár (29) és a Târgu Jiu (29) maradt versenyben.

A 23. forduló többi eredménye: CS Municipal-Steaua MFA 30-32, Bákó-Tg. Jiu 32-26, UCM HC Krassó-

Szőrény-Nagyvárad 34-31, Szatmárnémeti-Brassói Dinamo 31-25, Temesvár-Kolozsvár 23-24.

Szombaton ismét pályára lépnek a csapatok, az SZKC a kiesés elkerüléséért küzdő Temesvárt fogadja 18 órától.

A Digi Sport a Steaua MFA-HCM Konstanca-mérkőzését közvetíti élőben 12 órai kezdettel. A további menetrend: Suceava-Minaur HC, Kolozsvár-Szatmárnémeti, Brassó-Bákó, Tg. Jiu-UCM HC Krassó-Szőrény, Nagyvárad-CS Municipal.

A női Nemzeti Ligában két fordulóval a zárás előtt már szinte minden eldőlt: bajnok az Oltchim (47 pont), második a Kolozsvári U-Jolidon (40) és harmadik a CS Municipal (35), miután nehezen elképzelhető, hogy a bucarestiek nem szereznek legalább egy pontot hátralevő két mérkőzésükön.

A hétvégi 25. forduló műsora: szombaton: Craiova-Tomis Konstanca, Nagybánya-Brassó Rulmentul, Oțelul Galac-Oltchim, Zilah-Resicabánya. vasárnap: CS Municipal-Kolozsvár (11.30 óras, Digi Sport), Roman-Déva, Dunărea Brăila-Buzău. ◀

Miután a visszalépett csapatok, a Lupényi Minerul és a Szilágyosmlyói Silvania egymással kellett volna hogy találkozzanak, szombaton mindenki pályára lép a labdarúgó-Liga-2 Nyugati csoportjában. A 25. forduló műsora: Râmnicu Vâlcea-Gyulafehérvár, Bihar FC-UTA, CS Mioveni-FC Argeș, Aradi ACU-ALRO Slatina, Szébeni Voința-Dévai Mureșul, Tordai Arieșul-Petrolul Ploiești, Poli Iași-Gaz Metan CFR Craiova.

Száguldás Vásárhelyen

Ma és holnap Marosvásárhelyen és környékén rendezik meg az országos bajnokság második futamának számító Marosvásárhely-ralit. Pénteken este szuperspeciálra kerül sor a város központjában, szombaton pedig további hét gyorsasági szakasz bonyolítanak le, a Szerpentin-szuperspeciállal zárva. A nyolc gyorsasági szakasz összesen 105,2 km-t tesz ki, maga a rali pedig 420,4 km-t. Az ob nyitóversenye, a brassói Tess-rali végén Valentin Porcișteanu, Bogdan Marișca (mindketten Mitsubishi Lancer Evo 9) és Dan Gârtofan (Subaru STI) állt dobogóra, a címvédő magyarországi Szabó Gergő nem szerzett pontot.

Negyedszer döntős a Videoton

Története negyedik fináléjára készülhet a Videoton a labdarúgó-Magyar Kupában, miután az elődöntő visszavágóján 4-0-ra nyert a vendég Kaposvár ellen. A székesfehérvári alakulat eddig egyszer, 2006-ban nyerte meg a sorozatot. A Videoton-Kecskemétdöntőt a Puskás Ferenc Stadionban rendezik meg május 17-én.

Veretlen csehek

Jégkorong

T. J. L.

A címvédő cseh válogatott 2-1-re nyert a finn csapat ellen a szlovákiai jégkorong-világbajnokság szerdai játéknapján, így a maximális hat pontot viszi magával a középdöntőre. A pozsonyi D csoport másik találkozóján a dánok bünetőkkel győzték le 3-2-re a letteket, akik így kiestek az érmekért folyó küzdelemből. A kassai C csoport utolsó eredményei – Norvégia-Ausztria 5-0 és Svédország-Egyesült Államok 6-2 – után eldőlt, hogy az osztrákoknak kell megküzdeniük a bent maradáért. A világbajnokság a középdöntővel folytatódik, a hat-hat együttes magával viszi az egymás elleni eredményeket. Innen folytatják: E csoport (Pozsony): 1. Csehország 6 pont (8-1), 2. Németország 6 (6-3), 3. Finnország 3 (6-3), 4. Oroszország 3 (4-5), 5. Szlovákia 0 (6-8), 6. Dánia 0 (1-11). F csoport (Kassa): 1. Kanada 5 pont, 2. Svédország 4, 3. Svájc 3 (4-4), 4. Egyesült Államok 3 (6-8), 5. Norvégia 2, 6. Franciaország 1. Lapzártánk után orosz-dán és svájci-norvég párharcokat rendeztek, ma az alábbi menetrend szerint játszanak: Németország-Finnország, Kanada-Egyesült Államok, Csehország-Szlovákia, Svédország-Franciaország. A középdöntő mérkőzéseiről a Sport1 számol be élőben naponta 17.15, illetve 21.15 órai kezdettel. A bennmaradásért a négy csoport utolsó helyezetteje küzd, tegnap este szlovén-lett és fehérorosz-osztrák párharcokat rendeztek. E négy csapatból kerül ki a két kieső, és lehet potenciális ellenfele a divízió I-ben ragadt magyar együttesnek jövőre. ◀

A BL fináléjába jutottak Ferguson Vörös Ördögei

Labdarúgás

Híresszefoglaló

A Manchester United hazai környezetben 4-1-re nyert a német Schalke 04 ellen, így kettős győzelemmel, 6-1-es összesítéssel jutott a labdarúgó-Bajnokok Ligája döntőjébe.

A német pontvadászatban tizedik gelsenkirchenieknek rosszul indult az angliai kaland, hiszen a tervezettnél mintegy két órával később érkeztek meg kedden Manchesterbe. Az ok: az indulásnál gondok akadtak néhány játékos papírjaival. A perui Jefferson Farfannak, a japán Ucsida Acudónak, az iráni Ali Kariminek, a kínai Hao Csun-minnek és a brazil Edunak nem volt teljesen rendben az útlevele, mint nem EU-állampolgároknak vízumra volt szükségük az Angliába történő utazáshoz. A hiányosságokat azonban még a repülőtérén pótolták.

A Vörös Ördögök tartalékosan álltak ki, Rio Ferdinand, Michael Carrick, Park Dzsi Szung és Wayne Rooney még a keretbe sem került be, míg Patrice Evra, Nemanja Vidic, Ryan Giggs,

Darren Fletcher és Javier Hernandez a kispadról várt bevetésre. Ennek ellenére az MU kezdettől irányította a játékot, Valencia pedig a klub történetének 300. BL-találatával megszerezte a vezetést (26. perc), ezzel gyakorlatilag végleg eldöntötte a továbbjutás kérdését. Öt perccel később Gibson növelte az előnyt, az első mérkőzésen parádézó Neuer kapus ezúttal nagyot hibázott. A Schalke azonban nem adta fel, nyílt sisakkal támadott és Jurado révén szépített (35. perc). A fordulást követően kissé visszavettek a csapatok, a Vörös Ördögök ennek ellenére tovább növelték előnyüket, Anderson a 72. és 76. percben duplázott. Ekkor a Schalke 04 már három csatárral (Raúl, Edu, Huntelaar) szerepelt – mindhiába.

Sir Alex Ferguson együttese – amely négy éven belül harmadszor jutott a fináléba – május 28-án az FC Barcelonával találkozik majd a londoni Wembley Stadionban. A 2008/09-es kiírás döntőjében is ez volt a párosítás, akkor a katalánok Samuel Eto'o és Lionel Messi góljaival 2-0-ra nyertek. ◀

Valencia (balra) góljával minden eldőlt a United-Schalke-meccsen

Csíki bukta a palánk alatt

Kosárlabda

T. J. L.

Folytatódott a férfi kosárlabda-bajnokság rájátszásának második szakasza. Szerdán este Bukarestben a Steaua-Turabo hosszabbítás után nyert 88-84-re a bajnoki címvédő CSU Asesoft Ploiești ellen, miután a rendes játékidő végén 75-75 volt az eredmény. Lapzártá után negyedszer is összecsaptak az egyik fél harmadik sikeréig tartó sorozatban.

Akárcsak a múlt hét végén Kolozsváron, szerdán este is nagyot csatázott egymással Medgyesen a Gaz Metan és az U-Mobitelco BT. A kolozsváriak kezdtek jobban, kilenc pont volt az előnyük a második negyedben, de a nagyszünetben már a „gázosok” vezettek

43-41-re. Ezúttal is a véghárzás billentette el a mérleg nyelvét, de a Gaz Metan 83-77-es sikeréhez bizony a kolozsváriak 20 eladott labdája is kellett.

Tegnap a kolozsváriak visszavágtak (84-78), így vasárnap a kincses város Horia Demian Sportcsarnokában vív döntő összecsapást a két legjobb erdélyi gárda.

A 13-16. helyezetteknek már szerdán este eldőlt az egyik kieső: a CSU Cuadripol búcsúzott az élvonaltól. A brassóiak hazai pályán szenvedték el harmadik vereségüket a SCM U Craiovától, 68-83. A másik ágon, Iași-ban, a szerda esti 130-95 után a Politehnica tegnap is legyőzte a Hargita Gyöngyét, 105-90. Az összesítés 2-2, vasárnap Csíkszeredában dől el minden. ◀

Liga-1: Olăroiu a Steauánál?

Labdarúgás

T. J. L.

Megleپő vendégsikerekkel folytatódott szerdán este a labdarúgó-Liga-1 31. fordulójában. Brassóban a tavaszi idény két meglepetéscsapata találkozott, s Selymes Tibor Astrája 3-0-ra nyert. Az első negyedóra végén Grigore kapus hátrította N'Doye büntetőjét, a szerencsésen eléje pattant labdát viszont már a hálóba küldte a szenegáli csatár, 1-0. A 65. percben a játékvezető kiállította Kajcsa brassói hálóőrét, s a ploiești-iek éltek az emberelőnnyel: Țigoianu duplázott a totógyilkos 0-3-ért.

Az esti mérkőzésen a Rapid „idegenben” lepte meg a Steauát, miután a 70. percben Tătărușanu csak kiütni

tudta Olberdam elemi erejű lövését, s a kipattanó labdát Pancu fejelte a hálóba, 0-1. A bukta után Sorin Cârțu bedobta a törülközőt, de Gigi Becali nem fogadta el a tréner lemondását. A Steaua minden idők tán leggyengébb mérlegével zárt a bucaresti vetélytársakkal a 2010-11-es idényben, hiszen egyetlen pontot szerzett a Dinamo és a Rapid elleni négy mérkőzésen. Cosmin Olăroiuval talán jobb lesz, a hírügynökségek ugyanis az „arab sejk” visszatéréséről számoltak be. Tegnap délután, Besztercén a Gloria gólnélküli döntetlenre mérkőzött a Medgyesi Gaz Metannal. Kévséssel lapzártá előtt fejeződött be Medgyesen az U-Sportul Studențesc mérkőzés, amelyen várható kolozsvári siker született: 2-0, Voican és Boștină góljaival.

A Temesvár végül is megjelent Vaslui-ban, a mérkőzés, akárcsak az Oțelul-Universitatea Craiova-meccs lapzártá után fejeződött be. Ma a Dinamo-Kolozsvári CFR 1907- (20.30 óra, Antena 1) találkozó zárja a forduló műsorát, s holnap már indul is a 32. menet. A program: szombaton: Rapid-Marosvásárhely (összel: 0-1) – 21 óra, Digi Sport; vasárnap: Brănești-Oțelul (1-1) – 16 óra, GSP Tv, Sportul-Brassó (0-2) – 18 óra, Digi Sport, Pandurii-Kv. U (1-1) – 20 óra, GSP Tv, Gaz Metan-Steaua (1-0) – 21.45 óra, Digi Sport; hétfőn: CFR 1907-Gloria (3-0) – 16 óra, GSP Tv, Astra-Vaslui (0-0), – 18 óra, Digi Sport, Craiova-Dinamo (2-2) – 20 óra, Antena 1, Temesvár-Urzičeni (1-1) – 21.45 óra, Digi Sport. ◀

„Várostermi” felfedezések

Az Erdély-körútra indult Városterem Projekt alternatív színtársulat célközönsége mindenki, aki fiatalosan nyitott

Néhány frissen végzett színművész álmából vált valóra másfél éve egy Erdély-szerte egyedülálló kezdeményezés, amely eredeti előadásaival szólítja meg a színházkedvelőket. Csepei Zsolt, Imecs Levente, Molnár Margit, Vetési Nándor és Visky Andrej Kolozsváron élnek, az egyetemisták révén több régiót is elérnek. Első turnéjuk első állomása az 550 éve városi rangot viselő Sepsiszentgyörgy volt, ahol a Szent György Napok keretében léptek fel. Kérdéseinkre közülük négyen válaszoltak.

Zsigmond Júlia

► **Kolozsvárnak, Erdélynek, a Kárpát-medencének hányad részét sikerült eddig elérniük?**

Csepei Zsolt: Most jutottunk el arra a szintre, hogy Kolozsváron egy kicsit megvessük az alapokat. Ezért eddig keveset kacsintgattunk másfelé. Pénzhiány miatt inkább csak meghívásoknak tudtunk eleget tenni. Így az *Ismered a tejutat?* című előadásunkkal megfordultunk a kisvárdai színházfesztiválon és a zilahi Muza Festen, a *Sorsjátékkal* pedig egy kecskeméti fesztiválon voltunk.

► **Ezt követően pedig elindult a Városterem Projekt első turnéja.**

Imecs Levente: Igen, elérkezett az ideje az első Erdély-körútnak. Ennek keretében a *Sorsjátékkal* felléptünk Sepsiszentgyörgyön május 5-én, aztán következik Csíkszereda, ahol a Siló Kortárs Művészeti Központban játszunk 7-én, 8-án pedig Székelyudvarhelyen, a Tomcsa Sándor Színházban. Kezdetnek jó ez, viszont szeretnénk sokkal több kiszállást és rendszeres turnékat szervezni Erdély más részeire is.

► **Most három választ kérék – azoktól, akik jelen voltak a névadásnál: miért épp Városterem? Átmeneti állapotra utal?**

I. L.: Korábban is kérdezték már tőlünk, hogy az elnevezés jelent-e kispadot? Vagyis azt, hogy nem fértünk oda – hova is? –, és most várjuk a lehetőséget. Ezek szerint a név valóban hordoz magában egy ilyen pejoratív jelentést, de mi természetesen teljesen elzárkózunk ettől, hiszen a kezdeményezésünk épphogy nem a tetlen várokozást jelenti, hanem az aktív cselekvést. Ennek fényében távlati terveink vannak: igényes művészi munkával alternatív társulatként hosz-

szú ideig megragadni az erdélyi – és nem csak – színházi életben.

Visky Andrej: A színház is egy „városterem”: idegenekkel, ismeretlenekkel várjuk, hogy betekintsünk egy ismeretlen világba, az előadásba. A Városterem a reflexiók helye: egy kicsit időn kívüli. Ameddig várod a vonatot, a repülőt, van időd gondolkodni, rálátni egy pillanatra a saját életedre. Meg aztán ott vannak a furcsa idegenek, mindegyik egy külön élet, történet.

Cs. Zs.: Azt hiszem, mindenki ismeri azt az izgalmat amikor utazni indul. Amikor elmegy előtte egy különös család. Amikor azt találgatja, vajon a mellette elhaladó csoport milyen nyelven beszél. A városterem olyan helyszín, amely az embert teljesen kiragadja addigi megszokott környezetéből. Mi is a színházban valami mást keresünk: valamit, ami kiragad a hétköznapokból, ami elgondolkodtat, vagy csak éppen szórakoztat, de a lényeg, hogy arra a kis időre teljesen leköts, és ad valami fontosat.

► **Mi a jó az alternatív magánszínházakban? Miért van szükség rájuk az erdélyi társadalomban is?**

Molnár Margit: Abban, hogy alternatív társulatként működhetünk, az az igazán jó – és azt hiszem, ez mindkét fél, nézők és társulat szemszögéből igaz –, hogy a saját nyelvünkön szólhatunk arról, ami személyesen érint bennünket. Így tudunk csak igazán hitelesek, emberközeliek lenni. A másik fontos jellemzője a magánszínháznak, hogy elsősorban a saját elvárásainknak akarunk megfelelni. Nem tartozunk senkinek semmivel, és ebben a szabadságban, függetlenségben hatalmas erő van.

► **Mennyire fontos a várostermes munkában a közös**

múlt, az együtt töltött diákévek, a barátság?

I. L.: Ez nagyon kétélű dolog. Természetesen erős a csapategység, régóta ismerjük egymást, éppen ezért sok minden nagyon gördülékenyen megy. Jó együtt próbálni, dolgozni, megvan az összetartás. Viszont ha a barátod kicsúszik a pályázatleadási határidőből – a barát lehetek akár én is –, akkor elég nehéz kérdőre vonni. Másfél-két hónapja kezdődött el egy komoly és hosszútávú munka, amely pont ezt célozza meg: az egyetem után együtt maradt baráti társaságból egy olajozottan működő profi társulattá válni, feladatokkal, felelősséggel, és igen, elég gyakran határidőkkel is.

► **Mennyiben más „várostermes” színészeknek lenni, mint egy hagyományos társulat tagjának?**

M. M.: Más. Itt a színészi alkotó tevékenység mellett nagyon sok, szervezéssel kapcsolatos teendő jut mindannyiunkra. Egy-egy előadás létrehozásakor nem csak a művészi feladatok elvégzésében merül ki a munkánk, hanem teljesebben részesei vagyunk az alkotó folyamatnak, és már csak ezért is inkább magunkénak érezzük az eredményt. A Városterem Projekt egyelőre nem képes arra, hogy eltartson bennünket, tehát nincs ilyenfajta függés. Önkéntesen dolgozunk, mert akarunk és szeretünk játszani.

► **A színészi munka mellett igényességre törekszik a csapat minden egyéb területen is: koreográfia, díszlettervezés, reklám stb. Hogyan sikerül összehangolni mindezt?**

I. L.: Az *Ismered a Tejutat?* című előadást négyen kezdtük el, csak színészek. Továbbra is végzünk más irányú munkát is rengeteget, de jelenleg egy tíztagú állandó csapattal dol-

Fotó: Angyalosi Bea

Jelenet a *Sorsjátékból* – sorrendben: Imecs Levente, Molnár Margit, Csepei Zsolt, Vetési Nándor, Visky Andrej

gozunk, akik sokat-sokat segítenek. Kürti Andrea jelmeztervezőnk a grafikusunk is, az ő keze munkáját dicséri az arculatunk, amelyet László Enikő PR-osunkkal, sajtóreferensünkkel terveztünk. Dáncsuj Annamária a pénzügyi tanácsadónk, menedzserünk, neki köszönhetően komoly és eredményes pályázati munkát folytatunk. Visky Sámuel és Visky Othniel elsősorban az előadások technikai lebonyolításáért felelnek, de gyakran másban is segítségünkre vannak. Végzettségükből kifolyólag ők a reklámfilmjeink szerzői is.

► **Azon belül, hogy alternatív, milyen irányzatot képvisel a Városterem, milyen stílusú, tartalmú előadásokat részesít előnyben?**

Cs. Zs.: Inkább stílusukban ötvözött előadások jönnek be. Szeretem a kreatív betéteket, legyen az tánc, zene vagy bármi. Az előadás, tartalmát tekintve, keresse azt, hogy az adott témát miért kell színpadra vinni. Mert például a Dózsa-felkelésben is meg lehet találni az aktualitást, ugyanakkor a japán földrengés is bemutatatható úgy, mint a médiában szokták két hét eltelté után. A legfontosabb az, hogy előadásaink érdekeljék a nézőket, felfedezzék önmagukat benne. Emellett legyen közvetlen, jöjjön létre a játzó és néző közötti intenzív kapcsolat.

► **Az eddig bemutatott két előadásra hogyan reagált a közönség, melyik bizonyult sikeresebbnek, izgalmasabbnak?**

V. A.: Két nagyon eltérő, mégis hasonló előadásról van szó. Az *Ismered a Tejutat?* az édesgyermek, hosszú hónapok nehéz munkájának az eredménye. A *Sorsjáték* ezzel szemben jóval rövidebb próbafolyamat eredményeként született meg, Hatházi András segítségével. Mindkettőt élmény játszani. A közönség mint ha az utóbbit szerette volna meg jobban, több telt házas előadást is tartottunk. Népszerűvé tette az egyedisége, kuriózumszámba ment. Éppen ezért gondoltuk úgy, hogy az *Ismered a Tejutat?* hamarosan lekerülhet a műsorról, viszont az utóbbi előadások bebizonyították, hogy kár lenne. A nézőktől nagyon kedvező visszajelzéseket kaptunk, és bennünk is mintha mostanra érett meg, most nyerte el azt a jelentését, azt a mélységét, amit eredetileg neki szántunk.

► **A következőként tervezett, *Urban Stories* című darab az egyetemistákról fog szólni. Inkább a fiatalokat vagy az idősebbeket is várják ezzel a közönség soraiba?**

I. L.: Az *Urban Stories*ről elmondható, hogy diákoktól diákokról diákoknak – bár a bemutatót október–novemberre terveztük, s akkor már egyikünk sem lesz diák. De kétféle, hogy egy nyár alatt el tudnánk felejteti, milyen is az, s bízom benne, hogy hitelesen tudjuk majd tolmácsolni a diákélet apró rezzenéseit. Célközönségünknek a fiatalságot tekintettük, mivel úgy gondoltuk, elsősorban ők nyitottak az általunk javasolt színházi nyelvvel. Miután azonban az idősebb felnőtt korosztály is rendszeresen képviselteti magát előadásainkon, átfogalmaztuk: célközönségünk a fiatalok, és mindenki, aki fiatalosan nyitott!

Városterem Projekt

A Városterem Projekt hivatalos születésnapja 2010. január 12. Bemutató előadásuk Karl Wittlinger *Ismered a Tejutat?* című darabja nyomán készült. Fél évre rá jelentkeztek *Sorsjáték (Faites vos jeux!)* című darabjukkal (rendezte Hatházi András). A társulat színészei 2009-ben diplomáztak a Kolozsvári Színházművészeti Egyetemen, jelenleg magisteri tanulmányaikat folytatják. A társulat tagjai közül Csepei Zsolt volt munkatársa a Kolozsvári Rádióknak, jelenleg a Puck Bábszínház színésze; Imecs Levente egy-egy gyergyószentmiklósi és kolozsvári szerep után jelenleg szintén a Puck Bábszínházban tevékenykedik; Visky Andrej Kézdivásárhelyen játszott egy szerep erejéig, s immár második éve tanársegéd a kolozsvári egyetem Színház és Televízió Karán; Vetési Nándor jelenleg a Paprika Rádió munkatársa és a Kolozsvári Állami Magyar Színház színpadán is játszik egy előadásban; Molnár Margit, a társulat legújabb tagja, egy év sepsiszentgyörgyi M Stúdió-s tapasztalat után jelenleg szintén a Puck bábszínésze.

Lázár Ervin

Simf, a füst

Az embert, aki becsöngött, enyhe naftalinszag lengte körül. Simf bárgyún állt vele szemben a félig nyitott ajtóban – zavarban volt, mert tévézés közben vajás kenyeret rácsált, és még nem tudta lenyelni az utolsó falatot. Rágogatott hát, s hebegve kérdezte:

– Mi tetszik?
– A zongora miatt jöttem – mondta az ember, és Simf azon tűnődött, vajon a lehelete vagy a ruhája naftalinszagú-e? Valószínű mind a kettő – gondolta, s szolgálatkészen szélesebbre tárta az ajtót. A férfi könnyed – túlságosan is könnyed – léptekkel átlibeggett az előszobán, s benyitott a szalonba, ahol Simfék büszkesége, a páncéltőkés, fekete hangverseny-zongora állt. Bő fekete talárban volt ez az ember, aki a zongora miatt jött, s amikor Simf a nyakára nézett, olyan érzése támadt, hogy száraz, tág pórusú bőre is naftalinal van átitatva.

A felesége kikukkantott az előszobába, kérdően nézett az ajtóban tétovázó Simfre.
– Az ember – mondta Simf –, a zongora miatt. – Végre sikerült lenyelnie a falatot.

– Miféle ember?
– Talán te hívtad. Nem?
– Megörültél? – kérdezte az asszony, erre Simf is megélenkült, egyszerre léptek be a szalonba. A fekete taláros a felnyitott zongora mellett állt, valami százzal a húrok közt matatott, majd abbahagyta, a klaviatúrához

lépett, leütött egy billentyűt. A hang rekedten kotkodácsoló elő a hangszerből, a taláros feléjük fordult, és elégedett mosollyal mondta:

– Menni fog!
Újra visszalépett a húrokhoz és a szerszámaéhoz. Simfné kiáltani akart, hogy hiszen most hangoltatták a zongorát, de bennakadt a szó, észrevette, amit Simf már korábban is sejtett, hogy a taláros lába járás közben nem érinti a padlót, súlytalanul lebeg, akár a füst.

– Menni fog – ismételte meg az ember, feje bent a zongorában, mintha el akarná harapni a húrokat, hallatszott az elernyedő drótok mélyülő nyöszörgése.

– Csinálj hát valamit! – mondta kétségbeesetten Simfné, és kirohant a szobából.

Simf könnyed léptekkel a zongorához ment – majdnem olyan könnyeden, ahogy a taláros járt, bár a padlótól azért nem tudott elszakadni –, végigfuttatta ujjait a billentyűsoron, a zongora örült, reszelős hangokat hallatott, a leeresztett húrok jóval az ütés után is pöngtek, reményteljes hangzavar töltötte be a szobát.

– Ó – mondta Simf –, de hiszen ön...!

Az ember egy pillanatra abbahagyta a munkát, Simfre pillantott, Simf, mintha most jutott volna tudomására, hogy megnyerte a főnyereményt, megtántorodott, kivörösödött, szeme is, szája is O betűt formázott.

– De hiszen ön...! – nyögte boldogan.

– Igen – mondta az ember –, a zongorahangoló vagyok.

A zongorahangoló elég sokat kért a munkáért, de Simf alku nélkül rohant át a gardróbba – az asszony ott tartotta a pénzt a fehérnemű között –, földre szórta az ingeket, törülközőket, lepedőket fehér pillangói röpködtek körülötte, ő, micsinálsz, micsinálsz, sikoltzott az asszony, de Simf rá sem hederített.

– Az abszolút hallást is meg kell fizetni – mondta. – Neki abszolút hallása van, egyetlen jó hangot sem hagyott.

Az örömtől meg-megtört a hangja, a bankjegyekkel átrohant a zongorahangolóhoz. A taláros – markában a pénzzel – körülnézett.

– Nagyon jó belső szerelőket tudok – szólta. – Elektromos, asztalosmunka, parkett, festés... – Megmondta a telefonszámot.

– Kitűnő! – rivallta Simf, s már tárcsázott is.

– Meg kell mondanom – recsegte a kagylóba egy hang –, nem olcsón dolgozunk.

– Nem baj – vágott közbe Simf –, csak jöjjenek.

Először a festők láttak munkához fakalapácsokkal és vakarókkal, jézusmária, jézusmária, jajveszékelt Simfné, tíz évig gürcöltünk, koplaltunk fogunkhoz vertük a garast – Simf rámosolygott: csak hadd dolgozzanak a fiúk.

A festés eltűnt a falról, a meztelen vakolatot vették már a villanszerelők, széles mozdulatokkal tépkedték az ablaküvegeket, az asztalosok kitépték helyükből a nyílászáró tokokat, átfütyült a házban a novemberi szél, jaj, istenem, jaj, istenem, kiáltott Simfné, Simf szánakozva ránézett, megsimogatta, kifizette a szakembereket, és gyengéden megfogta a felesége karját.

Foto: pfm.hu

Hetvenöt éve született Lázár Ervin író (1936–2006)

– Gyere!

Rohanva keltek át utcákon, tereken, itt csókoltál meg először, motyogta Simfné egy parkban, vagy legalábbis valami ilyesmit mondhatott, meg talán azt, hogy erre sétáltunk valamikor, emlékszel, daloltak a hársak, október van, mormolta Simf, átszáguldottak egy aluljárón, a nyári meleg esők elől, mondta Simfné, és megszorította férje kezét, az meg biztatóan rámosolygott, szeretlek, drága, suttogta, és átvonszolta a felségét a kapun, ahol annyi hosszú órát töltött el ifjúkorában a

menyasszonyától való véget nem érő búcsúzások közben.

Az apósa és az anyósa plédbe csavart lábbal ült a cserépkályha mellett, kellemes meleg szobában, minden ragyogott a tisztaságtól, ahogy szokott, fénylettek a biedermeier vázák, a bútorok tükrös felületei.

– Szeretem a lányukat – mondta ragyogó arccal Simf –, kedves mama, kedves papa, engedjék meg, hogy visszaadjam.

A két öreg felé tolt az asszonyt, mélyen meghajolt, lengette képzeletbeli kalapját.

– Boldog vagyok – mondta –, boldog! – és kirohant.

Vissza a már diszeitől megfosztott házba. Vidáman dolgoztak a tetőn a cserepezők, a bútorkereskedő kicsit sokat kért a bútorok eltüntetéséért, a koloniál dolgozószobáért különösen magas árat számított, de Simf fizetett, csak vigyék, minél hamarabb. Munkához láttak az ácsok, ledobálták a cserepektől megfosztott faszerkezetet, a szarufákat és mestergerendákat, s már jöttek is a kőművesek, röpködtek a téglák, az inasok nyakatekert dallamokat fütyörésztek, a fal fogyott, fogyatkozott, Simf pálinkát hozatott az embereknek, hogy jobban menjen a munka. Aztán eszébe jutott a diplomája, átrohant a főiskolára, hosszú, izasztó vizsgába került, míg végre megfosztották mérlegképes könyvelői képzettségétől, az érettségi bizonyítványát már viszonylag könnyedebben minősítették semmisnek, az általános iskolai végzettség, az írás és olvasás tudományának vizsgáztatása már szinte gyerekjáték volt.

– O, persze – mondta Simf –, az úriszabó!

A taláros udvariasan megmondta, mennyiért csinál egy fazont. Simf végigkutatva a zsebeit, kibabaráta az összeget. A szabó hosszan méricskélte őt a centivel, minden méretet gondosan följegyzett egy pepita noteszba. Aztán ollójával elegánsan belehasított Simf ruhájába, és letépte róla előbb a zakót, aztán a nadrágot és az alsóneműt.

Simf meztelenül állt egykori telke közepén. Mi tagadás, fázott. Boldogtalanság és valami meghatározhatatlan utáni vágyakozás töltötte el, de olyan erővel, hogy szinte fizikai gyötrelmet érzett.

Tanulnom kell – gondolta –, megősnülni és telket venni. A telekre ház kell, a házba bútorok, zongora... – Az ég felé emelte arcát, nyűszített. Tenyerével elfedte szemérmét, és futni kezdett, a mozdulatlan levegő átforrósodva süvített mellette. Futott. Könnyedén, a lába már nem is érintette a földet. Mint a füst.

(Forrás: Digitális Irodalmi Akadémia)

Mozivászón

Érvek ébresztőjében

Farkas István

Ugye, emlékeznek még az 1996-os *A hírek szerelmeseire* (rendező: Jon Avnet), amelyben Robert Redford és Michelle Pfeiffer domborított? Még kisiskolás voltam, amikor nálunk is bemutatták, tátott szájjal és tágra nyílt szemmel ittam minden snittjét. Közben arról álmodoztam, milyen jó lehet a médiában dolgozni. Azóta eltelt másfél évtized (a médiában dolgozom), ami alatt a hírközlés formája-tartalma alapjaiban megváltozott. A tévék már korántsem jelentik az elsődleges hírforrást (a legfrissebb példa Oszama bin Laden halálhírének bejelentése, amelyet a Twitter mikroblogon „csiripeltek” szét először), hiszen számos országban elveszítették hitelességüket, a kelletténél nagyobb politikai töltetű befolyással rendelkeznek, bulvárral és erkölcselenségek népszerűsítésével telítettek. Mindezek ellenére még mindig érdeklődve huppanunk le az olyan filmek elé, amelyek a televíziós műsorgyártás kulissza-

títkaiba engednek bepillantást, ezért esett most a választásunk Roger Michell *Morning Glory* (*Ébredj velünk*) című alkotására.

A film középpontjában Becky Fuller, a karrierista tévéproducer áll – ilyen értelemben az alkotás rokonítható akár *Az ördög Pradárt visellel* (r.: David Frankel), akár *A 27 idegen igemmel* (r.: Anne Fletcher). Becky Fuller ambíciózus, okos, ügyes stb., mégis amikor karcsúsítani kell a helyi adó személyzetén, őt rúgják ki. Igaz, kissé klisés „bonyodalmi” helyzet, de a mindenkori komédiák pont ezt engedhetik meg maguknak, hogy közhelyek túlhalmozásával csiklandozzák a nézők rekeszizmát.

Addig kilincsel, bocsánat, blackberryzik, amíg felveszik Amerika legrosszabb nézettségi adataival rendelkező tévéjének reggeli műsorához, a Pirkadathoz. No de Amerikában vagyunk, így Becky pár hét alatt felfuttatja a műsort, bepaszizik, mi, nézők pedig mosolyogva és elégedetten dőlünk hátra, hi-

Foto: outnow.ch

Más-más lábbeliben: generációs vita is az *Ébredj velünk*, a média szerepéről és hasznáról

szén megkaptuk azt, amire vártunk. Sőt, egy picivel többet is. Az *Ébredj velünk* ugyanis a gagyi történeten túl nagyon aktuális kérdéseket feszeget, például ezt: hogyan lehet szaporítani a nézőszámokat úgy, hogy a mű-

sor ne süllyedjen az alpári viccek és a bulvárhírek közé? Természetesen nem kapjuk meg a valódi sikerreceptet, sőt, a film inkább azokat a „gyártási trükk”-képzeteket igazolja vissza, amelyek a közösségi tudatban már ben-

ne vannak, mégsem vész közzhelyes utalásrendszerek között, tehát nem kezd közismert vagy agyon unt „ébredőshow”-kon élőködni, hanem megtart egy üdőbb, finomra és egyénire szabott történetzálat.

Becky nézettséget akar, minden áron, a Harrison Ford által alakított Mike Pomeroy, a legendás műsorvezető viszont a másik tábor képviselője. Hiszi azt, hogy komoly hírekkel is lehet nézettséget generálni – amit be is bizonyít a fiatal karrieristának. A kissé giccses zárójelenet viszont, amelyben Mike átveszi a fakanalat munkatársától és élőben készíti reggelit, egyfajta megalkuvás, elismerése az új trendeknek. A tévé nézőnek nemcsak a hírek kellene, elvégre azokat a Twitteren is olvashatja, tehetjük hozzá. A tévé még azért bír nagy szereppel, mert kezelése szinte nem igényel semmilyen műszaki képzettséget, viszont a neten magunknak kell megkeresnünk a minket érdeklő információkat. Az *Ébredj velünk* nem rázza fel szendergéséből a mindenkori tévé nézőt, de a mozarajongót sem alátja bele a bársonyszékébe. Érdekes mese a média működéséről, napjaink sajtószabadság-korlátozó világában.

Politikai patológia

A gordiuszi csomó

Debreczeni József
NÉPSZABADSÁG

Európa szegénye. Ezzel a megnevezéssel illette Orbán Viktor Magyarországot a német közszolgálati ARD televízió kommentátora húsvéthétfőn, az esti híradóban, az új alkotmány megszületése alkalmából. „Ez az állam már nem tartozik ebben az értelemben az EU-hoz” – szölte a verdikt, amit (az elhangzottak értelmét és az elhangzás helyét tekintve) mérhetetlenül súlyosnak, ámde helytállóan kell tekintenünk. Legföljebb annyit tehetünk hozzá, hogy ami hazánkban történik, az nemcsak Európa, hanem természetesen – és elsősorban – Magyarország szegénye. Mindannyiunké. Hogy a szegényből és a felelősségből ki milyen arányban részesül, az más lapra tartozik, most szorítkozzunk csak az új alkotmányra.

Tudjuk, hogy az alkotmányozó – hazudjon utólag bármit – a választások előtt nem kért felhatalmazást a közjogi rendszer átalakítására. Mi több, az ellenkezőjét ígerte: az alkotmányozás ilyen értelemben tehát illegitim. A legitimitás utólag pótolható volna egy népszavazással – gondolhattuk korábban. Csak hogy az orbáni alaptörvény ismeretében már ezt se gondolhatjuk, hiszen a demokrácia lerombolását és az autokrácia kiépítését senki és semmi nem legitimálhatja. (Más kérdés, hogy a hatalmon lévőknek nincs bátorságuk efféle próbát tenni, helyette egy közjogi értelemezhetetlen kérdőívet manipuláltak).

Az alkotmányozás folyamata nélkülözött minden érdemi politikai, szakmai és társadalmi egyeztetést. Az egészet erőltetett menetben, bő egy hónap alatt hajtották keresztül a parlamenten, a két demokratikus párt bojkottja és a szélsőjobb asszisztálása mellett; az alkotmányjogászok (pártállástól függően heves vagy visszafogott, ám általános) kritikájától és a demokrácia polgárok tiltakozásától kisérvé. Az új alaptörvény emiatt a legszűkebben vett jogi és a legtágabban értelmezett szellemi tekintetben is csapnivaló fércmű. Politikai értelemben pedig oktrojáltnak tekinthető. Mindez tetten érhető a szöveg – de főként a preambulum – egyoldalú politikai fundamentalizmusában, egy új nemzeti-keresztény kurzus bevezetésének visszataszító, egyszerűsített szánalmas igyekezetében. Egy avítségában is kommersz jobboldali történetelmélet jogértelmező normává emelésének buzgalmaiban. Továbbá abban a külpolitikai bonyodalmakkal fenyegető abszurdításban,

ami a magyar állam alkotmányát (más államok polgárait is magába foglaló) magyar nemzethez rendeli.

Az új alkotmány hátat fordít a nyugati demokratikus fejlődésnek. Az utóbbit az emberi alapjogok egyetemessége és garanciáik kiterjesztése jellemzi, az orbáni állam pedig korlátozza, illetve bizonyos köteleességek teljesítéséhez köti őket (pl. munkavégzés). Sorolhatnánk még a súlyosabbnál súlyosabb problémákat, ám ha jobban belegondolunk, mindennek nem sok értelme van. Valójában semmi. Mert az orbáni alkotmányozás kritikája – hogy egy valaha politikust idézzek – „alkalmatlan tárgyon elkövetett megvitatási kísérlet”. (Ez az 1990-es kormányprogram vitája során hangzott el – Orbán már akkor is igazságtalan volt, de még szellemes.) Ha ugyanis abból indulunk ki, hogy egy demokratikus alkotmány alapvető közpolitikai célja a hatalmi intézmények működésének harmonizálása, a limitált hatókörű birtoklásukért folyó verseny koordinálása, méghozzá a demokratikus államok működésének során kívánatos hatalmi váltogazdaság elősegítésének jegyében, akkor az orbáni alaptörvény per definitionem nem tekinthető alkotmánynak. Itt ugyanis egy olyan közjogi csapdarendszerrel állunk szemben, amelynek célja épp az ellenkezője: a közhatalmi intézmények korlátlan, kizárólagos birtoklása, a birtoklásukért folyó verseny kiiktatása – ha kell, a kormányzat megbénítása árán is. Ez tehát egy antialkotmány. (...)

Az új alkotmány – az antialkotmány – látszólag nem igazolta a legpesszimistább jóslatokat: Orbán nem épített ki prezidenciális rendszert a parlamentáris helyett. Valójában sokkal rosszabb történt: a korlátlan uralom más eszközökkel való bebiztosítása. Ahol a mindenkor kormányzatot überelni képes hatalmi jogosítványok nem egy nagy hatalmú (...) elnök és egy öt szolgáló felsőház kezében vannak, hanem kevésbé feltűnő, ám ezeknél biztonságosabb helyeken. Például a Költségvetési Tanács vétójában és az államfő ehhez rendelt új parlamentfeloszlási jogában. Ha végignézzük az új közhatalmi erődítményrendszeren (s itt felsorolhatnánk a pozícióba ültetett és a jövőben odaültetendő helytartók hivatali idejének elborzasztó évszámait, olykor 2024-ig), akkor napnál világosabb, hogy mindennek egyetlen célja és értelme van: egy bármilyen másik kormány megbénítása, majd rövid úton való eltávolítása. Az orbáni alkotmány olyan – minden demokráciában kormánykompetenciát képező – ügyeket tesz kétharmados, mint az adózás rendje, a családtámogatási rendszer,

a nyugdíj- vagy az állami vagyonnal való rendelkezés. Hogy senki más ne tudjon kormányozni, ne bírjon moccanni se. A demokrácia értékrendje felől nézve mindez talán a politikai patológia fogalmkörébe sorolható. Ha volna ilyen fogalmkör. Mert arra a hatalmi megszállottságra, politikai elvetemültségre, bűnös és kártevő hajlamra, amiről szólni próbálunk, valójában nincs szavunk. Vagy ha van, röstelljük kimondani.

Am akármint mondunk: egyszer véget ér ez a rémálom. És akkor újra kell rendezni közös dolgainkat. Fel kell tenni bizonyos kérdéseket. Például azt, hogy – politikai értelemben – mi legyen azokkal, akik a demokrácia

Orbán Viktor – a demokrácia lerombolása

ellen, az ország kormányozhatósága ellen munkálkodtak. Minden kétséget kizáróan, nyilvánvalóan és félreérthetetlenül. Nemcsak ellenkezőben, de kormányon is! Ördögi leleménnyel, végtelen kitartással, mérhetetlen károkat okozva. Amit művelnek, az most is alkotmányellenes. Nemcsak a papíron még hatályos 1989-es, de a saját alkotmányuk szerint is. Mindkettőben írva vagyon: „Senkinek a tevékenysége nem irányulhat a hatalom... kizárólagos birtoklására.” (...)

Orbán másra sem irányul. Mondhatják-e majdan a demokraták: fölülkerekedtünk, lássunk neki a romeltakarításnak – ő meg csak működjön tovább, ahogy eddig, reméljük, legközelebb nem lesz sikeres? Vagy a történetek után le kell vonni bizonyos politikai konzekvenciákat?

Az orbáni alkotmány jelen tudásunk szerint kibogozhatatlan gordiuszi csomó. Valahogy szét kell majd vágni, alighanem.

Semjén regisztere

Lázár György

ÉLET ÉS IRODALOM

Egy hivatalos nyomtatványt kaptam a nemzet címerével a tetején. Arra szólít fel, hogy járuljak hozzá ahhoz, hogy személyes adataimat a Nemzeti Regiszter nyilvántartsa és kezelje, így interneten fogok tájékozódni, „a magyar nemzetet érintő kérdésekről”, val-

mint „élő kapcsolat keletkezik a külföldi magyarság és Magyarország között”. Fel-szólítanak, hogy ajánljak két további személyt is, akiket a Magyar Köztársaság Közigazgatási és Igazságügyi Minisztériuma meg fog keresni. Először azt hittem, hogy egy lánclevélről van szó, de aztán rájöttem, hogy ez az a híres ösztömmagyar regiszter, amelyikben a földke-rekség magyarjainak adatait tárolják majd. A regiszter megerősíti magyarságidentitá-somat, hiteles híreket fogok kapni megbízható forrásokból, és eszköz arra, hogy mozgósítsa a magyarokat szerte a világban, ha a kormány politikai nyomás-gyakorlásra van szüksége.

Semjén a regiszterről már

korábban kijelentette, hogy „ez a szívem csücske”. Hasonlóan gondolkozott egy-koron Joseph Goebbels is, aki Hitler propagandaminisztériumát vezette. Ő 1933-ban kampányt indított azért, hogy a határon túli németek megerősödjének germán identitásukban, megismerkedjenek a Führer fajléletével, és nyomást gyakoroljanak azokra az országokra, amelyek nem voltak fogékonyak a rasszista gondolatokra. Amikor a német nácik személyes adatokat kezdtek gyűjteni a német származású amerikaiakról, és őket politikai nyomás-gyakorlásra ösztökölték, az amerikai honatyák megelé-gelték a dolgot. 1938-ban elfogadták a FARA- (Foreign Agents Registration Act)-törvényt, amely szerint azok, akik külföldi érdekeket képviselnek, vagy politikai nyomás-gyakorlásban kívánnak részt venni, nyugodtan megethetik – elvégre Amerika szabad ország –, de előtte külföldi ügynökként kell regisztrálnunk magukat. Nem lepne meg, ha azok az amerikai magyarok, akik esetleg csatlakoznak az össz-magyar nyomás-gyakorlási adatbázishoz, a FARA-törvény értelmében, automatikusan az Orbán-kormány ügynökeivé válnának.

Ami a személyes adatok gyűjtését illeti, az amerikai hatóságok gyakran figyelmeztetnek arra, hogy ne adjuk ki személyes adatainkat, azokkal ugyanis vissza is lehet élni. Ez is oka annak, hogy nincs szándékom csatlakozni a regiszterhez, és ugyanezt ajánlom minden

józanul gondolkodó határon túli honfitársamnak is.

Tűz lesz, babám

Megyesi Gusztáv

ÉLET ÉS IRODALOM

Ha minden igaz, akkor jövő pénteken, a rendvédelmi dolgozók újabb tüntetésén egy nagy szakasz német tűzoltó is ott vonul majd a menetben teljes harci díszben, sőt az is elképzelhető, hogy francia és belga kollégák is csatlakoznak hozzájuk. Mint tudvalevő, a magyar tűzoltók a napokban levélben fordultak külföldi társai-ikhoz arra kérve őket, hogy adjanak kölcsön védőfelszerelést, csizmát, sisakot, a katasztrófavédelmi főigazgató, Bakondi György ugyanis megtiltotta, hogy saját egyenöltőjükben demonstráljanak. A németek reagáltak elsőként, mi több, a felszerelés mellett huszon-hét tűzoltót is küldenek szolidaritásból; nem kétséges, hogy Sziijártó szóvivő még aznap este intervenciók kommunista tűzoltócsapatok magyarországi megszállásáról fog értekezni. Eredetileg egyébként úgy volt, hogy mivel a rendőröknek is megtiltották saját egyenruhájuk viselését a demonstráción, egyszerűen öltözeteket cserélnek a tűzoltókkal, így mindenki a másik, tehát nem a saját egyenruhájában tüntet, ám a katasztrófavédelem szokatlanul gyorsan, hetvenkét órán belül átlátta a helyzetet, s leállította az uniformisok cseréjét. Ezt a problémát hidalják most át a német tűzoltók a kölcsönfelszerelés mellett a személyes jelenlétükkel, hacsak közben a nemzeti együttműködés fő koordinátora, mellékesen az Európai Unió soros elnöke le nem zárja pár évtizedre a magyar határokat. (...)

Ha a kedves olvasó nem vette volna észre, eddig egyetlen szóval sem jeleztük, hogy voltaképpen mi is a baja a tűzoltóknak, miért nem maszekolással vagy urambocsá! pihenéssel töltik a péntek délutánjukat. Hát azért, mert megint holmi csip-csup ügyről van szó, s még csak nem is arról a hat és fél milliárd forintnyi elmaradt túlóradíjról, amit a bíróság állapított meg részükre jogerősen, ám amit az állam nem akar nekik kifizetni. Hanem csak arról, hogy a havi bérük 320 euró, meg hogy elveszik tőlük a kordedvezményes nyugdíjba vonulás lehetőségét. Arok Kornél tűzoltó-szakszervezeti vezető szerint, amikor a parlamentben szóba került a rendvédelmi bizottság ülésén a kordedvezmény megvonása, Kocsis Máté fideszes elnök azt felelte, „valamit majd adnak érte”. „Hogy aztán az öt forint, tíz forint vagy két krumplics, nem kaptunk választ”, mondja Arok Kornél, mellesleg eléggé igaztalanul, hiszen ez a „valamit majd adunk” nagyon is konkrétumnak szá-

mít ahhoz képest, amit például az egészségügyiseknek, a pedagógusoknak vagy a magyar gazdáknak ígér, illetve már nem ígér a kormány. (...)

Kérdés azonban, hogy Németországból a tűzoltókon kívül tudunk-e például kövér embereket importálni hétfői tüntetésekre. Ez úgy jön ide, hogy nyomban az ünnepek után tette közzé a Népszabadság a kormány gyógyszerpiaci csomagtervét, mely szerint „2013-tól a mostani 343 milliárd forintos gyógyszer-támogatási keretet 223 milliárdra csökkentenék”. Azokat a betegeket büntetnék, akik, például, nem váltják ki, illetve nem szedik rendszeresen a gyógyszereket, miképpen azokat is, akik nem képesek lefogyni, vagy a vérnyomásuk alatta marad a kívánatos 140/90 értéknek. A renitensek drágábban kapják majd a gyógyszert, míg akik rendszeresen szedik, esetleg olcsóbban, s Danó Anna információi szerint „első körben a magas vérnyomással, a kettes cukorbetegséggel, nem kétséges, hogy Sziijártó szóvivő még aznap este intervenciók kommunista tűzoltócsapatok magyarországi megszállásáról fog értekezni. Eredetileg egyébként úgy volt, hogy mivel a rendőröknek is megtiltották saját egyenruhájuk viselését a demonstráción, egyszerűen öltözeteket cserélnek a tűzoltókkal, így mindenki a másik, tehát nem a saját egyenruhájában tüntet, ám a katasztrófavédelem szokatlanul gyorsan, hetvenkét órán belül átlátta a helyzetet, s leállította az uniformisok cseréjét. Ezt a problémát hidalják most át a német tűzoltók a kölcsönfelszerelés mellett a személyes jelenlétükkel, hacsak közben a nemzeti együttműködés fő koordinátora, mellékesen az Európai Unió soros elnöke le nem zárja pár évtizedre a magyar határokat. (...)

Ha a kedves olvasó nem vette volna észre, eddig egyetlen szóval sem jeleztük, hogy voltaképpen mi is a baja a tűzoltóknak, miért nem maszekolással vagy urambocsá! pihenéssel töltik a péntek délutánjukat. Hát azért, mert megint holmi csip-csup ügyről van szó, s még csak nem is arról a hat és fél milliárd forintnyi elmaradt túlóradíjról, amit a bíróság állapított meg részükre jogerősen, ám amit az állam nem akar nekik kifizetni. Hanem csak arról, hogy a havi bérük 320 euró, meg hogy elveszik tőlük a kordedvezményes nyugdíjba vonulás lehetőségét. Arok Kornél tűzoltó-szakszervezeti vezető szerint, amikor a parlamentben szóba került a rendvédelmi bizottság ülésén a kordedvezmény megvonása, Kocsis Máté fideszes elnök azt felelte, „valamit majd adnak érte”. „Hogy aztán az öt forint, tíz forint vagy két krumplics, nem kaptunk választ”, mondja Arok Kornél, mellesleg eléggé igaztalanul, hiszen ez a „valamit majd adunk” nagyon is konkrétumnak szá-

Kiábrándultság és közöny

Az elnök megorrolt a népre

Liviu Antonesei
adevăru

Köztudott, hogy Basescu úr hirtelen haragú, tüstént és rögvest fellobban! Először Románia szerencsétlen kereskedelmi flottájára haragudott meg, és ripsz-ropsz minden nyom nélkül, szempillantás alatt eladta. Aztán Roman úrra orrolt meg, és vajmi kevéssel a hírhedt mondas után – „Petre, te vagy a legjobb!” – elcsaklizta tőle a pártot, amelyet emez nagy nehezen leválasztott Iliescu úr gyámsága alól. Hirtelen beleszeretett a bukarestiekbe, de őket is faképnél hagyta, hogy köztársasági elnök lehessen. Ide érkezvén, haragvása más szintekre tértek: megharagudott a mogulokra, az egész sajtóra, az ellenzékre, amely el akarta űzni őt magas tisztségéből. Ámde mivel az ellenzék nem volt elegendő gyűlölködése tárgyakként, megharagudott több volt politikai harcostársára is, Berceanu úrtól Blaga úrig, akit pedig megbízható bulldogjának tartott. De ez sem tűnt elegendőnek, úgyhogy elérkezett oda, ahova kell: megorrolt mindannyiunkra „a népre, az ostobákra”. Persze a nép jó volt, amikor megválasztotta és újraválasztotta elnöknek, és még jobb volt, amikor népszavazással megmentette a parlament által megszavazott felüggasztéstől. És egyenesen nagyszerű volt, amikor ő fel-frissülve fürdőzhetett a körében. Most, amikor elégedetlenkedik az elnöki-kormányzati bölcselmek miatt, amikor morog és ott hurrogja le az elnök urat és Boc urat, ahol éri őket, a nép immár nem jó, hanem egyenesen lusta, zúgolódó és középszerű. Egy jó barátom lelkesülten hívja fel figyelmemet Pleșu úr egyik írására, amelyben az szemére veti az elnöknek, hogy megorrolt a népre, és javaslatokat tesz neki a probléma megoldására. Én nem vagyok elragadtatva e cikktől. Kedves jó barátom, én nem hiszek a szólásmondásnak, miszerint „jobb későn, mint soha”. Radikálisabban és természetesen lemondva az árnyalatokról, sőt maradi módon: én úgy vélem, a hogy a „később” mindig „túl késő” jelent. Miután urnákhoz vittél boldogtalan embereket – méghozzá kétszer –, hogy megválasszák a kedvencedet, mi végre felocsúdni? Csak hogy bánkódást okozz a szerencsétleneknek? Ami pedig a megoldásokat illeti, kivéve a nép ráncba szedésére vonatkozót, igencsak szerényeknek tűnnek számomra az elnöki harag mértékéhez viszonyítva. Úgy gondolom, van sokkal jobb is, az amit Bertold Brecht ajánlott a kelet-német

vezetőknek az 1954. júniusi munkásfelkelés után, ahogyan azt egy híres Bukowi elégiában fogalmazta meg: „A június 18-i felkelés után / Az Írószövetség Titkárát / Látni lehetett a Stalin Alee-n, / Amint röplapokat osztogat. / Ezekben az állt: 'Hibája folytán a nép / Elvesztette a kormány bizalmát. / Meg kell kettőznie erőfeszítéseit, / Hogy visszanyerje azt'. / Nem lenne egyszerűbb a kormány számára / Menesztetni a népet / És másikat választani?' Minthogy az erőfeszítések megkettőződéséről egy, az átmenettől, válságtól, választásoktól, tapstól és hurrogástól már elcsigázott nép esetében szó sem lehet, marad a német költő és színházi ember által ajánlott remek megoldás: menesztésünk, a zsörtölődő és bizalmatlan nép menesztése. A pucér igazság az, hogy marhára élvezném, hogy maga az elnök menessen nép mivoltomból! Egyébként, úgy hiszem, ő is élvezné! (Fordította: K. B. A.)

Az elnök és a nép

Andrei Pleșu
DILEMAVECHE

Traian Basescu elnök a minap megdorgálta a népét. Hogy aszongya nem teljesít eléggé, nem is igen igyekszik, és inkább ragaszkodik a kocsmához, mint a határban a pár hektár szántóföldhöz. Bevallom, nem telik el nap, hogy – a magam szerény szintjén – gondolatban meg szidnám meg honfitársaimat. Amikor látom, hogyan „érvényesülnek”, kijátszva a törvényeket és átejtve felebarátjukat; hogyan tülekednek az értéktelen holmik és az ereklyék körül; hogyan beszélnek és közlekednek (akár gyalogosan, akár autóval); képesek tömegesen nézni a legkreténebb tévéműsorokat és csatornákat; hogyan szavaznak, és hagyják magukat átejtetni a leghitványabb locsi-fecsi, híresztelés vagy útszéli pletyka által – mindezek a kétségbeesésbe kergetnek. (...) Megvetek minden romantikát, aki nem átkozza egyre gyakrabban a sorsot, amiért gyönyörű, gazdag és sokszorososan megpróbált hazánkba rendelte. Ugyanezt érezték és mondták nálunk nagyobbak is: az Eminescuk, Caragialek, Cioranok. Basescu úrral más a baj. Ő ennek az országának az elnöke. Sőt: azzal nyert választási tőkét (és kéthárom választást), hogy úgy beszélt az országról, mint az anyjáról, a népéről pedig, mint egyetlen szövetségeseiről. Amikor a 322 parlamenti képviselő el akarta űzni, azzal replikázott: „Térjünk vissza a néphez!” Majd következett a győzedelmes referendum. Basescu úr gyakran használja a nemzeti szimbólumokat, és azt hiszem, meg-

győződéssel teszi. De engem személyesen – többször írtam erről – irritálnak szentimentális túlzásai, valahányszor szóba kerül a himnusz, a lobogó és az egyenruhák: szabványosított, kiszámítható, hatásvadász, populizmus-gyanús érzélgősségről árulkodnak. Érdekes módon olybá tűnik, mintha az államfő számára önmagában a lobogó és a himnusz egyfajta valóság, aminek semmi köze azokhoz, akiket képvisel: mintha utóbbiak valamiféle elvont, mioritikus, steril díszek volnának. A lobogóhoz és a himnuszhoz képest a nép egyre jelentéktelenebb. Más szóval: a nép nem érdemli meg a jelképeit. Úgy is

Traian Basescu – játékosból egyszerű kibic

mondhatnánk, jól állunk a díszlépéssel, ám rosszul a termeléssel. Mint egykoron. Másfelől nyilvánvaló, hogy ez ugyanaz a nép, mint a megmórt referendum idején. 2007-ben sem volt szorgalmasabb, nem szerette jobban a földet, nem utálta jobban a poharazgatást, mint 2011-ben. Nem ment végbe semmiféle genetikai forradalom. Következésképp az elnök okosnak, eredményesnek és szeretnivalónak látja a népét, amikor megszavazza őt, illetve lustának és részegesnek, amikor kifütyüli. Lélektanilag meg tudom érteni az államfő kiábrándultságát. Az élmény klasszikus. Ha majd befejezi a mandátumát, talán lesz ideje Traian Basescunak a elolvadni egy Shakespeare-darabot (Julius Caesar), amelyben ugyanaz a nép rendre megtapsol egymásnak ellentmondó álláspontokat. Azonban politikusként ösztönösen meg kellett volna éreznie, amit Brutus és Marcus Antonius rómaiakhoz intézett beszédét elolvassa megtudhatott volna, nevezetesen hogy a tömeg változókéony, nehezen kielégíthető és könnyen manipulálható. Ma dicshimnuszokat zeng, holnap szitkozkat szór. Vakon rábíznai magát a tömegre – dölyfös naivság. Traian Basescu megharagudott a népre. Csakhogy Traian Basescu nem akar ki. Mi jöttmentek duzzoghatunk, ameddig csak akarunk. Nem választottak meg, nem feleltünk a nemzetért. Ő viszont ennek a népnek a választottja. Államelnökként pedig két hibát követett el: megsértette választótáborát –

miután nem is olyan régen ő maga fedtte meg azokat, akik rosszat szóltak Romániáról –, aztán pedig lehetőséget adott ellenfeleinek, hogy nagy hazafiakként tűnjenek fel. Máris hallom az ellenzéki politikusok és egyes hitbuzgó újságírók szónoklatait nagyszerű népünkről, hányatott sorsú nemzetünk ősi erényeiről, a „gonosz” ökle alatt sínylő nációnk kínjairól. Mindez egy meggondolatlan és káros politikai kirohanás (ki tudja, hányadik?) eredménye. Mit lehet tenni? Azt hiszem, hogy a népével elégedetlen elnök a következő variánsok között választhat: 1) Előveszi a korbácsot (ami diktatúrához vezetne). Nem

revelt a néhány hete lezajlott választásokon. Négy év alatt az eddig jelentéktelen párt 4 százalékról 19 százalékra ugrott az elnyert szavazatok arányát tekintve. A párt elnöke, a vitatott Timo Soini ért ahhoz, hogy minden rosszért az Európai Uniót hibáztassa, noha európai parlamenti képviselővé választották. Hozzánk sokkal közelebb, a Jobbik szélsőségesei jelentős erővé váltak a legutóbbi magyarországi választások után. A szomszédos országban félkatonai alakulatok jelentek meg, amelyek a lakosságot megfélemlítő bakancsos felvonulásokat szerveznek, és azt állítják, hogy ezzel meghonosítják a közrendet. Akárcsak a 30-as években. Franciaországban Marine Le Pen apját, Jean-Marie Le Pent, követi a Nemzeti Front élén, és erős fejfájást okoz Nicolas Sarkozynek a jövő évi választások perspektívájában. E mozgalmak globalizációellenes, Európa-ellenes, nacionalista, idegengyűlölő vezetői hatnak a közönségre, mindenki számára érthetően beszélnek, és azt a benyomást keltik, hogy egyszerű megoldásaik vannak a legbonyolultabb problémákra is. Ráadásul ritka tehetséggel rendelkeznek arra, hogy bemagyarázzák az embereknek: mindenki bajáért mindig létezik egy felelős ellenség. Az idegenek, a cigányok, az Európai Unió, vagy akár az euró is, kiváló bűnbakok. (...) A válság és az egyre durvább globális konkurencia nagy kihívásainak hátterében a populizmus, a nacionalizmus és a szélsőjobb összevegyült és csábító választási képletet talált a választók jelentős része számára, akik úgy érzik, a hagyományos pártok politikusai elárulták őket. És ezeknek az embereknek többnyire elég okuk van úgy vélni, szándékosan feláldozták őket, hogy így álcázzák felelőtlen kormányzók inkompetenciáját és korrupcióját. Egyre világosabbá válik, hogy a hagyományos baloldal, még ha ellenfelek maradnak is, kénytelenek lesznek együtt felvenni a harcot a demokratikus társadalom alapvető értékeinek megmentéséért. A PD-L és az USL tüzetesebben elgondolkozhatna ezen, különben nem kizárt, hogy eltűnnek, mint Elodia Dan Diaconescu tévéjének sötét bugyraiban. (Fordította: K. B. A.)

Dan Diaconescu, a populizmus és a szélsőjobb

Ion M. Ioniță
adevăru

Bejegyzett párt nélkül, Dan Diaconescu már a harmadik helyen áll a népszerűségi toplistán – ez derül ki az IMAS legutóbbi felméréséből. Az OTV vezetője 16 százalékos pozitív megítélésnek örvend, csupán Victor Ponta, 23,2 százalékkal, és az első helyezett Crin Antonescu, 25,6 százalékkal, előzi meg. Jóval lemaradva követik Emil Boc és Traian Basescu. Az elnököt Corneliu Vadim Tudor is megelőzi. (...) A gazdasági és szociális hanyatlás mélypontján Románia sajnos abba az irányzatba tagolódik be, amely egyre elterjedtebb Európában. Finnországban az Igaz Finnek Pártja látványosan sze-

revelt a néhány hete lezajlott választásokon. Négy év alatt az eddig jelentéktelen párt 4 százalékról 19 százalékra ugrott az elnyert szavazatok arányát tekintve. A párt elnöke, a vitatott Timo Soini ért ahhoz, hogy minden rosszért az Európai Uniót hibáztassa, noha európai parlamenti képviselővé választották. Hozzánk sokkal közelebb, a Jobbik szélsőségesei jelentős erővé váltak a legutóbbi magyarországi választások után. A szomszédos országban félkatonai alakulatok jelentek meg, amelyek a lakosságot megfélemlítő bakancsos felvonulásokat szerveznek, és azt állítják, hogy ezzel meghonosítják a közrendet. Akárcsak a 30-as években. Franciaországban Marine Le Pen apját, Jean-Marie Le Pent, követi a Nemzeti Front élén, és erős fejfájást okoz Nicolas Sarkozynek a jövő évi választások perspektívájában. E mozgalmak globalizációellenes, Európa-ellenes, nacionalista, idegengyűlölő vezetői hatnak a közönségre, mindenki számára érthetően beszélnek, és azt a benyomást keltik, hogy egyszerű megoldásaik vannak a legbonyolultabb problémákra is. Ráadásul ritka tehetséggel rendelkeznek arra, hogy bemagyarázzák az embereknek: mindenki bajáért mindig létezik egy felelős ellenség. Az idegenek, a cigányok, az Európai Unió, vagy akár az euró is, kiváló bűnbakok. (...) A válság és az egyre durvább globális konkurencia nagy kihívásainak hátterében a populizmus, a nacionalizmus és a szélsőjobb összevegyült és csábító választási képletet talált a választók jelentős része számára, akik úgy érzik, a hagyományos pártok politikusai elárulták őket. És ezeknek az embereknek többnyire elég okuk van úgy vélni, szándékosan feláldozták őket, hogy így álcázzák felelőtlen kormányzók inkompetenciáját és korrupcióját. Egyre világosabbá válik, hogy a hagyományos baloldal, még ha ellenfelek maradnak is, kénytelenek lesznek együtt felvenni a harcot a demokratikus társadalom alapvető értékeinek megmentéséért. A PD-L és az USL tüzetesebben elgondolkozhatna ezen, különben nem kizárt, hogy eltűnnek, mint Elodia Dan Diaconescu tévéjének sötét bugyraiban. (Fordította: K. B. A.)

Hazugságból is megárt a sok

Carlos Lozada
The Washington Post

A politikai hazugság olykor elkerülhetetlen, de ha elharapózik, akkor a választók csalódottságukban tekintélyelvű vezetők mögé állhat-

nak. Kivált törekeny demokráciákban.

„Paradox módon a demokrácia arra ösztönzi a politikai vezetőket, hogy félrevezessék választóikat” – idézi John J. Mearsheimert, az ismert chicagói politológust a *Washington Post* hasábjain Carlos Lozada. Legújabb könyvében a szentségtörő, provokatív állításoktól soha meg nem riadó Mearsheimer eleve adotttnak veszi, hogy a vezető politikusok nem mondanak mindig igazat, és művének címében azt a kérdést teszi fel, hogy Miért hazudnak a vezetők? Lozada egyenesen azt írja, hogy Mearsheimer szerint a demokráta vezetők hajlamosabbak hazudni, mint a diktátorok. Mintha a tekintélyes politológus arról nem venne tudomást, hogy a diktátorok már rendszerük létét is mítosszal szokták igazolni, és ők is igényt tartanak a lakosság támogatására, ám gyakorta még a népszerűséget is hazudniuk kell.

Mearsheimer ötféle hazugságon kapja rajta a politikusokat. Az „államközi hazugságok” arra szolgálnak, hogy a külföldi ellenfelek ne lássanak tisztán. Ezek ritkán eredményesek, mert az államok nem naivak, és nem veszik készpénznek egymás szavait. Továbbá a hazugságok idővel kiderülnek, s ha valakit sokszor rajtakapnak, a végén egyáltalán nem fognak neki hinni: „Akkor meg minek hazudni?” A „félelemkeltő hazugság” arra való, hogy a valós veszély eltűnésével rá lehessen venni a közvéleményt valamilyen kockázatos politika támogatására. Ennek klasszikus példája volt az iraki tömegpusztító fegyverekről szóló propaganda a 2003-as háború előtt. A „stratégiai hazugság” célja a sikertelen politika fehérre mosdatása, illetve egy-egy vitatható stratégiai szándék elrejtése. Háborús baklövéseket például érdemes eltitkolni, nehogy megintogyan a katonáknak a parancsnokokba vetett bizalma. Vagy itt van Kennedy elnök esete, aki azt titkolta el, hogy 1962-ben, a kubai szovjet rakéták leszerelése fejében ő is eltávolította az amerikai rakétákat Törökországból. Negyedsorban említ Mearsheimer a „nemzeti mítoszgyártást”. A nemzeti szolidaritást erősítendő, gyakran a lehető legpozitívabb fényben szokták feltüntetni az ország múltját. (...) De ha az egymással szemben álló politikusok rendszeresen hazudnak, akkor a választópolgár nem lesz abban a helyzetben, hogy a valóság ismeretében adja le szavazatát. „A törekeny demokráciákban pedig a mindent átható hazugság elidegenítheti a lakosságot a mai politikai osztálytól, olyannyira, hogy az emberek hajlamosak lesznek tekintélyelvű vezetők mögé állni.”

Napszámos-munka szabályozása

Czédly József

Mint ípsmeretes, a Romániában folyó gazdasági tevékenység egyik negatív jelensége a munkára képes lakosság nagyon alacsony szintű foglalkoztatása. Ezen a téren is Európa országai között nagy a különbség. Erre vonatkozólag néhány adat:

Foglalkoztatottak arányának százaléka a 15-64 éves személyek között 2010-ben			
	Összesen	Férfiak	Nők
EU 27 tagországának átlaga	64,2	70,1	58,2
Magyarország	50,4	60,4	50,6
Románia	58,8	65,	52,0
Svájc	78,6	84,6	72,5

A kedvezőtlen demográfiai fejlődés, a lakosság általános elöregedése arra készíti az egyes államokat és az EU szakvezetését is, hogy megoldásokat találjon az adott demográfiai helyzetben a fenntartható fejlődés biztosítására. Az EU 2020-ig kijelölt stratégiai céljai közül az egyik legfontosabb, hogy 2020-ban a 15-64 év közötti személyek foglalkoztatási aránya az EU 27 tagországában elérje a 75%-ot, figyelembe véve azt is, hogy a 15-24 éves korosztályok foglalkoztatása nem fogja meghaladni a 15-26%-ot tekintettel arra, hogy számolni kell az iskolázatlansági szint egyre növekvő tendenciájával.

A kitűzött foglalkoztatási cél elérése érdekében több, sok esetben népszerűtlen intézkedésre kerül sor, ilyenek: a nyugdíjba menetel korhatárának a felemelése, a női munkaerő ösztönzése arra, minél nagyobb arányban vállaljon munkát (ez egy nagyon kényes kérdés mivel el-

lentében van az egy családban nevelt gyermekek számának növelésével), a „feke-tepiacon” foglalkoztatott munkaerő arányának minél nagyobb méretű visszaszorítása, ennek a jelenségnek nemcsak szigorú büntetése, hanem olyan szabályozások életbeléptetése, amelyek arra készítik a munkaadókat és

munkavállalókat egyaránt, hogy érdekük legyen a munkaerőpiac kifehérítése. Ez utóbbi célt kívánja szolgálni a *Hivatalos Közlöny* április 20-i, 276. számában közzétett 52/2011 sz. *Törvény, a napszámosok alkalmazásáról* (Legea privind exercitarea unor activități cu caracter ocazional, desfășurate de zilieri) és ennek kiegészítéseként, a *Hivatalos Közlöny* május 2-i, 300. számában megjelent törvényalkalmazási módszertani szabályok. A törvény napszámosnak (zilieri) tekinti azokat a munkára képes munkavállalókat, akik szakképzetlen munkát végeznek alkalmanként (esetlegesen) egy megrendelő (beneficiar) számára. Alkalmi munkát természetes személyek végezhetnek, függetlenül attól, hogy román vagy külföldi állampolgárok. Az alkalmanként elvégzett napszámos-munkát a Munkatörvénykönyv rendelkezéseitől eltérően szabá-

lyozza a törvény. Egyik legfontosabb eltérés, hogy a munkavállaló napszámos és a munkát adó megrendelő közötti viszonyt nem rögzíti munkaszerződés. A május 2-án hatályba lépett jogszabályok fontosabb előírásai a következők:

1. Az említett törvény által szabályozott alkalmi munka időtartama legkevesebb egy nap, ami legalább 8 órai munkaidőt kell hogy tartalmazzon.

2. Egy napszámos napi munkaideje nem lehet hosszabb, mint 12 óra, munkaképes kiskorúak esetében 6 óra. Abban az esetben is, ha az elvégzett munka rövidebb ideig tart, legkevesebb a 8 munkaórának megfelelő bért kell kifizetni.

3. Egyetlen esetben sem le-

het 16 évnél fiatalabb munkaerőt alkalmazni.

4. Egy naptári év alatt egy napszámos ugyanannak a megrendelőnek nem dolgozhat többet, mint 90 nap.

5. Egy megrendelő nem alkalmazhat napszámosokat egy harmadik fél számára elvégzendő munkára.

6. A megrendelő jogosult a következőkre:

a) meghatározza a napszámos által elvégzendő munkákat, ennek helyét és időtartamát;

b) ellenőrizze a kitűzött feladatok megfelelő elvégzését.

7. A megrendelő kötelezettségei:

a) hozza létre a napszámosok nyilvántartásának regiszterét (Registrul de evidență a zilierilor). Ezt a tör-

vény 1. sz. mellékletében közzétett formában a székelyhelyén kell megőriznie;

b) a munkák megkezdése előtt, a 2. mellékletben előírt utasítások szerint írja be a regiszterbe a kért adatokat;

c) a megfelelő felhatalmazással bíró ellenőrző szervezetnek a regisztert bemutassa;

d) biztosítsa naponta, a munka megkezdése előtt, a napszámosok eligazítását és felvilágosítását mindarról, ami az elvégzendő munkára vonatkozik, az esetleges kockázatokról és veszélyekről, amelyekre ki lesz téve a munkálatok elvégzése folyamán, azokról a jogokról, amelyeket a törvény számára biztosít;

e) a munkanap letelte után, naponként kifizesse a

napszámosnak a közös megállapodás alapján kiszabott bért;

f) saját költségére biztosítsa az elvégzendő munkához szükséges munka- és védőruhát/ felszerelést.

8. A napszámos által végzett munkáért járó bér után a munkaadónak a kötelezettsége az adót befizetni. Az adó nagysága 16%, amit a munkabér bruttó értéke alapján számítanak ki.

9. A munkaadó köteles a munkafelvétel időpontja szerinti sorrendben bevezetni valamennyi napszámost a napszámosok nyilvántartásának a regiszterébe. A regisztert napra készen kell tartani és havonta kivonatot készíteni a beírt adatokról, amit a következő hónap 5-ig be kell nyújtani a területi munkafelügyelőségre.

10. A törvény alapján végzett munka után nem kell szociális hozzájárulást fizetni. Ily módon a napszámos nem lesz biztosítottja a nyugdíj, egészségügyi és munkanélküli-alapnak.

11. Az elvégzett munkáért a napszámosnak közös megállapított munkabérré van joga. Ennek bruttó értéke nem lehet kisebb, mint 2 lej óránként, és nem lehet nagyobb óránként, mint 10 lej.

12. A következő ágazatokban lehet napszámost alkalmazni: mezőgazdaság, vadászat és halászat, erdőgazdaság (kivéve a fakitermelést), halászat és vízgazdaság, gyümölcs- és szőlőtermesztés, méhészet, állattenyésztés, előadások, film és audiovizuális termékek, reklám és kulturális tevékenység, anyagmozgatás, fenntartó és takarító tevékenység.

Az elévülhetetlen apaságmegállapítási kereset

Deák Levente

A 2011. március 31-i *Hivatalos Közlönyben* érdekes tartalmú alkotmánybíróági döntést tettek közzé, amit ugyanez év február 10-én hoztak meg. A 201. számú döntés egy konkrét polgári peres ügyben megfogalmazott alkotmányellenes kifogást utasított el, amellyel így a hatályos családjogi törvénykönyv 60. szakaszának első és negyedik bekezdésében foglaltakat ismételtelen alkotmányosnak nyilvánították. Ismételtelen, mondom, mert az indoklásban utalás történik az Alkotmánybíróság 2010. évi hasonló tartalmú 880. döntésére (a 2010. évi 541. *Hivatalos Közlönyben*), valamint még régebben ismertek.

A jogesetek annyi hasonlóságot mutatnak, hogy az apaságmegállapítási kereset benyújtó anyák kifogásolták a kereset benyújtására

előírt egyéves elévülési határidőt, amit alapesetben a házasságon kívüli kapcsolatból született gyermek világra jöttétől kell számítani (családjogi törvénykönyv, 60. szakasz, első bekezdés). Ez az elévülés – állították az alkotmányellenességi kifogás megfogalmazói – az ilyen kapcsolatból született gyermeket hátrányosabb helyzetbe hozza azoknál, akik családon belül születtek, korlátozza az igazságszolgáltatáshoz való jogukat, mert az egy év igen rövid idő egy ilyen kereset megfogalmazására, és ezzel a gyermeket megfosztják az apától követelhető anyagi támogatástól. A döntések indoklásában szó esik azokról a nemzetközi egyezményekről is, amelyek a gyermekek jogaira, az állampolgári és politikai jogokra, az emberi jogokra vonatkoznak, és amelyekből az esélyegyenlőség biztosításának jogi eszközzel történő megteremtése közvetlenül vagy áttétele-

sen levezethető, kikövetkeztető.

A 201. számú döntés, amely sorrendben a legutolsó, nem találta megalapozottnak a kifogás megfogalmazóinak érveit. Éppen ellenkezőleg, kiemelte azt, hogy a családjogi törvénykönyv 60. szakaszát újrafogalmazó 2007. évi 288. törvény (a 2007. évi 749. *Hivatalos Közlönyben*) csak az anya benyújtotta apaságmegállapítási keresetet nyilvánítja elévülhetetlennek a régi és a megtartott egyéves határidő letelte után, a gyermeket azonban ennek életében már nem, mert az ő keresete a 60. szakasz negyedik bekezdése szerint már elévülhetetlen. Ezzel kapcsolatban igen fontos a különbségtétel, mármint az, hogy maga a kereset minden esetben a gyerek személyhez kötött joga. Amíg ő kiskorú, helyette és érdekében az anya nyújthatja be, akkor is, ha ő is (az anya) még kiskorú. A kereset tehát az anya nem a saját

nevében adhatja be, fogalmazhatja meg, mert neki saját jogú perben állási képessége nincs. (Acțiunea întru dădusă de mamă în nume propriu fiind lipsită de legitimitate procesuală.) Tehát az egyéves elévülési határidő az anya által, de a gyermek nevében indított keresetekre vonatkozik, de a korlátozott cselekvőképességű gyermek (14 év felett) és a cselekvőképességgel rendelkező (18 év után) élete során bármikor megindíthatja a pert vér szerinti apja ellen. (Acțiunea apartinând copilului nu se prescrie în timpul vieții acestuia – mondja ki a törvénykönyv 60. szakaszának említett negyedik bekezdése.)

Az Alkotmánybíróság az anya indította kereset rövid határidejének fenntartása mellett olyan érveket soroztatott fel, mint az apai leszármazás gyors, halasztást nem tűrő megállapítása, az apától követelhető tartásdíj mielőbbi megítélése, a leszármazás megállapítható-

ságából születő esetleges zavarok, az ebből az „elvarratlan” helyzetből eredő súlyos nézeteltérések megelőzése, kiiktatása, a leszármazás bizonyítékainak a mielőbbi bemutatása, érvényesítése, amiket az idő eltelte kikezdehet, megsemmisíthet.

Maga az apaságmegállapítási kereset – állítja következetesen az Alkotmánybíróság az egymást követő, a kifogásokat elutasító döntéseiben – nem sérti, hanem ellenkezőleg, jogi eszközzel védi a házasságon kívüli kapcsolatból született gyermek érdekeit. Ezzel a gyermek személyéhez kötött jogi eszközzel az életéhez, a személyiségéhez, esélyegyenlősége biztosításához kapcsolódó alkotmányos jogait védik, olyan jogokat, amelyek a Románia által ratifikált nemzetközi egyezményekben is benne vannak. Ami pedig a kereset elévülési idejére vonatkozó kritikákat illeti (láttuk, az elévülést akkor kell kimondani, ha a ke-

resetet az anya a gyermek születésétől számított egy év után nyújtja be), az indoklás szerint ezzel nem sérül az érdekelteknek az a joga, hogy az igazságszolgáltatást szabadon, megkötések nélkül igénybe vegyék, ellenkezőleg, ez a polgári jogviszonyok stabilitását biztosítja; mindezt úgy is, hogy a törvénykönyv pár évvel ezelőtti módosítása nyomán a gyermek apaságmegállapítási keresete elévülhetetlenné vált, egyetlen feltétellel, ha ezt még életében benyújtotta. A még életében megindított keresetet, amelyet közbejött elhunyt miatt megoldani nem lehetett, örökösai folytathatják, a családjogi törvénykönyv 59. szakaszának második bekezdésében foglaltak szerint. Végül azt is fontos tudni, hogy a kereset, amely – mint már láttuk, személyhez kötött – a gyermek feltételezett apja örökösai ellen is megindíthatja. (az 59. szakasz 3. bekezdése alapján.)

Két kontinens, egy autó

Sanghajban és New Yorkban is tartogatott újdonságot a nemzetközi autókiállítás

Ismét akadnak újdonságok az autópiacon, a sanghaji és az New York-i kiállításon is leplezték le új modelleket. Ezen a két autószalomon debütált például a Chevrolet Malibu következő generációja, amely Európában az Epicát váltja le. Formailag ugyan nem hoz túl sok újdonságot, de az alapoktól újratervezték, s ez a középkategóriás modell immár nemcsak Amerikában lesz kapható, hanem világszerte legalább mintegy száz országban forgalmazzák majd.

A Jaguar XK kabriója és kupéja is kapott egy ráncfelvarrást, ám ezek a módosítások kizárólag esztétikaiak, a motorkínálat nem változott. Vékonyabbak lettek a fényszórók, a hűtőrács viszont nagyobb lett, és a lökhárítókat is lecserélték.

Sportos Rio

Shanghajban K2-ként, New York-ban viszont az eredeti nevéen, azaz Rióként mutatta be a Kia a Rio új szedánváltozatát. A hatchback ráncfelvarrott változatát már a Genfi Autószalomon leplezték, a négyajtós modell azonban csak ezen a

két áprilisi autókiállításon debütált. A Rio szedán külseje inkább a KIA Optimára hasonlít, de ez sokkal sportosabb, dinamikusabb formatervezésnek örvend. Elődjénél hosszabb (4,37 méter), szélesebb (1,27 m) és alacsonyabb (1,45 m) is, miközben az autó tömege csökkent. A csomagtartója ötszáz literes, a hátsó ülés pedig dönthető. Javították a torziós merevségen, a menetkomforton és a vezethetőségen is. Egyelőre Kínában dobták és az Egyesült Államokban dobták piacra, de várhatóan Európába is hamarosan megérkezik. Kínában 1,4 literes, 107 lóerős és 1,6 literes, 123 lóerős motorválasztékkal forgalmazzák, míg a tengerentúrra 135 lóerős közvetlen befecskendezéses benzinmotorral szállították. Az európai változat majd csak a Frankfurti autószalomon mutatkozik be, de a szakértők szerint komoly konkurenciát jelenthet majd a Dacia Loganak.

Elegáns Impreza

A New York-i Autószalomon mutatkozott be a legújabb generációs Subaru

Elegáns lett, de dinamikus maradt a Subaru Impreza

Impreza is, amelynek forgalmazását ösztől tervezik. Négy év után már sokan várták a modell ráncfelvarrását, amely nem is okozott csalódást. Noha a Los Angeles-i autókiállításon bemutatott koncepcióhoz képest a szériamodell visszafogottabb, mind a szedán, mind pedig az ötajtós változat modern, sportos, ugyanakkor elegáns lett. A szögletes vonalak dominál-

nak, de az agreszív orrész így is dinamikus hatást kelt. A raliban oly sok sikert elért modell utcai változata most már sokkal inkább „üzletemberesebb”, az ötajtós változat pedig szinte már kombi hajaz. Néma elfogultsággal, a szedánváltozatot emelnék most ki, amelynek formatervezése remekül ötvözi a kifinomult eleganciát az izomautók vadságával.

Méreteiben nem sokat változott, de növeltek a tengelytávot, s ezzel tágasabb lett a hátsó utastér. A belső design is fejlődött, még precízebb az anyagválasztás és az összeszerelés. Az amerikai piacra egy 2 literes, 148 lóerős benzines bokszermotort szereltek bele, amely a gyártó szerint városi körülmények között csupán 8,1 litert fogyaszt százon, míg autópályán 6,5 litert eszik.

Megnőtt a Bogár

Sanghajban és New Yorkban egyszerre mutatta be a Volkswagen a Beetle 2011-et, s noha a klasszikus vonalvezetés nem sokat változott, méreteiben igencsak megnőtt a kis Bogár. 15 centiméterrel hosszabb lett és 8,1 cm-el szélesebb, a korábnál pedig jóval hosszabb a motorháztető. A VW rengeteg extrát kínál az új Beetlehez, lehet például 19 colos felnit tenni rá, vagy éppen Fender hifit beszereltetni. Európában 105 lóerős, 1,2 literes TSI az legkisebb motor, míg a legerősebb egy kétszáz lovas kétliteres benzines, de két dízelmotor is szerepel a palettán (105 lóerős 1,6 TDI és 140 lóerős 2.0 TDI).

Méretesebb lett a Kia Rio négyajtós változata

Programajánló

A Csiki Játékszín hétfői előadásai

Május 6. 19.00 *Vaknyugat* – Hunyadi László Kamaraterem. Május 7. szombat 19.00 *A sárkány* – Borsos Miklós bérlet, Gyergyócsomafalva. Május 8. Vasárnap 19.00 *A sárkány* – Bartók Béla-bérlet, Szentegyháza.

Médiasátor a Szent György Napokon

Május 6–8. között a Mé-

diaszolgáltatás-Támogató és Vagyonkezelő Alap (MTVA) külön sátorral jelenik meg a Szent György Napokon. Május 6-án, 15-17 óra között a sajtó képviselőit várják, hogy szorosabbá válhasson az együttműködés az erdélyi sajtóorgánumok és az MTVA között.

Bánsági Magyar Napok

Május 6.: 9-22 óra – Temesvár – Bartók Béla Elméleti Liceum. *A magyar nyelv*

napjai Temesváron – országos rendezvény az Anyanyelv-ápolók Erdélyi Szövetsége és a Bartók Béla Elméleti Liceum szervezésében. 18 óra – Temesvár – evangélikus templom, a paksi Pedagógus Kórus hangversenye.

Május 7., szombat: 10-16 óra – Temesvár – Bartók Béla Elméleti Liceum, *A magyar nyelv napjai Temesváron*. 16 óra – Temesvár – Diák-ház. *A magyar nyelv napjai Temesváron* – a Körösi Csoma Sándor Anyanyelvi Vetélkedő díjkiosztó ünnepsége. 14-17 óra – Temesvár – Bartók Béla Elméleti Liceum: citeraoktatás Széles András

budapesti citeraművész vezetésével. 18 óra Diák-ház, Bartók Béla Elméleti Liceum citerazenekara, valamint a Kisiratosról, Magyarországról és a székelyföldi Hargita megyéből érkezett citerazenekarok műsora.

XVI. Szamosújvári Néptáncfesztivál

Május 6.: 17.00–18.00 Prűcsök játszótér – Téka, 18.00–20.00 népzene koncert – Főtéri színpad, 21.00 tánc-ház – Gödörben. Május 7, szombat: 10.00–13.00 szabadtéri bemutató a Főtéren, 10.00–13.00 és 17-19

kézműves foglalkozások a Főtéren, 10.00–19.00 kézműves vásár a Főtéren, 16.30–17.00 felvonulás, 17.00 gálaműsor a Főtéren, 21.00 tánc-ház a Gödörben.

Kiállítás Kézdivásárhelyen

A Vigadó földszinti kiállítótermében május 8-án vasárnap 14 órakor *Családunk a természetben* címmel gyermekrajz-kiállítás nyílik a Pro Pectus Egyesület és a Zöld Nap Egyesület által meghirdetett rajzpályázatra beérkezett munkákból. A megnyitón kiosztják a díjakat is.

Tuninglázban ég Bukarest

Elkezdődött a visszazámlálás, jövő hét végén átalakított autócsodákkal lesz tele a bukaresti Romexpo. A Romániai Tuning Show-ra mintegy kétszáz hazai módosított autót várnak a szervezők, de néhány spéci magyarországi, német, osztrák és bolgár tuningolt járművet is kiállítanak majd. A különleges festés és fényezés, a belső és külső átalakítások vagy éppen a technikai egyediség kerül előtérbe, de a retroautók is külön teret kapnak. A szervezők részéről Andrei Suciú lapunknak elárulta, hogy Romániába hoznak például négy Nissan GTR 35-öst, amelyet Görögországban alakítottak át, a magyarországi *Carstyling.hu* nyolc meglepetésmoddellel érkeznek, a németek hoznak egy tuningolt BMW X6 M-et, de számos más különlegességgel is készülnek. „A romániai tuningklubok közül az Insomnia Racing egy nagyon látványos standdal lesz jelen, de részleteket nem árulhatok el, meglepetésnek számítanak” – magyarázta Suciú. A motorokról kérdezve elmondta: nagyon igényesek ezen a téren, így csak néhány igazi különlegességnek engednek helyet, úgymint azoknak a custom-choppereknek, amelyeket brassóiak terveztek, és most először mutatnak majd be. A tuningversenyen részt vevő autókat a meghívott vendégekből álló nemzetközi zsűri bírálja majd el, s különböző kategóriákban jutalmazza. Angyal Zoltán nélkül pedig nem rendezhetnek tuningshow-t: a magyarországi motoros kaszkadőr Bukarestben is tart majd bemutatót. A 2007-es bike stuntvilágbajnok ismét megvillogtatja tehetségét, s nagy teljesítményű motorjával, akrobatikus mutatványokkal szórakoztatja a közönséget. A parkolóban hivatásos raliversenyzők tartanak majd bemutatót, driftverseny lesz, és még az autómódellezők számára is szerveznek bajnokságot. A dobhártyák sem lesznek biztonságban a tuningshown, hiszen az autóhifik szerelmesei az országos ESPL-bajnokság első fordulójában versenyeznek majd.

Zongoraest Székelyudvarhelyen

A Székelyföldi Filharmónia szervezésében május 7-én, szombaton 18 órától a városháza Szent István-terében ad zongoraestet Adriana Paler-Niculescu (Bécs, Ausztria).

Színház Csíkszeredában

Kortárs író szerző, Martin McDonagh *Vaknyugat* című darabját mutatja be ma 19 órától a Csiki Játékszín társulata. A produkciót 16 éven felüli nézőknek ajánlják.

Te érzed a sikert?

A siker receptjét már rengetegen próbálták meghatározni, az önsegítő biznisz tekintélyes hányada erről szól. Egyre inkább arra jutnak a témára szakosodott szakemberek, hogy a siker kulcsa az érzelmi intelligencia, vagyis az EQ.

Egyesek odáig merészkednek, hogy az EQ sokkal biztosabban jelzi előre a boldogulást az élet minden területén, mint az intelligencia. A tiszta ész ugyanis egyáltalán nem garancia semmire. Olyannyira elterjedt ez a nézet, hogy az állásinterjúkba egyre gyakrabban építenek bele olyan feladatokat, melyekkel a jelöltek érzelmi intelligenciáját tudják mérni.

Az érzelmi intelligencia gondolata már 1920-ban felmerült az intelligenciakutatások során, ugyanis az IQ bár több részterületből tevődik össze, nem fed le az emberi képességek teljes palettáját, különösen pedig a különféle társas helyzetekben tanúsított viselkedés mérésére és előrejelzésére nem alkalmas. Feltételezték tehát, hogy létezik egy más minőségű intelligencia is, amit ek-

kor még társas intelligencia névvel illettek. Ekkor azonban még csak szórványos kutatásokat végeztek ezzel kapcsolatban, és a tudósok nagyrészt sötétben tapogatóztak. Az 1980-as években aztán ismét előtérbe került a kérdés, és megindultak a komolyabb kutatások. Az érzelmi intelligenciahányados, vagyis EQ először 1987-ben jelent egy cikkben. A köztudatba végül Daniel Goleman *Érzelmi intelligencia* című könyve emelte be, ami világszerte hatalmas siker lett.

Goleman öt területet sorol az EQ kategóriájába: képesség felismerni és megnevezni saját érzelmi állapotunkat; megérteni a kapcsolatot az érzelmeink, gondolataink és tetteink között. Az érzelmeink kezelésének a képessége – képesnek len-

ni ellenőrzést gyakorolni felettük, illetve a nem kívánatos érzelmi állapotokat kívánatosabb érzelmi állapotok irányába tolni el. Képesség arra, hogy tudatosan olyan érzelmi állapotba kerüljünk, amely produktív tétőhöz és sikerességhez vezet. (Az önmotiválás képessége.) Képesség mások érzelmeinek azonosítására, érzékenynek lenni azokra, illetve befolyásolni őket. Képesség kielégítő kapcsolata-

tok létrehozására és fenntartására.

Mindezek ismeretében már egyáltalán nem tűnik olyan elvetemült elképzelésnek, hogy a magas EQ az élet minden területén előnyt jelent, hiszen egyáltalán nem mindegy, hogy milyen szinten vagyunk képesek kifejezni az érzelmeinket, mennyire vagyunk képesek ráhangolódni a másik emberre, hogyan tudunk együttműködni másokkal,

mennyire vagyunk meggyőzőek és miként küzdünk meg a kudarcokkal. Szerény becslések szerint is legalább 20 százalékban befolyásolja a karrierépítést az EQ. Nem meglepő ez, hiszen az alacsony EQ-val rendelkező munkatársra pillanatok alatt ráragasztják a nehéz ember címkét, akivel nem szívesen dolgoznak együtt a munkatársai még akkor sem, ha elismerik értelmi képességeit és szaktudását.

Nem nehéz belátni ez alapján, hogy az, akinek pozitív a kisugárzása, könnyen alkalmazkodik, tud bánni az emberekkel és képes céljait kifejezni az érzelmeit, előnyt élvez akkor is, ha agyban és tárgyi tudásban esetleg elmarad 'nehéz' munkatársa mögött.

Ugyanígy több kísérlet is bizonyítja, hogy az EQ komolyan összefügg a teljesítménnyel, különösen akkor, ha csapatmunkáról van szó. Minél magasabb ugyanis a csapatszinten mért EQ, annál jobban teljesít a csapat. Épp ezért a munkáltatók a kiválasztás során egyre nagyobb figyelmet szentelnek a jelöltek érzelmi intelligenciájára, illetve egyre népszerűbbek azok a tréningek, melyek az ezzel összefüggő készségeket fejlesztik. Az EQ ugyanis nagyon eredményesen fejleszthető, szemben az általános intelligenciával, ami többé-kevésbé állandó egész életünk során. Persze, itt is előnyben vannak azok, akik a családjukból megfelelő alapokat hoztak magukkal, de a kevésbé szerencsések is behozhatják a hátrányaikat tudatos fejlesztéssel.

Árulkodó körmök

A körmünk többet árul el rólu-
nk, mint gondolnánk. Nemcsak arról, mennyire figyelünk az ápoltságára, hanem arról is, hogy hogyan táplálkozunk.

Az első benyomáshoz hozzátartozik a szép, ápolt kéz. De míg a köröm alatti piszkos igénytelenségről árulkodik, a rajta lévő fehér folt, gödröcske és még számos külső jegy bizonyos (hiány)-betegségekre utal.

Azzá válunk, amit eszünk. Bármennyire hihetetlen, ez meglátszik külsőnkön is. Általánosságban elmondható, hogy a szépség belülről fa-

kad, így a köröm növekedését és külső megjelenési formáját alapvetően a táplálkozás befolyásolja. Mit tehetünk, hogy megőrizzük a körmök egészségét? Lássuk el a szervezetet a szükséges vitaminokkal, ásványi anyagokkal és enzimekkel. Fogyasszunk magas kén-, és szilíciumtartalmú élelmiszereket, mint például brokkolit, halat és hagymát. Növeljük a biotin-fogyasztást, amit a szójában, élesztőben és teljes kiőrlésű gabonában találunk. Fogyasszunk minél több vizet, illetve egyéb folyadékokat.

Mit jelentenek a köröm elváltozásai:

Fehér foltok

A köröm szarulemezei közé bejutó levegő hatására a körömön pont vagy csík alakú fehér foltok támadnak. Többnyire manikűrözés vagy a körömsáncot ért egyéb mechanikai ártalom okozza, de keletkezhet vitaminhiány következtében is.

Gödörök

A körömlemez felületén harántcsíkok, hosszanti barázdák, hasadékok és gödröcskék is előfordulhatnak, különösen 40 éves kor után.

A sok kézmosás, mosószerek, zsírolószerek, körömlakk tartós használata okozhat ilyen elváltozásokat, azonban létrejöhetnek általános betegségek során is. Leginkább mégis az elégtelen B-vitamin-bevitelről árulkodik.

Töredezettesség és szálkasság

Talán ez az egyik leggyakoribb probléma, jelezheti a legtöbb vitamin és ásványi anyag hiányát, valamint immunrendszerünk leggyengülését. Ha a szervezetünk nem kap elég cinket akkor körmünk vékony lesz, töredezni fog, sőt a megjelenő fehér foltok is erre utalhatnak. Árulkodik a kelleténél alacsonyabb kalcium, C-vi-

tamin- és folsavszintünkről is. Ezek mellett a törekeny, merev, lassan növekvő körmök kezelésében jó hatású lehet az A-vitamin szedése.

Kemény köröm

A szokottnál keményebb a körme az idősebb embereknek. Megdurvulhat és megvastagodhat a köröm az ujjcsonttörés, égés, fagyás vagy különböző gyulladással és vérkeringési zavarok következtében.

Szarvak

A nagylábujjak körme, főleg idős egyéneken olykor karmok, illetőleg szarvszerű növedékké alakulhat. Túlgörbült körmöt okozhat szűk cipő viselése is, ilyenkor vágni sem lehet, csak reszelni. Ha a járást akadá-

lyozza, sebészileg el kell távolítani.

Benőtt köröm

Szűk, rövid cipők viselése és helytelen körömvágás miatt alakul ki. Ilyenkor a köröm széle a körömrődőbe nő és körülötte fájdalommal gyulladás keletkezik. Kezdetben többnyire tünetmentes, ám egy idő után fájni kezd, különösen akkor, ha nyomás éri. A köröm környéke rendszerint kipirosodik, és meleg lesz.

Általános elszíneződés

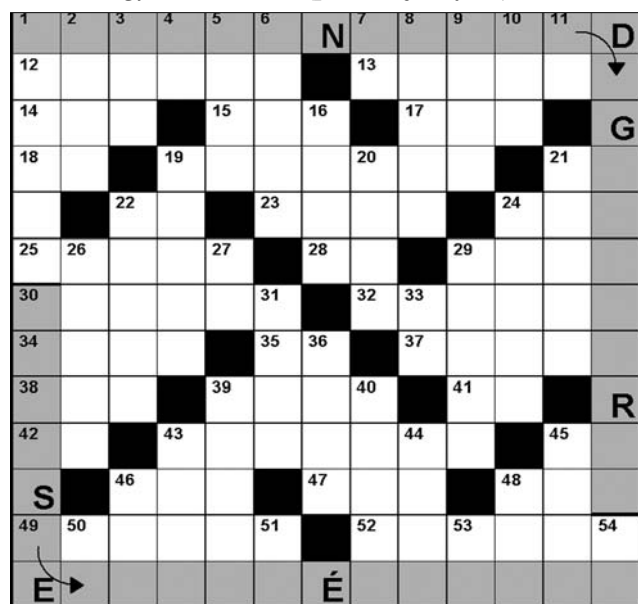
Ha a vér valamilyen betegség – például tüdőátogatul vagy idült hörghurut – miatt nem szállít elegendő oxigént, a körmök színe is alakja megváltozhat.

Altatási gondok

Bokszolót műteni akarják, elkezdik altatni. Bejön a sebész, megkérdezi:

– Alszik már?

– Nem megy, doktor úr! ... (poén a rejtvényben)

Vízszintes:

1. A poén első része. 12. Meteorológus, gúnyosan. 13. Balu és Bagira védenca. 14. A buddhizmus Japánban gyakorolt ága. 15. Elvisel. 17. Nagyhatalom. 18. Bent lead! 19. Kitesz ...; helytáll. 21. Áruforgalom (röv.). 22. Páratlan ütem! 23. Alapmértékegység milliárdszorosa. 24. Tessék. 25. Henger alakú eszköz. 28. Szolmizációs hang. 29. Férfinév. 30. Egyenes körhöz. 32. Adventi hajnali mise. 34. Kenyeret készítő. 35. Dolgozni kezd! 37. Durván eltávolít. 38. Gyilkoló. 39. Pénzt ad ki. 41. Kótnogni kezd! 42. Sejtfalak! 43. Ritmikus szöveg. 45. Zsenge levelek! 46. Thaiföldi légitársaság. 47. Dán férfinév. 48. Jelek, jelképek rendszere. 49. Olajos tapintású, fehér vagy zöldes, puha ásvány. 52. Einstein személynéve.

Függőleges:

1. Harsányan hallszik. 2. Ötlet. 3. Lett (rég.). 4. Zöreje része! 5. Dal. 6. Lóg (irod.). 7. Építészeti miniszter (röv.). 8. ... Pausini; olasz énekesnő. 9. Bor alapanyaga. 10. A rabság jelképe. 11. Nanoliter (röv.). 16. Fölle jegyzetel. 19. Nagy lesz. 20. Fafajta. 21. Szédítő. 22. Tartalmától megszabaduló. 24. Rajongva szerető. 26. Nem épeszű. 27. Azt a személyt. 29. ... Eleniak; amerikai filmszínész. 30. A poén második része. 31. Férfinév. 33. Ürügy. 36. Dizolváló. 39. A Rubik Ernő bűvös! 40. Dolgozik a mozdony. 43. Jászai ...; színész. 44. Ébredő. 45. Kukoricatároló. 46. Hazai szabadegyetem. 48. Ébred. 50. Sürgés-forgás eleje! 51. Mi, ti, 53. Bizonylati Katalógus (röv.). 54. Társasházi törvény (röv.)

		1		2		7			
		2		9	1		4	8	
	6		7		8	2	1	5	
				5	7			3	
			9						
	3		2	1		8	5		
4	1								9
6	5	8		4		1	2		
		7					6	4	

Közepes fokozat

A 81 mezőt a rácsban úgy kell kitölteni, hogy minden sorban, minden oszlopban és a 3x3-as négyzetekben 1-től 9-ig mindegyik számjegy csak egyszer szerepeljen. Jó játékot!

Készítette: Buna Botond

Előző feladványunk megfejtése

8	6	1	3	5	4	2	7	9
5	7	4	9	2	6	8	1	3
3	9	2	1	7	8	5	4	6
4	5	6	8	1	3	7	9	2
9	8	7	2	6	5	1	3	4
1	2	3	7	4	9	6	5	8
2	1	8	4	9	7	3	6	5
7	4	5	6	3	2	9	8	1
6	3	9	5	8	1	4	2	7

Állatmesék

Az agárkutya háza

Egyszer volt, hol nem volt, még hetedhét országon is túl volt, volt egy agárkutya egy gazdánál. Annak az agárkutyanak pedig nem volt háza. Elérkezett a téli idő, összekucorodott az agárkutya, csak ekkora kicsi, kurta lett belőle (mutatja). Csak úgy reszketett, kocogott minden foga. Azt gondolta magában:

„Ha én egyszer megérem a nyarat, akkor én csinálom magamnak egy kis házikót, mert ni csak, mekkora házikó kell, milyen rövid vagyok!”

Eljött a tél után a nyár. Mikor kimelegedett az idő, az agárkutya is lefeküdt a melegre. Kinyújtózott jól, s három, négy, öt – olyan hosszú lett belőle, mint télen volt. Végignézett magán, s kezdte mondogatni:

– Ekkora házat ki tud csinálni? Nem is fogok neki, hogy ekkora házat csináljak, mert úgysem tudom bevégezni.

S eltöltötte a nyarat járkálva jobbra-balra. De hamarosan eljött a másik tél. Mikor eljöttek azok a nagy hidegek, akkor megint összekucorodott, úgy, mint tavaly, s megint kezdte mondogatni magában:

– Ejnye, milyen könnyelmű voltam, ni, milyen kicsi házban elférnék én most. De nem baj, mert élek én még egy darabig, s csinálom én magamnak házat. De különben nem töröm a fejemet tovább, végét hagyom mindennek, hiszen mikor eljön a nyár, akkor megint kinyújtó-

zom, s megint restellek nekifogni a házépítésnek.

S így fázódott az agárkutya örökké, s ma is így fázódik, sohase csinál magának házat. Csak úgy éldegél lassan, ahogy lehet.

A kolbász, a béka és az egér

Egyszer volt, hol nem volt, még hetedhét országon is túl, volt egy béka. A béka összetalálkozott az egérrel és a kolbásszal. Hárman kezdtek beszélgetni, s elha-

tározták, hogy ők örökös barátok lesznek.

Az egeret betették sepregetőnek, a békát beszerzőnek és a kolbászt szakácsnak. Így mentek a dolgok egy hónapig. A béka beszerzett, mert ő jól tudott ugrani, hamar tudott menni s jönni, az egér kisépregette a szobát, s hozott be fát meg vizet, a kolbász meg szakácskodott.

Hát olyan jó ételeket csinált a kolbász, hogy örökké csak nyalogatták a szájukat. Akármennyit ettek, nem tud-

tak jóllakni, mert nagyon jó volt az étel. Mikor letelt a hónap, azt mondja a kolbász:

– Na, hát a dolog az rendre jár, melyiketek lesz a szakács?

– Hát legyen a béka.

Megtették a békát szakácsnak. Nekifogott a béka, így is szakácskodott, úgy is szakácskodott, főzött ilyet, főzött olyat, de olyat nem tudott főzni, hogy a többieknek jólessek. Főzött vagy három-négy nap, s akkor felmondták a szakácsnak. Azt mondták, hogy:

– Nem vagy jó szakács. Megszégyellte magát a béka.

– Nahát akkor ki főzjön? Azt mondja a kolbász:

– Az egeret tesszük oda. Odatették az egeret. Ő is főzött vagy két-három nap, de ő se tudott jól főzni. Rászorították a kolbászt:

– Csak te főzzél!

A kolbász váltig mondta: – Én az én hónapomat lefőztem, s hogyha nem akartok ti főzni, akkor inkább felmondjuk a barátságot.

Valahogy csak megkérlel-

ték a kolbászt, mégis elvállalta, hogy még egy vagy két nap ő főz. A béka gondolta, addig ő megtanulja, hogyan főz a kolbász. Nekifogott, hogy meglesse, mit csinál.

Hát amikor a lé meg volt főve, egy darab idő múlva a kolbász, mikor látta, hogy nincsen sehol senki, beledobta magát a lébe. Megforgatta magát benne ügyesen, s akkor kijött.

„Hopp – gondolta a béka –, most már én is tudom, hogy kell csinálni! Azért olyan jó a leves, mert beledobta magát.”

Akkor ajánlkozott: – Na, most már én leszek a szakács, most már én is tudok főzni!

Nekifogott, odatett egy jó nagy fazék vizet a tűzhöz. Jó tüzet csinált, s főzte, főzte. Mikor már úgy gondolta, hogy meg van főve az a mindenféle, ami bele volt téve, nem várta meg, hogy egy kicsit meghűljön a lé, hanem mikor a legforróbb volt, belészökött.

Hát alig tudott kiszökni, mind összeforrázódott, összefutott a hátán a bőr. Azóta van varasbéka.

Félreállott a főzésből, alig tudott mozogni, úgy összeégette a forró lé. A kolbász meg az egér, mikor megmondta nekik, hogyan járt, kikacagták.

Felbomlott a barátság, s attól fogva mindenki külön élt. Mái is élnek, ha meg nem haltak.

*Icinke-picinke
Népmesék óvodásoknak
(Válogatta és szerkesztette:
Kovács Ágnes)*

Tizenkét hónap a természetben

„Huncut a bíró” – kiáltja a sárgarigó, és ezúttal valóban a sárgarigó kiáltott, ugyanis tavasszal, március tájékán is lehet hallani ezt a kiáltást, de az rendszerint a seregélytől származik. Egyes példányok olyan élethűen adják

vissza a sárgarigó hangját, hogy ha május táján hallja azt az ember, akkor el is hiszi, hogy a tulajdonos van a közelben. Hasonlóan jó hangutánzó a szajkó is. Terepen nem egyszer történt már meg, hogy felkaptam a

fejemet az egerészölyv hangjára, és végül kiderült, hogy egy matyi csapott be.

A sárgarigó himje egyike legszínpompásabb madaraink közé tartozik. Teste aranysárga, szárnyai feketék kis sárga tükörrel, fakó

piros csőre tövétől fekete csík, úgynevezett kantár húzódik a szem felé. A tojó olajzöldes, fehéresszürke színezetével eltér a hímétől. A sárgarigó vonuló faj, a telen Kelet-Afrikában tölti. Tavasszal későn, május elején érkezik haza, fészke egyedülálló a hazai madárvilágban, egy vízszintes ágvillára alulról fonják rá a madarak olyan módon, hogy az elkészült fészkeszsze csüng az ág alatt. Jó esetben négy fiókát nevelnek, évente egyszer. Táplálékukat a fák lombkoronái közt keresik, és azokat a szőrös lepkehernyókat is elfogyasztják, amelyekből a cinegék, poszáták már undorodnak.

Sepsiszentgyörgyön a múzeumkertben, a központi parkban, a közös temetőben rendszerint fészkel az arany-málincó, azaz a sárgarigó. Most egy kicsit aggodva sétálok a parkunkban, ugyanis lombkoronákat „szépítettek” és féltő, hogy a trópusokat idéző madarak rossz néven fogják venni azt.

Sárgarigó him

*Kelemen László, Rara Avis
Madártani Egyesület*

Malacka hulladékból

Most egy olyan tárgyat javaslok elkészítésre, amit gyakorlatilag hulladékból összeállítasz, és ezáltal kevesebb műanyag, papír kerül a szemétkébe.

Szükséges eszközök: egy nagyobb szájú műanyag flakon dugóval, négy darab kisebb műanyag dugó (lehetőleg rózsaszín), rózsaszín kartonlap, olló, ragasztó.

Elkészítés: A műanyag flakon alsó felét tekerd körbe

a rózsaszín kartonlappal, és ragaszd rá. Utána vágd ki a malacka fülét szintén rózsaszín kartonlapból, a flakonra kés vagy olló segítségével vágj két lyukat, a fül tövét nyomd bele a lyukakba és ragasztóval rögzítsd. Ragaszd fel lábnak a négy kisebb műanyag dugót. Végül a fülek tövébe ragassz szemeket, és az orrnak két rózsaszín pöttyöt. A dugót le, felcsavarva ebben gyűjtögetheted az aprópénzt. Jó szórakozást.

Hétfégi mellékletünk *Életmód és Csodavár* oldalait Orosz Anna szerkesztette